ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA PODOMÍ

Podomí 155, 683 04 Drnovice, ičo: 47409908

tel.: 516 833 600, e-mail: skola@zspodomi.cz

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ
Škola s rozhledem do kraje i do života

Č.j.: SPo – 56/2022	
Verze ŠVP:	5
Pedagogická rada projednala dne:	29. 8. 2022
Nabývá platnosti dne:	1. 9. 2022

Předchozí verze školního vzdělávacího programu:
Verze ŠVP 1 od 1. 9. 2007
Verze ŠVP 2 od 1. 9. 2010
Verze ŠVP 3 od 1. 9. 2013
Verze ŠVP 4 od 1. 9. 2016

1 Identifikační údaje ... 4
1.1 Název ŠVP ... 4
1.2 Údaje o škole ... 4
1.3 Zřizovatel ... 4
1.4 Platnost dokumentu ... 4
2 Charakteristika školy ... 5
2.1 Úplnost a velikost školy ... 5
2.2 Podmínky školy ... 5
2.3 Vlastní hodnocení školy ... 6
2.3.1 Oblasti autoevaluace ... 6
2.3.2 Cíle a kritéria autoevaluace ... 7
2.3.3 Nástroje autoevaluace ... 8
2.3.4 Časové rozvržení autoevaluačních činností ... 8
2.4 Spolupráce s dalšími institucemi ... 10
2.5 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery ... 11
2.6 Charakteristika pedagogického sboru ... 11
2.7 Dlouhodobé projekty ... 11
3 Charakteristika ŠVP ... 20
3.1 Zaměření školy ... 20
3.2 Výchovné a vzdělávací strategie ... 22
3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami**Chyba! Záložka není definována.**
3.4 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných**Chyba! Záložka není definována.**
3.5 Začlenění průřezových témat ... 25
4 Učební plán ... 30
4.1 Celkové dotace - přehled ... 30
4.1.1 Poznámky k učebnímu plánu ... 31
5 Učební osnovy ... 34
5.1 Český jazyk a literatura ... 34
5.2 Anglický jazyk ... 53
5.3 Německý jazyk ... 66
5.4 Matematika ... 74
5.5 Informatika ... 91
5.6 Člověk a jeho svět ... 103
5.7 Dějepis ... 117
5.8 Výchova k občanství ... 122
5.9 Fyzika ... 132

5.10 Zeměpis ... 138
5.11 Chemie ... 148
5.12 Člověk a příroda ... 154
5.13 Estetická výchova ... 182
5.14 Rozvoj osobnosti ... 211
5.15 Tělesná výchova ... 226
5.16 Svět práce ... 244
5.17 Náboženství ... 249
5.18 Environmentální praktikum ... 251
5.19 Práce s technickými materiály ... 256
5.20 Volitelné předměty pro 6. a 7. tř. ... 257
5.20.1 Dramatická výchova ... 257
5.20.2 Psaní na počítači ... 259
6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků ... 261
6.1 Způsoby hodnocení ... 261
6.2 Kritéria hodnocení ... 262

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání
MOTIVAČNÍ NÁZEV: Škola s rozhledem do kraje i do života

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Základní škola a mateřská škola Podomí
ADRESA ŠKOLY: Podomí 155, Drnovice, 68304
JMÉNO ŘEDITELE ŠKOLY: Mgr. Miloslav Tomek
KONTAKT: e-mail: skola@zspodomi.cz, web: https://zspodomi.cz
IČ: 47409908
IZO: 102807337
RED-IZO: 600126005
KOORDINÁTOŘI TVORBY ŠVP: Mgr. Marie Sedláková

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Obec Podomí
ADRESA ZŘIZOVATELE: Podomí 89, 68304 Drnovice

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST OD: 1. 9. 2022
VERZE SVP: 5
DATUM PROJEDNÁNÍ VE ŠKOLSKÉ RADĚ: 25. 8. 2022
DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 25. 8. 2022

....

ředitel školy Razítko školy
Mgr. Miloslav Tomek

2 Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola a mateřská škola Podomí je plně organizovanou školou s 1. až 9. postupným ročníkem, s jednou třídou v každém ročníku. Obec Podomí s asi 400 obyvateli se nachází nedaleko Moravského krasu v nadmořské výšce 600 m, 17 km západně od Vyškova. Budova školy byla postavena v padesátých letech 20. století při SV okraji obce asi 300 m od lesa. Leží mimo hlavní komunikaci, před školou je malý park, ve dvoře přírodní učebna a hřiště.
Od roku 1993 je škola právním subjektem. Školu navštěvují žáci převážně ze čtyř spádových obcí (Podomí, Krásensko, Ruprechtov a Senetářov). Škola je otevřená i žákům z jiných spádových oblastí (Kotvrdovice, Jedovnice, Ježkovice, apod). Kapacita školy je 250 žáků. Součástí školy je školní družina pro 90 žáků, dále školní kuchyně s jídelnou. Každoročně je žákům školy nabízena řada zájmových kroužků. Od roku 2003 je součásti základní školy také mateřská škola s kapacitou 24 dětí. Prostory mateřské školy jsou součástí školní budovy, mateřská škola má samostatně zpracovaný školní vzdělávací program.

2.2 Podmínky školy

PROSTOROVÉ A MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

V budově základní školy se nachází devět kmenových učeben, specializovaná učebna informatiky, školní dílny s keramickou pecí, cvičná kuchyňka, knihovna, kabinety a sborovna, která slouží ke společnému setkávání pedagogů. V každé třídě se nachází velkoplošný LCD televizor a připojení k internetu. Všechny třídy jsou vybaveny moderními tabulemi, výškově stavitelným nábytkem. Škola je dále vybavena tělocvičnou s podiem (zde probíhají kromě klasické výuky tělesné výchovy také společenské a kulturní akce – např. školní ples nebo adventní vystoupení žáků školy). Pro žáky prvního stupně fungují tři oddělení školní družiny s maximální kapacitou 90 žáků, Pro výuku tělesné výchovy i pro volnočasové aktivity žáků je využíváno také okolí školy – umělé hřiště, školní zahrada a park, ve kterém je škola umístěna.

HYGIENICKÉ A BEZPEČNOSTNÍ PODMÍNKY

Učebny vyhovují všem normám a hygienickým požadavkům kladeným na výukové prostory školy (světlo, teplo, hlučnost, čistota, větrání, hygienické vybavení). Jsou vybaveny výškově stavitelným nábytkem. Relaxovat mohou žáci v klidových zónách při čtení časopisů, které jsou volně přístupné, nebo mohou využít volně dostupné wifi připojení. Třídy prvního stupně jsou vybaveny koberci, které slouží mladším žákům školy ke hře a odpočinku. Žáci také mohou využít volně přístupnou klubovnu před 9. třídou. Třídy jsou vybaveny stavebnicemi a stolními hrami, na chodbách si žáci mohou zahrát stolní tenis. K převlékání a přezouvání slouží žákům školy prostory šaten, žáci od 5. ročníku již využívají svoji šatní skříňku. Příjemné prostředí školy dotváří dostatek zeleně.

PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY

Naše škola je školou rodinného typu. Školu navštěvují nejčastěji děti ze čtyř spádových obcí. Mnohdy jsou rodiče žáků bývalými žáky školy, které učili současní učitelé. Učitelé žijí ve stejných obcích jako žáci, jsou tedy součástí místní komunity. Tyto faktory umožňují řešit případné problémy žáků rychle a efektivně s ohledem na znalost rodinného prostředí dítěte. Škola vede žáky k modelu života v demokratickém společenství a k propojení vzdělávání s praktickým životem. Osvědčilo se zapojení žáků do organizování akcí pro mladší spolužáky a činnosti školního žákovského

parlamentu. Stojíme o to, aby se všichni ve škole respektovali jako partneři, o problémech vedli dialog s tím, že názor většiny je brán v potaz, ale konečné slovo má vedení školy. Prioritou školy je podpora sounáležitosti žáků se třídou, školou, regionem.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

Pedagogický sbor tvoří cca 14 pedagogů, v rámci poskytování podpůrných opatření působí ve škole také asistenti pedagoga. Ve škole pracuje školní poradenské pracoviště, které je složeno z metodika primární prevence, kariérního poradce a výchovného poradce. V rámci poskytování podpůrných opatření působí ve škole speciální pedagog. Pedagogové plní v souladu s kvalifikačními předpoklady další funkce – koordinátor ŠVP, koordinátor ICT, koordinátro EVVO, koordinátor podnikavosti. Pedagogové se v rámci DVPP pravidelně zúčastňují vzdělávacích kurzů a seminářů, sdílejí si své zkušenosti a příklady dobré praxe.

2.3 Vlastní hodnocení školy

2.3.1 Oblasti autoevaluace

Evaluace je činnost představující systematický sběr a analýzu dat potřebných pro zlepšení fungování školy.
Evaluace je víc než hodnocení nebo kontrola. Evaluace je zaměřená jak na cílovou, tak procesní stránku práce školy. Evaluace se zabývá výsledky výchovně vzdělávací práce, ale také podmínkami pro dosahování těchto výsledků, a dále zkoumá cesty a nástroje, které byly zvoleny pro dosahování cílů.
Vnější evaluace – provádí ji např. školská rada, zřizovatel školy nebo Česká školní inspekce. Výsledky (vnější) evaluace mohou v některých případech vést i k opatřením ze strany zřizovatele, ať už personálním, nebo ekonomickým.
Vnitřní evaluace - autoevaluace – sebeevaluace (dále jen autoevaluace) – provádí ji sami účastníci vzdělávacího procesu, tedy vedení školy, učitelé, žáci.

Autoevaluace
Autoevaluací se ve školní praxi rozumí soubor pravidelně se opakujících aktivit zaměřených na sebehodnocení školy, a to za účelem zjištění kvality vzdělávání v rámci realizovaného Školního vzdělávacího programu základního vzdělávání (dále jen ŠVP ZV).
Citace z RVP ZV - autoevaluace školy slouží k systematickému posuzování činnosti školy plánované ve školním vzdělávacím programu; výsledky autoevaluace slouží jako zpětná vazba ke korekci vlastní činnosti a jako východisko pro další práci školy; autoevaluaci provádějí účastníci vzdělávacího procesu – vedení školy, učitelé, žáci; kapitola Autoevaluace školy – součást školního vzdělávacího programu, ve které školy vymezují cíle, nástroje a kritéria autoevaluace a časové rozvržení evaluačních činností.

Se zavedením požadavku tvorby vlastního ŠVP ZV zodpovídají pedagogičtí pracovníci za kvalitu ŠVP, který si sami vytvářejí a realizují ho. V důsledku toho nastává potřeba získávat zpětnou vazbu o tom, jak celý systém uvnitř školy funguje. Autoevaluaci je třeba chápat jako průběžnou diskusi o tom, co se ve škole děje, o problémech, které je třeba řešit, i o způsobech jejich nápravy.
Evaluace a zejména sebeevaluace je logickou součástí procesu autonomizace škol a individualizace výchovně vzdělávacího procesu na úrovni každé jednotlivé školy. Jde ruku v ruce se zvýšenou mírou svobody pro učitelskou práci, kterou přináší dvoustupňové kurikulum, a vyvažuje ji důrazem na vnitřní odpovědnost učitelů za vlastní práci.

Oblasti autoevaluace
Vymezené okruhy autoevaluace naší školy navazují na oblasti, které byly hodnoceny při tvorbě ŠVP. Okruhy mohou být v jednotlivých letech měněny podle aktuálních potřeb.

1. Soulad realizovaného vzdělávacího programu s ŠVP ZV (Nedochází k opomenutí některých jeho důležitých aspektů?)
2. Prostorové a materiální podmínky (Má škola potřebné podmínky k naplňování cílů, které si formulovala? aj.)
3. Podmínky pro hygienické a bezpečné vzdělávání a život školy (Má pracovní a odpočinkový režim žáků i učitelů vhodnou strukturu? Je zaveden vhodný stravovací a pitný režim? Jsou dostupné prostředky první pomoci? aj.)
4. Psychosociální podmínky (Je klima školy přátelské a motivující k práci? Jsou žáci chráněni před násilím, šikanou a jinými patologickými jevy? aj.)
5. Personální podmínky, včetně práce učitelů a vedení školy (Jsou pedagogičtí pracovníci komunikativní ve směru k žákům, jejich rodičům, ostatním pedagogům? Mají učitelé promyšlená kritéria hodnocení? Spolupracují s rodiči a s ostatními učiteli? Jsou schopni identifikovat své vzdělávací potřeby a soustavně se vzdělávat? Provádějí učitelé sebehodnocení své práce? Tvoří vedení školy zázemí učitelům? Vytváří zázemí a klima pro kvalitní práci učitelů? Nakládá vedení s prostředky a zdroji efektivně, spolupracuje s rodiči, organizacemi a úřady? aj.)
6. Organizační podmínky (Je život školy v souladu s věkovými potřebami žáků a jejich bezpečností? aj.)
7. Podmínky spolupráce školy a rodičů žáků, spolupráce školy s komunitou (Funguje a je neustále aktualizovaný systém informací směrem k žákům a veřejnosti? Je dostatečný prostor pro fungování samosprávného orgánu rodičů? Má škola zpětnou vazbu od rodičů, žáků, místních samospráv i zaměstnanců školy? aj.)
8. Hodnocení žáků (Jsou nástroje hodnocení dostatečně rozmanité? Je podporováno sebehodnocení žáků? Jsou kritéria hodnocení jasná a srozumitelná? Znají žáci předem kritéria, podle kterých budou jejich práce hodnoceny? aj.)
9. Výsledky vzdělávání (Jaké jsou vědomosti, dovednosti a postoje žáků v jednotlivých oblastech? Na které školy žáci odcházejí? aj.)

2.3.2 Cíle a kritéria autoevaluace

Podmínky ke vzdělání:
obsah a průběh vzdělávání - mimovýukové aktivity (ankety pro rodiče),
obsah a průběh vzdělávání - plánování výuky,
obsah a průběh vzdělávání - podpůrné výukové materiály,
obsah a průběh vzdělávání - realizace výuky (interakce učitele a žáků/dětí, strategie učení cizímu jazyku, rozvoj kompetencí k učení),
obsah a průběh vzdělávání - školní vzdělávací program,
podmínky ke vzdělávání bezpečnostní a hygienické,
podmínky ke vzdělávání demografické (motivace žáků/dětí, postoje žáků/dětí ke škole),
podmínky ke vzdělávání ekonomické,
podmínky ke vzdělávání materiální,
podmínky ke vzdělávání personální,
podpora školy žákům, spolupráce s rodiči apod. - klima školy (interakce učitele a žáků klima učitel. sboru),
podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - spolupráce s odbornými institucemi a zřizovatelem,
podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - spolupráce s rodiči (ankety pro rodiče),

podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - systém podpory žákům/dětem,
podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - zohlednění individuálních potřeb žáků/dětí,
vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - organizační řízení školy,
vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - partnerství školy a externí vztahy,
vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - pedagogické řízení školy,
vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - profesionalita a rozvoj lidských zdrojů,
vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - strategické řízení,
výsledky vzdělávání žáků/dětí - hodnocení výuky (interakce učitele a žáků/dětí),
výsledky vzdělávání žáků/dětí - klíčové kompetence,
výsledky vzdělávání žáků/dětí - motivace (motivace žáků),
výsledky vzdělávání žáků/dětí - postoje (postoje žáků ke škole),
výsledky vzdělávání žáků/dětí - úspěšnost absolventů,
výsledky vzdělávání žáků/dětí - znalosti a dovednosti

2.3.3 Nástroje autoevaluace

Mezi evaluační nástroje naší školy patří například

- dotazníky – určené žákům, pedagogickým či nepedagogickým zaměstnancům školy, rodičům,
- portfolia,
- pozorování – účast vedení školy např. na jednáních třídních učitelů se zákonnými zástupci žáků, záznamy třídních učitelů, výchovného poradce, účast na jednání žákovského parlamentu;
- konzultace s rodiči žáků,
- standardizované i nestandardizované testové úlohy,
- ankety,
- workshopy, diskuse – s žáky, pedagogy, veřejností, rodiči,
- SWOT analýza, analýza výsledků vzdělávání – v jednotlivých třídách, ročnících, stupních vzdělávání, konkrétních vyučovacích předmětech,
- rozbor – školní dokumentace, žákovských prací a produktů, testů, výkazů apod.

2.3.4 Časové rozvržení autoevaluačních činností

- Na konci 1. období – tj. na konci 3. ročníku – ověření úrovně osvojených klíčových/oborových kompetencí i vědomostí dlouhodobým činnostním projektem: Místo, kde žiji, v rámci kterého budou skupinky žáků třetího ročníku ve 2. pololetí školního roku shromažďovat, třídit, zpracovávat a následně prezentovat informace o okolních obcích.
- Na konci 2. období – tj. na konci 5. ročníku – ověření úrovně osvojení klíčových/oborových kompetencí i vědomostí činnostním projektem, jakým je např. Překročení Rubikonu. Zjišťovány budou názory žáků 5. ročníku - jejich hodnocení školy a návrhy na změny.
- Na konci 3. období – tj. na konci 9. ročníku - ověření úrovně osvojených kompetencí činnostním dlouhodobým projektem žáků 9. třídy, který bude završen např. „malou maturitou s prezentací prací žáků“ nebo uspořádáním výstavy spojené s prezentací

žákovských prací na veřejnosti apod. Zjišťovány budou názory žáků 9. ročníku - jejich hodnocení školy a návrhy na změny.
- možné jsou i jiné varianty

Přibližně 1krát za 4 roky je realizováno dotazníkové šetření pro rodiče žáků, žáky 4. - 9. třídy a zaměstnance školy. Po vyhodnocení dotazníkového šetření následuje stanovení dalších cílů výchovně vzdělávací práce a hledání prostředků směřujících k jejich dosažení.

KRITERIA PRO AUTOEVALUACE ŠKOLY

1. Soulad realizovaného vzdělávacího programu s ŠVP ZV - nedochází k opomenutí některých jeho důležitých aspektů?

- jsou využívány vhodné metody a formy práce
- do výuky je zařazován výchovně vzdělávací obsah odpovídající ŠVP
- výuka je vyvážená - jsou osvojovány vědomosti, dovednosti a formovány postoje
- žáci mají dostatek přežitostí k mimoškolním činnostem
- talentovaní žáci mají dostatek příležitosti k zapojení do projektů, soutěží, k setkání s odborníky apod.
- jsou vytvářeny přiměřené podmínky pro žáky vyžadující zvláštní péči
- žáci se podílejí na organizaci života školy (parlament, školní časopis aj.)

2. Prostorové a materiální podmínky - škola má potřebné podmínky k naplňování cílů, které si formuloval dostatečné množství učeben a dostačující velikost učeben

- vhodné materiální vybavení učeben, sportovišť i venkovního areálu školy
- prostory vhodné pro relaxaci žáků nebo pedagogů
- vhodné prostory pro komunikaci pedagogů s rodiči
- vhodné prostory pro konání společných aktivit žáků, pedagogů, rodičů a veřejnosti
- efektivní využívání prostor a materiálního vybavení školy
- estetický vzhled prostor školy
- účelnost vybavení jednotlivých prostor školy

3. Podmínky pro hygienické a bezpečné vzdělávání a život školy

- dodržování pravidel hygieny výchovně vzdělávací práce – velikost nábytku, osvětlení, prašnost aj.
- dodržování školního řádu a jiných dohodnutých pravidel
- vhodná struktura pracovního a odpočinkového režimu žáků i učitelů
- vhodný stravovací a pitný režim
- dostupnost prostředků první pomoci

4. Psychosociální podmínky

- přátelské a motivující klima k práci pedagogů, správních zaměstnanců
- přátelské a motivující klima k práci žáků
- ochrana žáků před násilím, šikanou a jinými patologickými jevy

5. Personální podmínky, včetně práce učitelů a vedení školy

- vzdělávání pedagogů (prohlubování kvalifikace, zvyšování kvalifikace aj.)
- spokojenost pedagogických pracovníků - zázemí a klima pro kvalitní práci učitelů vytvářené vedením školy
- komunikativnost pedagogů ve směru k žákům, jejich rodičům, ostatním pedagogům
- sebehodnocení vlastní práce pedagoga
- efektivně nakládá vedení s prostředky a zdroji
- efektivní a přátelská spolupráce vedení školy s rodiči, organizacemi a úřady

6. Organizační podmínky

- organizace provozu školy a časový rozvrh je v souladu s věkovými potřebami žáků a s hygienickými zásadami výchovně vzdělávací práce
- vedení školy zpracovává výroční zprávu
- vedení školy má vypracovaný systém pro práci s lidskými zdroji

7. Podmínky spolupráce školy a rodičů žáků, spolupráce školy s komunitou

- funguje a neustále je aktualizován systém informací směrem k žákům a veřejnosti
- je dostatečný prostor pro fungování samosprávného orgánu rodičů, Rady školy
- škola se zajímá o zpětnou vazbu od rodičů, žáků, místních samospráv i zaměstnanců školy, s výstupy pracuje
- jsou vytvořeny podmínky pro zapojení rodičů do akcí školy

8. Hodnocení žáků

- nástroje hodnocení žáků jsou dostatečně rozmanité
- je podporováno sebehodnocení žáků
- žáci znají kritéria hodnocení jejich práce předem, kritéria hodnocení práce žáků jsou jasná a srozumitelná

9. Výsledky vzdělávání

- úroveň osvojených vědomostí, dovedností a postojů žáků v jednotlivých výchovně vzdělávacích oblastech
- úroveň osvojení klíčových kompetencí žáků v jednotlivých vzdělávacích obdobích
- žáci odcházejí po absolvování naší školy na kvalitní střední školy a učiliště nebo naopak
- výsledky srovnávacích testů
- úspěchy žáků školy při zapojení do soutěží apod.

2.4 Spolupráce s dalšími institucemi

- Škola spolupracuje s:
  obcí Podomí a obecními úřady spádových obcí
- neziskovými organizacemi (občanské sdružení Barvínek, TJ Sokol Podomí, skautské oddíly ...)
- středisky environmentální výchovy
- středními školami
  školskou radou
  školskými poradenskými zařízeními
- okolními školami sdružení Cirsium

2.5 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Společné akce žáků a rodičů: konzultace dětí a rodičů s učiteli daného předmětu, projektové dny, třídní schůzky, vánoční slavnost.
Pravidelné školní akce: ples, dětský karneval, adventní dílny.

2.6 Charakteristika pedagogického sboru

Na škole působí okolo 15 pedagogů, včetně ředitele školy a jeho zástupce. Jsou v něm jak mladí učitelé tak zkušení pedagogové.

2.7 Dlouhodobé projekty

Překročení Rubikonu

Časová dotace a odkud je čerpána:
2 dny, po dohodě s vedením školy časová dotace čerpána z různých předmětů

Přínos projektu pro výchovnou a vzdělávací činnost/strategii školy:
Projekt ověřuje a porovnává úroveň osvojených klíčových kompetencí a oborových kompetencí žáků podomské školy, případně i žáků jiných škol po ukončení 1. stupně základní školy. Žáci si při řešení problémů osvojují pravidla týmové spolupráce; převažují činnosti v terénu a aktivity s vazbou na region. Na projektu se podílejí vedle pedagogů i studenti z regionu, pomáhají žáci z vyšších ročníků základní školy. Osobnostní a sociální rozvoj dětí je prioritou projektu.

Konkretizace činností a námětů:
• cvičení pozornosti a řešení problémů
• já, jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně
• cvičení sebekontroly, sebeovládání - regulace vlastního jednání i prožívání, vůle
• dovednosti zvládání stresových situací - rozumové zpracování problému; hledání pomoci při potížích
• rozvoj základních rysů kreativity - pružnost nápadů, originality, schopnosti dotahovat nápady do reality
• vzájemné poznávání ve třídě
• chování podporující dobré vztahy - empatie, respektování, podpora, pomoc
• cvičení v neverbální komunikaci
• seberegulace v situaci nesouhlasu; dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenek
• rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí
• vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost; prosociální chování (člověk neočekává protislužbu)
• spolupráce školy s místními samosprávami
• spolupráce s regionální neziskovou organizací při organizaci projektu
• mezinárodní setkávání a komunikace, státní a evropské symboly
• kořeny obyvatel regionu; spojitost Drahanské vrchoviny s mezníky evropské historie
• poznávání vlastního kulturního zakotvení - tradice regionu, regionální literatura, znaky obcí a škol
• význam kvality mezilidských vztahů - tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého
• vstřícný postoj k odlišnostem - děti z celého světa; cizí jazyk - nástroj dorozumění a celoživotního vzdělávání

• změny okolní krajiny vlivem člověka - zaniklé rybníky, meliorace
• naše obec - příroda a kultura obce (studánky, význané krajinné prvky)
• uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu správných a vhodných sdělení
• význam spolupráce různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu

Místo kde žiji

Časová dotace a odkud je čerpána:
Časová dotace je čerpána v průběhu celého školního roku, projekt je realizován v hodinách všech vzdělávacích předmětů, činnosti jsou integrovány do výuky.

Přínos projektu pro výchovnou a vzdělávací činnost/strategii školy:
Projekt se prolíná 3., 4. a 5. ročníkem. Ve 3. třídě pozorujeme okolí školy a obcí, ze kterých děti pocházejí, snažíme se vytvořit prostorovou mapu (krabice) jim známých míst. Ve 4. ročníku již pracujeme s plošnou mapou - orientujeme se na vycházce pomocí mapy a tvoříme na základě pozorování v terénu vlastní jednoduché mapky. Žáci poznávají svou obec, její charakteristické prvky, historii, postupně rozvíjí svou prostorovou představivost při tvorbě plánů. V 5. ročníku se žáci stávají sami projektanti a mají za úkol v realizačním týmu vyprojektovat a představit ostatním obec, ve které by sami rádi žili. Při práci v týmech se seznamují s pravidly týmové spolupráce, kooperují, řeší problémy. V oblasti matematiky prakticky užívají známé matematické algoritmy. Část prezentační rozvíjí komunikativní dovednosti a estetické cítění. Seznámení se s infrastrukturou obcí.

Konkretizace činností a námětů:
• zařazení se do pracovního týmu - přijetí své role
• plnění zadaných úkolů
• organizace práce v týmu i individuálně
• mapování života obce, rodiny
• prezentace své práce - ústní i písemná
• domluva ve skupině, aktivní naslouchání, přijetí nápadů druhých
• infrastruktura obce (poznávání a modelová tvorba)
• kultura místního regionu
• sousedské vztahy v obcích
• krajina v okolí školy
• třídění odpadů
• příprava prezentačních materiálů
• aktivní naslouchání, kritické zhodnocení prezentace jiné skupiny

Ferda Mravenec

Časová dotace a odkud je čerpána:
Časová dotace je čerpána v průběhu celého školního roku v hodinách všech vzdělávacích předmětů, činnosti jsou integrovány do výuky.

Přínos projektu pro výchovnou a vzdělávací činnost/strategii školy:
Celoroční projekt je lemován knihou Ondřeje Sekory - Ferda Mravenec. Jeho hlavním cílem je osobnostní a sociální rozvoj dítěte. Na pozadí příběhů hlavního hrdiny knihy žáci plní činnosti z různých vzdělávacích oblastí. Současně je projekt zaměřen i na enviromentální výchovu. Dané téma knihy poznávají žáci z praktického hlediska - pozorují a poznávají ekosystém les, vykonávají terénní činnosti a seznamují se s problémy životního prostředí. Závěrem celého projektu je prezentování výsledků práce žáků (např. fotografie mraveniště v okolí, stezka k mraveništi, výstava výtvarných prací na tématiku les a život v něm apod.)

Konkretizace činností a námětů:
• cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; dovednosti pro učení
• já, jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mně, moje tělo, co o sobě vím a co ne, moje vztahy k jiným lidem, můj vztah ke mně samému
• sebeovládání - regulace vlastního jednání i prožívání
• vzájemné poznávání se ve skupině, třídě
• péče o dobré vztahy, chování, respekt, pomoc, vztahy a naše třída
• rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci
• cvičení pozorování a aktivního naslouchání, komunikace v různých situacích, pravda, lež, řeč
• udržování tolerantních vztahů, spolupráce s jinými lidmi, jedinec v rodinných vztazích, uplatňování principu slušného chování
• les (zvířata, rostliny, listnaté a jehličnaté stromy), lidské sídlo
• odpady a příroda, ochrana přírody, změny v krajině - vliv lidských aktivit
• naše obec - příroda a kultura, prostředí a zdraví
• voda, čistota ovzduší, ekosystémy - les
• tvorba mediálního sdělení pro školu (nástěnka, výstavka)

Jaderná energie, klady a problémy

Časová dotace a odkud je čerpána:
6 hodin Fyziky, z toho 2 hodiny práce na počítačích (celková doba pro zpracování 3 měsíce)

Přínos projektu pro výchovnou a vzdělávací činnost/strategii školy:
Projekt je zaměřen na současný stav využití jaderné energie. Součástí je historický vývoj, válečné i mírové využití ale především využití jaderné energie jako jednoho ze základních zdrojů výroby elektrické energie se všemi klady i riziky. Důraz je kladen na ekologickou oblast a oblast spolupráce při stavbě a využití jaderných elektráren v rámci států Evropy. Zanedbatelný neni ani osobnostní a sociální rozvoj žáků.Součástí projektu je exkurze do jadené elektrárny Dukovany.

Konkretizace činností a námětů:
• práce ve skupině, obhajoba návrhů, závěry
• informace, vzájemná spolupráce, rozdělení úkolů
• nápady žáků, realizace a sjednocení
• vytváření vědomí (zodpovědnost za sebe i druhé, spolehlivost aj.)
• vytváření povědomí zodpovědnosti občana v této oblasti, jeho angažovanost včetně praktického zapojení
• jaderné elektrárny jako globální problém Evropy (kooperace, kontrola, apod.)
• uvědomit si důležitost výroby energie pro život člověka ale zároveň rizika s tím spojená (eliminace rizik)
• žáci sami formulují závěry, čím je prospěšná jaderná elektrárna a zároveň jak může ohrozit životní prostředí a život člověka
• posuzování pravdivosti a účelnosti zpráv týkajících se jaderných elektráren např. Rakousko - Temelín
• aktivní tvorba referátu ve skupině, prezentace projektu i posuzování ostatními

Mimořádné události

Časová dotace a odkud je čerpána:
Jednodenní projekt, komplexní propojení všech předmětů

Přínos projektu pro výchovnou a vzdělávací činnost/strategii školy:
Celoškolní celodenní projekt, při němž žáci prokáží nebo si osvojí dovednosti (např. zdravověda, týmová spolupráce různých věkových skupin, překonání překážek různého typu aj.) nezbytné pro přežití v situacích, které ohrožují zdraví člověka, jako například: živelné pohromy, havárie různého typu, válečné konflikty apod. Projekt je připravován ve spolupráci s neziskovými a jinými organizacemi z regionu.

Konkretizace činností a námětů:
• cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
• já, jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mě
• sebeovládání - regulace vlastního chování a vůle, stanovování cílů a kroků k jejich dosažení
• dovednosti zvládání stresových situací, hledání pomoci při potížích
• pružnost nápadů, tvořivost v mezilidských vztazích
• vzájemné poznávání se ve skupině, chyby při poznávání lidí
• chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého
• řeč předmětů a prostředí, řeč lidských skutků, cvičení naslouchání a dovedností pro sdělování, komunikace v různých situacích
• seberegulace v situaci nesouhlasu, dovednost navazovat na druhé, vedení a organizování práce ve skupině, řešení konfliktů a konkurence
• dovednosti pro řešení problémů a rozhodování
• vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne
• aktivní zapojení žáků do života školy, formy participace žáků na životě místní komunity
• občan - jeho práva a povinnosti a schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat zodpovědnost za své postoje a činy; vztah k jinému, respekt k identitám
• obec jako základní jednotka samosprávy, společenské organizace a hnutí
• principy demokracie, demokratické způsoby řešení konfliktů
• co Evropu spojuje a co ji rozděluje, mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů
• právo všech žít společně a podílet se na spolupráci (bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost)
• multikulturarita jako prostředek vzájemného obohacování
• aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti; nekonfliktní život v multikulturní společnosti
• zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí, průmysl a životní prostředí, odpady a hospodaření s odpady, ochrana přírody a kulturní krajiny, změny v krajině, dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti
• naše obec, náš životní styl, aktuální ekologický problém, prostředí a zdraví, nerovnoměrnost života na Zemi
• různé typy sdělení - rozdíl mezi reklamou a zprávou, mezi faktickým a fiktivním obsahem
• výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje
• role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na postoje a chování
utváření týmu a význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu

Expedice Drahanská vrchovina

Časová dotace a odkud je čerpána:
2 dny, Environmentální praktikum s návazností na ostatní předměty

Přínos projektu pro výchovnou a vzdělávací činnost/strategii školy:
Projekt komplexně propojuje vzdělávací obsah většiny předmětů 1. stupně základní školy ve vazbě na rodný kraj, tedy region Drahanské vrchoviny. Žáci dva dny putují regionem, dopravní prostředky využívají jen minimálně. V úvodu dvoudenní výpravy pedagog simuluje reálnou situaci: "Žáci jsou vědeckým týmem, který má připravit odborný materiál pro místní samosprávy." Na závěr výpravy se koná kulatý stůl, na němž se, "v přítomnosti" potenciálních investorů a místních samospráv, projednávají komerční podnikatelské záměry. Žáci zde vystupují jako vědci, kteří realizaci podnikatelského záměru podpoří nebo nedoporučí. Během putování pozorují a zkoumají krajinu, učí se "čtení v krajině" a uvažování o vztahu člověka a přírody na principech tzv. "selského rozumu". Osvojují si dovednosti pro přežití ve volné přírodě.

Konkretizace činností a námětů:
• cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
• já, jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mě
• sebeovládání - regulace vlastního chování a vůle, stanovování cílů a kroků k jejich dosažení
• dovednosti zvládání stresových situací, hledání pomoci při potížích
• pružnost nápadů, tvořivost v mezilidských vztazích
• vzájemné poznávání se ve skupině, chyby při poznávání lidí
• chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého
• řeč předmětů a prostředí, řeč lidských skutků, cvičení naslouchání a dovedností pro sdělování, komunikace v různých situacích
• seberegulace v situaci nesouhlasu, dovednost navazovat na druhé, vedení a organizování práce ve skupině, řešení konfliktů a konkurence
• dovednosti pro řešení problémů a rozhodování
• vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne
• aktivní zapojení žáků do života školy, formy participace žáků na životě místní komunity
• občan - jeho práva a povinnosti a schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat zodpovědnost za své postoje a činy; vztah k jinému, respekt k identitám
• obec jako základní jednotka samosprávy, společenské organizace a hnutí
• principy demokracie, demokratické způsoby řešení konfliktů
• rodinné příběhy; místa a události v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; zvyky a tradice národů Evropy
• naše vlast a Evropa; mezinárodní setkávání
• co Evropu spojuje a co ji rozděluje, mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů
• poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik
• právo všech žít společně a podílet se na spolupráci (bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost)
• rovnocennost všech etnických kultur; odlišné myšlení a vnímání světa
• multikulturarita jako prostředek vzájemného obohacování
• aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti; nekonfliktní život v multikulturní společnosti
• les, vodní zdroje, moře, tropický deštný les, lidská sídla, kulturní krajina (ovlivnění přírody lidskou civilizací)
• voda, půda, ovzduší; ekosystémy - biodiverzita; energie, přírodní zdroje
• zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí, průmysl a

životní prostředí, odpady a hospodaření s odpady, ochrana přírody a kulturní krajiny, změny v krajině, dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti
• naše obec, náš životní styl, aktuální ekologický problém, prostředí a zdraví, nerovnoměrnost života na Zemi
• kritický přístup ke zpravodajství a reklamě; hledání rozdílů mezi informativním, zábavným a reklamním sdělením
• různé typy sdělení - rozdíl mezi reklamou a zprávou, mezi faktickým a fiktivním obsahem
• sestavování vlastních příspěvků, příklady stavby a uspořádání zpráv
• výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje
• role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na postoje a chování
• tvorba mediálních sdělení pro školní časopis apod.
• utváření týmu a význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu

Genius loci

Časová dotace a odkud je čerpána:
Celoroční projekt, Environmentální praktikum

Přínos projektu pro výchovnou a vzdělávací činnost/strategii školy:
Genius loci ("Duch místa") - děti v krajině domova poznávají místa, jejich příběhy, pověsti, tradice. Za příznivého počasí je výuka sdružován do vícehodinových bloků s vycházkami a tzv. "výzkumnými expedicemi", při nichž se žáci učí "číst v krajině". Na závěr každé "expedice" připravují žáci výstup, např. zprávu do školního časopisu; informování mladších spolužáků prezentací nebo nástěnkou apod. Průvodcem jsou vedle pedagoga rozmanité regionální publikace, mj. také Příhody při pátrání po zaniklé životě v lesích Drahanské vrchoviny (Ervín Černý - Křetínský).

Konkretizace činností a námětů:
• cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
• já, jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mě
• vzájemné poznávání se ve skupině, chyby při poznávání lidí
• chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého
• řeč předmětů a prostředí, řeč lidských skutků, cvičení naslouchání a dovedností pro sdělování, komunikace v různých situacích
• vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne
• aktivní zapojení žáků do života školy, formy participace žáků na životě místní komunity
• občan - jeho práva a povinnosti a schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat zodpovědnost za své postoje a činy; vztah k jinému, respekt k identitám
• obec jako základní jednotka samosprávy, společenské organizace a hnutí
• principy demokracie, demokratické způsoby řešení konfliktů
• rodinné příběhy; místa a události v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; zvyky a tradice národů Evropy
• poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik
• právo všech žít společně a podílet se na spolupráci (bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost)
• rovnocennost všech etnických kultur; odlišné myšlení a vnímání světa
• multikulturarita jako prostředek vzájemného obohacování
• les, vodní zdroje, moře, tropický deštný les, lidská sídla, kulturní krajina (ovlivnění přírody lidskou civilizací)
• voda, půda, ovzduší; ekosystémy - biodiverzita; energie, přírodní zdroje
• zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí, průmysl a

životní prostředí, odpady a hospodaření s odpady, ochrana přírody a kulturní krajiny, změny v krajině, dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti
• naše obec, náš životní styl, aktuální ekologický problém, prostředí a zdraví, nerovnoměrnost života na Zemi
• kritický přístup ke zpravodajství a reklamě; hledání rozdílů mezi informativním, zábavným a reklamním sdělením
• různé typy sdělení - rozdíl mezi reklamou a zprávou, mezi faktickým a fiktivním obsahem
• sestavování vlastních příspěvků, příklady stavby a uspořádání zpráv
• tvorba mediálních sdělení pro školní časopis apod.
• utváření týmu a význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu

Rozhledna aneb Můj rozhled do kraje i do života

Časová dotace a odkud je čerpána:
Jednodenní projekt s možností celoroční přípravy ve všech předmětech

Přínos projektu pro výchovnou a vzdělávací činnost/strategii školy:
Projekt "Rozhledna" - žáci 9. třídy prezentují veřejnosti nejlepší ročníkové prace a rozmanité aktivity z různých oborů ; případně vydají sborníček seminárních prací - pro rodiče a veřejnost. Rozhledna není jen přehledem vědomostí. Žáci 9. třídy mohou přizvat ke spolupráci i mladší spolužáky a tím prokázat např. organizační, komunikační, sociální, pracovní i jiné dovednosti. Rozhledny se může zúčastnit i veřejnost, jde zejména o to, aby žáci prokázali, zda-li si osvojili klíčové kompetence a jak moc se během školní docházky "přiblížili" k profilu absolventa, který je dlouhodobým výhovně-vzdělávacím cílem naší školy - viz charkteristika ŠVP podomské školy.

Konkretizace činností a námětů:
• cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
• já, jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mě
• sebeovládání - regulace vlastního chování a vůle, stanovování cílů a kroků k jejich dosažení
• dovednosti zvládání stresových situací, hledání pomoci při potížích
• pružnost nápadů, tvořivost v mezilidských vztazích
• vzájemné poznávání se ve skupině, chyby při poznávání lidí
• chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého
• řeč předmětů a prostředí, řeč lidských skutků, cvičení naslouchání a dovedností pro sdělování, komunikace v různých situacích
• seberegulace v situaci nesouhlasu, dovednost navazovat na druhé, vedení a organizování práce ve skupině, řešení konfliktů a konkurence
• dovednosti pro řešení problémů a rozhodování
• vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne
• aktivní zapojení žáků do života školy, formy participace žáků na životě místní komunity
• občan - jeho práva a povinnosti a schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat zodpovědnost za své postoje a činy; vtah k jinému, respekt k identitám
• obec jako základní jednotka samosprávy, společenské organizace a hnutí
• principy demokracie, demokratické způsoby řešení konfliktů
• rodinné příběhy; místa a události v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; zvyky a tradice národů Evropy
• naše vlast a Evropa; mezinárodní setkávání
• co Evropu spojuje a co ji rozděluje, mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů
• poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik
• právo všech žít společně a podílet se na spolupráci (bez ohledu na jejich kulturní, sociální,

náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost)
• rovnocennost všech etnických kultur; odlišné myšlení a vnímání světa
• multikulturarita jako prostředek vzájemného obohacování
• aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti; nekonfliktní život v multikulturní společnosti
• les, vodní zdroje, moře, tropický deštný les, lidská sídla, kulturní krajina (ovlivnění přírody lidskou civilizací)
• voda, půda, ovzduší; ekosystémy - biodiverzita; energie, přírodní zdroje
• zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí, průmysl a životní prostředí, odpady a hospodaření s odpady, ochrana přírody a kulturní krajiny, změny v krajině, dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti
• naše obec, náš životní styl, aktuální ekologický problém, prostředí a zdraví, nerovnoměrnost života na Zemi
• kritický přístup ke zpravodajství a reklamě; hledání rozdílů mezi informativním, zábavným a reklamním sdělením
• různé typy sdělení - rozdíl mezi reklamou a zprávou, mezi faktickým a fiktivním obsahem
• sestavování vlastních příspěvků, příklady stavby a uspořádání zpráv
• výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje
• role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na postoje a chování
• tvorba mediálních sdělení pro školní časopis apod.
• utváření týmu a význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu

O vesnici regionu (Tady jsme doma)

Časová dotace a odkud je čerpána:
1 až 2 měsíce příprava, 3 dny terénní výzkum a závěrečná konference, příprava především v předmětu Člověk a příroda

Přínos projektu pro výchovnou a vzdělávací činnost/strategii školy:
Úvodní simulace vtáhne skupiny žáků z každé spádové obce do role místní samosprávy - fiktivního zastupitelstva jejich vlastní obce. Svoji obec hodlají přihlásit do soutěže O vesnici regionu. Na soutěž je třeba se připravit. Proto sbírají informace a jiné podpůrné materiály o své vesnici. Během třídenního soustředění si nejprve navzájem obce představují, poté ve skupinách vyplňují přihlášku do soutěže - připravují závěrečnou prezentaci o své obci. Soutěž je završena konferencí, které se účastní široká veřejnost - rodiče, skuteční starostové obcí, spolužáci, učitelé apod. Největší oceněním práce žáků je vystavení zhotovených přihlášek v budově skutečného obecního úřadu.

Konkretizace činností a námětů:

- společné plánování a organizování návštěvy obcí a prezentace na závěrečné konferenci v realizačním týmu (žáci z jedné obce – jeden tým)
- poznávání lidí z regionu – sousedů, místních samospráv apod.
- komunikace s občany, majiteli firem aj.
- řešení organizačních problémů ve skupině
- kreativní prezentace, jejíž součástí jsou i osobní hodnoty a postoje žáků
- osvojování principů občanské společnosti na řešení konkrétních problémů a konfliktů z blízkého okolí žáka
- uvědomění multikulturních kořenů obyvatel Drahanské vrchoviny nejen v souvislosti se způsobem osídlování ve středověku
- zkoumání rodné obce a jejího okolí, posilování povědomí o vlivu lidské činnosti na stav životního prostředí a vznik následných environmentálních problémů

- interpretace mediálních sdělení (články, filmy aj.) na závěrečné konferenci
- příprava vlastních mediálních sdělení (články, prezentace) pro závěrečnou konferenci a do regionálních občasníků

Nechceme jen přihlížet

Časová dotace a odkud je čerpána:
1 až 2 měsíce, především v předmětu Člověk a příroda

Přínos projektu pro výchovnou a vzdělávací činnost/strategii školy:
Chudoba jako globální problém. Krátké dokumentární filmy nejprve přiblíží žákům životní podmínky v rozvojových zemích. Motivují žáky k úvahám a diskuzím o humanitární pomoci a rozvojové spolupráci. Žáci iniciují ve škole aktivity k získání drobných finančních prostředků pro humanitární pomoc. Seznamují se s organizací UNICEF, sami volí některou z nabízených forem pomoci a uskuteční převod finančních prostředků. Seznamují spolužáky, pedagogy i veřejnost s výsledkem charitativní akce, oceňují jejich podporu a spolupráci.

Konkretizace činností a námětů:

- rozvíjení empatie a solidarity žáků s etnickými skupinami
- povědomí žáků o příčinách i důsledcích chudoby; dále o možnostech humanitární pomoci a rozvojové spolupráce
- utváření žebříčku hodnot žáků, posilování schopnosti formovat, sdělovat a obhajovat vlastní názor
- přesvědčení žáků o vlastním vlivu a osvěta jejich okolí
- podílení se na řešení problémů místa, regionu, Evropy, případně i jiných zemí
- kritické čtení mediálních sdělení a jejich interpretace
- kreativní práce v realizačním týmu

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

MOTIVAČNÍ NÁZEV: „ŠKOLA S ROZHLEDEM DO KRAJE I DO ŽIVOTA“

Co chceme a kam směřujeme:
Školní vzdělávací program jsme připravovali s vědomím, že chceme všechny žáky podomské školy připravit především na profesi a pro život. Proto nemáme v úmyslu vychovávat děti pouze tím, že jim zprostředkujeme informace. Proces výuky, atmosféru školy a místo, kde je učíme, považujeme za stejně důležité jako samotné učivo.

ZA PRIORITY VE VÝCHOVĚ A VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ POVAŽUJEME:
a) osobnostní a sociální výchovu
b) environmentální výchovu

Osobnostní a sociální výchovou žáka rozumíme komplexní všestrannou přípravu dítěte pro život. Environmentální výchovou vytváříme u žáků citlivý vztah k rodnému kraji i jedinečné planetě Zemi.

Motivační název: „Škola s rozhledem do kraje i do života“
koresponduje nejen s výše zmíněnými prioritami výchovy a vzdělávání, ale také s odkazem podomského rodáka, univerzitního profesora MUDr. Ervína Černého – Křetínského, DrSc., jehož jméno nese škola jako čestný název; v neposlední řadě koresponduje s několika citáty J. A. Komenského.

Motto:
Ervín Černý – Křetínský:
“Vesničko má,
všemi kořeny jsi zarostlá ve mně.
Budoucnost vidím v dětech,
minulost čtu z polí, luk a lesů.”

J. A. Komenský:
"Škola, dílna lidskosti."
„Cokoliv se ve škole dělá, nechť slouží a napomáhá budoucímu životu.“
„ Chcete-li dobře vzdělávat, pamatujte na tré věcí: hlava, ruce, srdce.“
„Všichni na jednom jevišti velikého světa stojíme, a cokoli se tu koná, všech se týče."

Škola s rozhledem do života:
Chceme se věnovat žákům nadaným i těm, kterým se moc nedaří, neboť všichni by měli prožívat radost a v budoucnu zabezpečit spokojenou rodinu. Manuálně zručné děti povedeme vedle všeobecného vzdělání k praktickým dovednostem, talentované děti se pokusíme motivovat k celoživotnímu vzdělávání a cílevědomému „pěstování“ jedinečného talentu. K profilaci žáků přispíváme nabídkou volitelných předmětů, které mj. dětem umožňují důkladnější osvojení cizích jazyků a komunikačních dovedností; také nabídka zájmových kroužků a uměleckých aktivit je středem zájmu školy.

Škola s rozhledem do kraje:
Chceme našim žákům „otevřít okno“ do kraje, naučit je hledat souvislosti mezi tím, co je psáno v učebnicích nebo knihách a tím, co mohou pozorovat v krajině. V blízkém okolí školy sledujeme stopy

pohnuté historie Drahanské vrchoviny, technického pokroku i proměn přírody. Škola má k dispozici řadu regionálních publikací, včetně odborné literatury s výsledky terénního výzkumu Drahanské vrchoviny. Podomský rodák E. Černý – Křetínský byl mistrem „čtení v krajině“. Je autorem metodiky historické geografie, mnohé zkušenosti předal i některým pedagogům školy.

PROFIL ABSOLVENTA
(vyjadřuje dovednosti a postoje, k jejichž osvojení se snažíme vést všechny žáky naší školy)

- Je schopen sebehodnocení (správně vybrat studijní nebo učební obor)
- Osvojil si základní komunikační dovednosti
- Slušně vystupuje na veřejnosti, osvojil si základní morální a etická pravidla
- Rozhoduje se, naslouchá a respektuje názory druhých
- Osvojil si zásady týmové spolupráce
- Je tolerantní k jiným rasám, náboženstvím, menšinám apod.
- Přijímá nové informace a uvědomuje si potřebu celoživotního vzdělávání
- Vytyčuje si dosažitelný cíl a kroky k jeho dosažení
- Je zodpovědný za své zdraví, získal základní návyky potřebné pro zvyšování tělesné zdatnosti
- Uživatelsky ovládá základní technická zařízení
- Ke své práci účelně využívá počítač
- Získává a analyzuje informace
- Domluví se nejméně jedním cizím jazykem
- Zná možnosti, jak prosadit své schopnosti i znalosti a zdravě se seberealizovat
- Je seznámen se základními principy řešení problémových a krizových situací
- Pracuje samostatně a je odpovědný za svou práci
- Je seznámen se základní principy hospodaření s penězi
- Dosáhl kulturní úrovně přiměřené jeho věku
- Má základy právního vědomí
- Zvládá základní administrativní úkony
- Organizuje svůj čas, vytváří si denní režim
- Nejsou mu lhostejné rodinné vztahy
- Přijímá spoluzodpovědnost
- Má dobrý vztah k přírodě a kulturnímu bohatství
- Zajímá se o dění ve společnosti
- Zvládá běžné domácí práce

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie	
Kompetence k učení	Na konci základního vzdělávání žák: • vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení • vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě • operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy • samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti • poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
Kompetence k řešení problémů	Na konci základního vzdělávání žák: • vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností • vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému • samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy • ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů • kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
Kompetence komunikativní	Na konci základního vzdělávání žák: • formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvislea kultivovaně v písemném i ústním projevu • naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje dodiskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje

Výchovné a vzdělávací strategie	
	• rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jinýchinformačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá kesvému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění • využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikacis okolním světem • využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
Kompetence sociální a personální	Na konci základního vzdělávání žák: • účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce • podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá • přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají • vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
Kompetence občanské	Na konci základního vzdělávání žák: • respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí • chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu • rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka • respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit • chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany

Výchovné a vzdělávací strategie	
	zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti
Kompetence pracovní	Na konci základního vzdělávání žák: • používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky • přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot • 1využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření • orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení
Kompetence digitální	Na konci základního vzdělávání žák: • ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít • získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu • vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků • využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce • chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání • předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory:
Plán pedagogické podpory (PLPP) sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. PLPP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. PLPP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu:
Individuální vzdělávací plán (IVP) sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. IVP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy IVP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Pravidla pro vzdělávání žáků s LMP:
Žáci s lehkým mentálním postižením (LMP) se vzdělávají podle přílohy RVP ZV určené pro žáky s LMP. Tato příloha upravuje očekávané výstupy a učivo tak, aby odpovídaly schopnostem a možnostem těchto žáků.

Vzdělávání probíhá formou individuální integrace do běžné třídy. Na základě doporučení školského poradenského zařízení je žákům sestavován individuální vzdělávací plán (IVP).

Cílem je poskytnout žákům kvalitní vzdělání přiměřené jejich možnostem, s důrazem na praktické dovednosti, komunikaci a sociální začlenění. Výuka probíhá s využitím podpůrných opatření dle platné legislativy a v souladu s doporučení ŠPZ.

Hodnocení žáků je přizpůsobeno jejich individuálním potřebám a je zaměřeno na dosažený pokrok v učení.

Předměty speciálně pedagogické péče
Předměty speciálně pedagogické péče jsou součástí podpůrných opatření poskytovaných žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Jsou realizovány na základě doporučení školského poradenského zařízení. Výuka může probíhat individuálně nebo ve skupině.

Cílem těchto předmětů je cíleně rozvíjet a podporovat oblasti, které žákovi znesnadňují plnohodnotné vzdělávání. Výuka je zaměřena především na:

- reedukaci specifických poruch učení – např. obtíže v oblasti čtení, psaní, pravopisu a matematických dovedností,
- rozvoj jazykových a komunikačních schopností – podpora porozumění řeči, slovní zásoby, vyjadřování, práce s textem, včetně případné logopedické intervence,
- nácvik sociálních dovedností a posilování sebevědomí žáka – rozvoj schopnosti spolupráce, adaptace na školní prostředí, řešení problémových situací,
- rozvoj pozornosti, paměti, prostorové orientace, logického a tvořivého myšlení – podpora kognitivních funkcí nezbytných pro učení,
- podporu jemné a hrubé motoriky, grafomotoriky a pracovních návyků – včetně uvolnění ruky, nácviku správného úchopu, držení těla při psaní apod.

Obsah a metody výuky jsou vždy přizpůsobeny individuálním potřebám žáka. Výuku zajišťuje učitel se specializací v oblasti speciální pedagogiky. Při práci se využívají individuální nebo skupinové metody, multisenzorický přístup, kompenzační pomůcky a pravidelné posilování motivace k učení.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů:

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami naše škola spolupracuje zejména s PPP Vyškov, PPP Blansko a SPC Brno.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami:
Práci s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami koordinuje školní poradenské pracoviště naší školy, které je tvořeno výchovným poradcem, ten zároveň řídí jeho činnost a je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením, dále metodikem primární prevence a speciálním pedagogem.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
v oblasti organizace výuky:
střídání forem a činností během výuky u mladších žáků využívání skupinové výuky postupný přechod k systému kooperativní výuky v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka
v oblasti metod výuky:
respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů IVP může být upravován podle aktuálních potřeb žáka

3.4 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory:
Plán pedagogické podpory (PLPP) nadaného a mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. PLPP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. PLPP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. PLPP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.
Výchovný poradce komunikuje se zákonným zástupcem žáka a průběžně ho informuje o poskytování podpůrných opatření.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu:
Individuální vzdělávací plán (IVP) mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů:
Při vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných naše škola spolupracuje zejména s PPP Vyškov, PPP Blansko, PPP Boskovice a SPC Brno.

Zodpovědné osoby a jejich role:
Práci s žáky nadanými a mimořádně nadanými koordinuje školní poradenské pracoviště naší školy, které je tvořeno výchovným poradcem, který zároveň řídí jeho činnost, metodikem primární prevence a speciálním pedagogem

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků:
předčasný nástup dítěte ke školní docházce
účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole
obohacování vzdělávacího obsahu
zadávání specifických úkolů, projektů
příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol
nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit

3.5 Začlenění průřezových témat

Průřezové téma/Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA									
Rozvoj schopností poznávání	M , Ev	M , Ev	M , Čajs , Ev	Čj , M , Ev	Inf , Ev	F , Inf , Čap , Ev , Tv	Inf , Vo , Čap , Ev , Tv	Čj , Inf , Ch , Čap , Ro , Tv	Inf , Vo , Čap , Ro , Tv
Sebepoznání a sebepojetí			Čajs			Čap , Ev , Tv	Vo , Čap , Ev , Tv	F , Z , Čap , Ro , Tv , Sp	Vo , Z , Čap , Ro , Tv , Sp
Seberegulace a sebeorganizace			Čajs	Tv	Tv	Čap , Ev , Tv	Čap , Ev , Tv	Ro , Tv , Sp	Vo , Čap , Ro , Tv
Psychohygiena	Ev , Tv	Tv	Čajs , Tv	Tv	Tv	Čap , Ev , Tv	Čap , Ev , Tv	Čap , Ro , Tv	Vo , Čap , Ro , Tv
Kreativita	Čj , M , Ev	Čj , M , Ev	Čj , M , Čajs , Ev	Čj , M , Ev	M , Inf , Ev	Aj , M , Inf , Ev , Tv	M , Inf , Čap , Ev , Tv	Čj , Aj , Nj , M , Inf , Ro , Tv , Sp	Nj , M , Inf , Vo , Ro , Tv , Sp
Poznávání lidí			Čajs		Čj , Ev	Aj , Vo , Čap , Ev , Tv	Ev , Tv	Z , Ro , Tv , Sp	Aj , Z , Čap , Ro , Tv
Mezilidské vztahy	M		Čajs	Tv	Čj , Ev , Tv	Aj , Vo , Ev , Tv	Vo , Ev , Tv	Ro , Tv , Sp	Aj , Čap , Ro , Tv
Komunikace	Čj , Ev , Tv	Čj , Ev , Tv	Čj , Čajs , Ev , Tv	Čj , Inf , Ev , Tv	Čj , Inf , Ev , Tv	Čj , Aj , Inf , Vo , Čap , Ev , Tv	Čj , Aj , Inf , Čap , Ev , Tv	Čj , Aj , Nj , Inf , Čap , Ro , Tv , Sp	Čj , Aj , Nj , Inf , Čap , Ro , Tv
Kooperace a kompetice	M , Ev	M , Ev , Tv	Čj , M , Ev , Tv	Čj , Inf , Ev , Tv	Čj , Inf , Ev , Tv	Inf , Čap , Ev , Tv	Aj , Inf , Čap , Ev , Tv	Aj , Inf , Čap , Ro , Tv , Sp	Aj , Inf , Čap , Ro , Tv
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		M		Inf	M , Inf	Ptm , Inf , Čap , Ev , Tv	Inf , Čap , Ev , Tv	Inf , Ch , Čap , Ro , Tv , Sp	Aj , Inf , Vo , Čap , Ro , Tv
Hodnoty, postoje, praktická etika				Čj	Ev	Vo , Čap , Ev , Tv	Vo , Čap , Ev , Tv	Čj , Čap , Ro , Tv	Vo , Ch , Čap , Ro , Tv
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA									
Občanská společnost a škola				Čajs				Ro	Čap
Občan, občanská společnost a stát			Čajs			Vo	Vo		Vo , Z , Čap , Sp
Formy participace občanů v politickém životě				Čajs			Vo		Z , Čap

Průřezové téma/Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				Čajs			Vo		Z , Čap
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH									
Evropa a svět nás zajímá			Aj , Čajs		Aj	Vo	F , Aj , Z	F , Aj , Nj , Z	Čj , Aj , Nj , Vo , Ch , Čap , Sp
Objevujeme Evropu a svět		Ev	Čajs , Ev			M	M , Z	Nj , M , Z , Čap	F , Nj , M , Vo , Z , Čap
Jsme Evropané			Čajs		Ev		F	Z , Ch , Čap	Vo , Z , Čap
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA									
Kulturní diference	Ev	Ev	Aj , Ev	Ev , Tv	Aj , Ev , Tv	Aj , Vo , Čap , Ev	Z , Ev	Aj , Nj , Z , Ro	Aj , Nj , Vo , Čap , Ro
Lidské vztahy				Ev		Čap , Ev	Aj , Vo , Ev	Čj , Ro	Čap , Ro , Sp
Etnický původ		Ev	Ev			Čap , Ev	Z , Ev	Z , Ro	Vo , Z , Čap , Ro
Multikulturalita	Ev	Ev	Ev	Ev	Ev	Aj , Ev	Čj , Vo , Z , Ev	Z , Čap , Ro	Čj , Vo , Čap , Ro
Princip sociálního smíru a solidarity				Čajs		Ev	Ev	Čap , Ro	Čap , Ro , Sp
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA									
Ekosystémy	Ev	Ev	Čajs , Ev	Ev	Ev	Čap	Čap	Čap	Z , Čap
Základní podmínky života	Ev	Ev	Čajs , Ev	Ev	Ev	Čap		Ch , Čap	F , Vo , Z , Ch , Čap
Lidské aktivity a problémy životního prostředí			Čajs			F , Ptm , M , Čap , Tv	M , Čap , Tv	F , Čj , M , Ch , Čap , Tv	F , Čj , M , Vo , Z , Ch , Čap , Tv
Vztah člověka k prostředí		M	Čajs	Ev , Tv	Ev , Tv	Čap , Tv	Z , Čap , Tv	F , Z , Ch , Čap , Tv	F , Vo , Z , Ch , Čap , Tv , Sp
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA									
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				Tv	Čj , Tv	Čj , M , Inf	Aj , M , Inf , Z	Čj , Aj , M , Z , Čap	Čj , Aj , M , Inf , Vo , Z , Čap
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					Čj	Čj , M	M , Inf	M , Čap	M , Vo , Čap , Sp

Průřezové téma/Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Stavba mediálních sdělení					Čj		Čj	Čj	Čj , Vo , Čap
Vnímání autora mediálních sdělení					Čj	Čj		Čap	Čj , Inf , Vo , Čap
Fungování a vliv médií ve společnosti	Ev	Ev	Ev	Ev	Ev		F	Čap , Sp	Vo , Čap , Sp
Tvorba mediálního sdělení	Ev	Ev	Ev	Ev	Čj , Ev		Čj	Inf , Čap	Čj , Čap
Práce v realizačním týmu			Čajs			Inf , Ev	Inf	Inf , Čap , Ro	Inf , Čap , Ro , Sp

3.5.1.1 Zkratky použité v tabulce začlenění průřezových témat:

Zkratka	Název předmětu
Aj	Anglický jazyk
Čajs	Člověk a jeho svět
Čap	Člověk a příroda
Ch	Chemie
Čj	Český jazyk a literatura
Ev	Estetická výchova
F	Fyzika
Inf	Informatika
M	Matematika
Nj	Německý jazyk
Ptm	Práce s technickými materiály
Ro	Rozvoj osobnosti
Sp	Svět práce
Tv	Tělesná výchova
Vo	Výchova k občanství
Z	Zeměpis

4 Učební plán

4.1 Celkové dotace - přehled

Vzdělávací oblast	Předmět	1. stupeň					Dotace 1. stupeň	2. stupeň				Dotace 2. stupeň
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník		6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	8	7+1	6+3	6+2	6+1	**33+7**	3+1	4	4	4+1	**15+2**
	Anglický jazyk	0+1	0+2	3	3	3	**9+3**	3	3	3	3	**12**
	Německý jazyk									3	3	**6**
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	**20+4**	4+1	4+1	3+2	4+1	**15+5**
Informatika	Informatika				1	1	**2**	1+1	1+1	1	1	**4+2**
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	2	2	2	3	2	**11**					
Člověk a společnost	Dějepis							2	2	2	1+1	**7+1**
	Výchova k občanství							1	1		1	**3**
Člověk a příroda	Fyzika							1	2	1+1	1+1	**5+2**
	Zeměpis								2	1+1	1	**4+1**
	Chemie									2	1+1	**3+1**
	Člověk a příroda							4	3	3	1+2	**11+2**
Umění a kultura	Estetická výchova	3	3	4	4	3	**17**	3	3			**6**
	Rozvoj osobnosti									2	1	**3**
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	**10**	2	2	2	2	**8**
Člověk a svět práce	Svět práce									1	1	**2**
Nepovinné předměty	Náboženství	1	1	1	1	1		1	1	1	1	
Ostatní předměty	Environmentální praktikum					0+2	**0+2**					

Vzdělávací oblast	Předmět	1. stupeň					Dotace 1. stupeň	2. stupeň				Dotace 2. stupeň
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník		6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
	Práce s technickými materiály							0+1				**0+1**
Volitelné předměty • Dramatická výchova • Psaní na počítači								0+1				**0+1**
Celkem hodin		**20**	**22**	**25**	**26**	**25**	**102+16**	**29**	**29**	**32**	**32**	**104+18**

4.1.1 Poznámky k učebnímu plánu

Český jazyk a literatura

vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání

Anglický jazyk

vzdělávací obsah vycházející ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk má týdenní časovou dotaci v 1. třídě 1 hodina, ve 2. třídě 2 hodiny a od 3. třídy 3. hodiny týdně.

Další cizí jazyk/Německý jazyk

německý jazyk je vyučován v 8. a 9. ročníku, 3 hodiny týdně v obou ročnících

Matematika

vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání

Informatika

vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Informatika je realizován od 4. do 9. ročníku, ve 4., 5., 8. a 9. ročníku 1 hodinu týdně, v 6. a 7. ročníku 2 hodiny týdně.

Člověk a jeho svět

vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je realizován ve všech ročnících 1. stupně základního vzdělávání

Environmentální praktikum

na 1. stupni je Environmentální praktikum vyučováno jako povinný předmět v 5. ročníku, čerpá 2 disponibilní hodiny

Dějepis, Výchova k občanství

vzdělávací obsah vzdělávací oblasti je realizován v ročnících 2. stupně základního vzdělávání

Zeměpis

Vyučovací předmět je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda. V 6. ročníku je součástí vyučovacího předmětu Člověk a příroda, od 7. ročníku je vyučován jako samostatný vyučovací předmět.

Fyzika

Vyučovací předmět je vyučován v 6. až 9. ročníku.

Chemie

Vyučovací předmět je vyučován v 8. a 9. ročníku.

Člověk a příroda

Vyučovací předmět vznikl integrací vzdělávacího obsahu oborů Přírodopis, části Zeměpisu, části Výchovy ke zdraví, části vzdělávací oblasti Člověk a svět práce/téma Pěstitelské práce a chovatelství a všech průřezových témat. Je vyučován v 6. až 9. ročníku, celkem 13 hodin. Z časové dotace vzdělávací oblasti Člověk a příroda (RVP) je mu věnováno 8 hodin (Přírodopis 6 hodin, Zeměpis 2 hodiny), z časové dotace vzdělávací oblasti Člověk a zdraví (RVP) čerpá 2 hodiny (1 hodinu v 6. ročníku a 1 hodinu v 8. ročníku – zohledněna přiměřenost věku), z oblasti Člověk a svět práce (RVP) 1 hodinu (v 7. ročníku). Z disponibilních hodin je posílen 2 hodinami v 9. ročníku, kde se profiluje zaměřením na environmentální témata i globální výchovu a komplexní propojení všech průřezových témat.

Estetická výchova (1. stupeň)

Vyučovací p ředmět vznikl integrací vzdělávacích oborů Výtvarná výchova, Hudební výchova a vzdělávací oblasti Člověk a svět práce s celkovou časovou dotací 17 hodin. Z dotace vzdělávací oblasti Umění a kultura (RVP) čerpá 12 hodin pro obory Hudební výchova a Výtvarná výchova,

jejich vzdělávací obsah je realizován ve všech ročnících 1. stupně. Z časové dotace vzdělávací oblasti Člověk a svět práce (RVP) čerpá 5 hodin, její vzdělávací obsah je také vyučován ve všech ročnících 1. stupně.

Estetická výchova (2. stupeň)

Vyučovací p ředmět vznikl integrací vzdělávacích oborů Hudební výchova a Výtvarná výchova. Z časové dotace vzdělávací oblasti Umění a kultura (RVP) čerpá 6 hodin. Je realizován v 6. a 7. ročníku.

Rozvoj osobnosti (2. stupeň)

Vyučovací p ředmět navazuje na předmět Estetická výchova; vznikl integrací vzdělávacích oborů Hudební výchova, Výtvarná výchova a některých témat Výchovy ke zdraví (zejména vzdělávacích obsahů: Vztahy mezi lidmi a formy soužití a Osobnostní a sociální rozvoj). Z časové dotace vzdělávací oblasti Umění a kultura (RVP) čerpá zbývající 3 hodiny. Předmět je realizován v 8. a 9. ročníku.

Tělesná výchova

Vyučovací p ředmět Tělesná výchova čerpá z časové dotace vzdělávací oblasti Člověk a zdraví (RVP) na 1. stupni 10 hodin a na 2. stupni 8 hodin. V každém ročníku je předmět vyučován 2 hodiny týdně.

Svět práce

Vyučovací p ředmět je sestaven ze vzdělávacího obsahu povinného tematického okruhu vzdělávacího oboru Člověk a svět práce (RVP). Z časové dotace vzdělávací oblasti Člověk a svět práce (RVP) čerpá 2 hodiny. Vyučován je v 8. a 9. ročníku.

Práce s technickými materiál y

Vyučovací p ředmět je sestaven ze vzdělávacího obsahu tematického okruhu vzdělávacího oboru Člověk a svět práce (RVP). Z nabídky volitelných předmětů si ho mohou žáci vybrat v 6. ročníku.

Psaní na počítači

Z nabídky volitelných předmětů si ho mohou žáci předmět vybrat v 6. ročníku.

Dramatická výchova

Předmět je zařazen z doplňujících vzdělávacích oborů, které nejsou povinnou součástí základního vzdělávání, jeho vzdělávací obsah pouze doplňují a rozšiřují. Z nabídky volitelných předmětů si ho mohou žáci předmět vybrat v 6. ročníku.

5 Učební osnovy

5.1 Český jazyk a literatura

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
8	8	9	8	7	4	4	4	5	57
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Český jazyk a literatura
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Charakteristika předmětu	**1. STUPEŇ** Předmět Český jazyk a literatura je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Vyučuje se jako samostatný předmět ve všech ročnících 1. stupně. Naplňuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura, který je členěn do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná. Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk a literatura je zaměřen na postupné osvojování základních jazykových prostředků pro dorozumívání ústní i písemné, na osvojování a rozvíjení čtenářských dovedností, vede k využívání různých zdrojů informací. Na 1. stupni je prvořadým úkolem vytvořit dovednosti potřebné k osvojování učiva – čtení a psaní. V předmětu se realizují tematické okruhy těchto průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova. Upřednostňovanou formou výuky českého jazyka je hodina probíhající většinou ve třídě. **2. STUPEŇ** Předmět Český jazyk a literatura je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Vyučován je v 6. až 9. ročníku. Český jazyk a literatura jako vyučovací předmět má v soustavě vyučovacích předmětů základní význam, na

Název předmětu	Český jazyk a literatura
	jeho zvládnutí je do značné míry závislý úspěch v ostatních předmětech. Má ústřední postavení ve vzdělávací soustavě. Využívá zkušenosti a poznatky žáků z veškerého vyučování i z mimoškolní praxe a úroveň vyučování celkově ovlivňuje. Cílem vyučování češtině je rozvoj schopnosti komunikace spisovným jazykem. Vedle tohoto hlavního cíle se v rámci předmětu Český jazyk a literatura snažíme vytvářet kladné postoje žáků k jazyku, k vyjadřování, pěstování jejich zájmu o jazyk a jazykovědu aj. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Vzdělávací obsah oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale je členěn do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná. Předmětem prolínají průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Mediální výchova, Evironmentání výchova. Výuka probíhá v kmenových třídách, příležitostně v učebně výpočetní techniky i v jiných zařízeních mimo školu. Některá témata, zejména z oblasti literatury, jsou realizována formou krátkodobých projektů. Výuku se daří naplňovat i návštěvou knihovny, filmového a divadelního představení.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	
Integrace předmětů	• Český jazyk a literatura
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení:** • Vedeme žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu. • Přiměřenými nároky zlepšujeme u žáků čtenářské schopnosti a dovednosti. • Zážitkovým čtením vedeme žáky ke čtení s porozuměním. • Ukazujeme žákům možnosti využití jazykových dovedností v jiných předmětech. • Při společné mimočítankové četbě seznamujeme žáky se základními mluvnickými a literárními termíny. • Nabízíme žákům řadu aktivačních metod, které jim pomohou k osvojování učiva. • Práce zveřejňujeme ve školním časopisu, regionálních zpravodajích, apod. • Klademe důraz na systematické vedení a ukládání informací. • Učíme žáky aplikovat naučená pravidla pravopisu.

Název předmětu	Český jazyk a literatura
	• Na základě studia doporučené literatury seznamujeme žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem.
	Kompetence k řešení problémů: • Vedeme žáky k tomu, aby samostatně nalézali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy. • Vedeme žáky k tomu, aby uměli nalézat chyby v textu a odůvodnit správné řešení.
	Kompetence komunikativní: • Pomocí literárního i gramatického učiva rozšiřujeme slovní zásobu žáků. • Vedeme žáky ke správné a srozumitelné stavbě větných celků. • Zařazováním samostatných projevů (referát, vypravování, rozhovor, dramatizace) vedeme žáky ke správné formulaci myšlenek; děti pracují s hlasem, používají mimoverbální prostředky a rozmanité výrazové prvky • Vedeme žáky ke správné formulaci obsahu sdělení v rámci probíraných žánrů. • Nabízíme žákům různé druhy literatury i odborných publikací k porozumění probíraných literárních textů. • Rozšiřujeme jejich slovní zásobu nejen literárním i gramatickým učivem, ale vedeme je ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli, a ostatními dospělými ve škole i mimo školu. • Vedeme žáky ke správné a srozumitelné stavbě větných celků. • Ke komunikaci využíváme i školní časopis. • Zapojujeme žáky do recitačních soutěží. • Nabízíme jim účast v olympiádách v ČJ
	Kompetence sociální a personální: • Zařazováním týmové práce vytváříme příležitosti k diskutování, prezentaci výsledků své práce. • Vedeme žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc. • Návštěvami kulturních akcí si děti osvojují zásady kulturního chování. • Vytváříme příležitosti k tomu, aby žáci mohli diskutovat v malých skupinách i v rámci celé třídy.
	Kompetence občanské: • Vlastní drobnou tvorbou podporujeme u žáků potřebu literárního projevu, recitace, četby. • Seznamováním se slovesným a kulturním dědictvím regionu vedeme žáky k péči o ně.

Název předmětu	Český jazyk a literatura
	• Na základě doporučené četby, ale i ukázkami textu v novinách a časopisech, filmy na DVD nebo videu seznamujeme žáky s naším slovesným dědictvím a vysvětlujeme jim jeho význam. • Návštěvou divadelního nebo filmového představení podporujeme v žácích potřebu literárního projevu, recitace, četby.
	Kompetence pracovní: • Vedeme žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní. • Vedeme žáky k přípravě a udržování jejich učebního prostoru.
	Kompetence digitální: • Žáci používají digitální zařízení. • Žáci získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah. • Žáci vytváří a upravuje digitální obsah. • Žáci předcházejí situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednají eticky

Český jazyk a literatura	**1. ročník**	
ŠVP výstupy		**Učivo**
krátký jazykový projev člení na věty, věty na slova		věcné čtení
porozumí mluveným pokynům přiměřeným věku		aktivní naslouchání
rozumí přečtené větě, opakuje ji		věcné čtení
naslouchá otázce, odpoví na ni		praktické a věcné naslouchání, základní komunikační pravidla
srozumitelně a slyšitelně mluví		základy techniky mluveného projevu
zvyká si vyjadřovat se spisovným jazykem		mluvený projev
vypráví známou pohádku nebo příběh podle obrázkové osnovy		tvořivé činnosti s literárním textem
uvědomuje si význam slov		slova a pojmy, slovní zásoba
rozlišuje větu, slovo,slabiku, hlásku, písmeno		zvuková stránka jazyka, písemný projev
rozlišuje vlastní jména osob a správně je píše		slova a pojmy
píše správné tvary všech písmen, krátká známá slova a jednoduché věty		písemný projev, základní hygienické návyky, technika psaní, hláska-písmeno, slabika, slovo, věta

Český jazyk a literatura	1. ročník	
čte správně a s porozuměním jednoduché věty v přiměřených textech		praktické čtení, technika čtení
dramatizuje jednoduchý text		tvořivé činnosti s literárním textem
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
• věcné čtení • praktické a věcné naslouchání, základní komunikační pravidla • základy techniky mluveného projevu • tvořivé činnosti s literárním textem		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
• tvořivé činnosti s literárním textem		

Český jazyk a literatura	2. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči		věcné čtení
rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje krátké a dlouhé samohlásky		čtení věcné, vyhledávací, základní komunikační pravidla
vypráví obsah přečteného textu		věcné čtení
naslouchá druhému, formuluje prosbu, omluvu, krátkou zprávu		komunikační žánry, základní komunikační pravidla
na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev		základy techniky mluveného projevu, zvuková stránka jazyka, mimojazykové prostředky řeči
rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk		slovní zásoba, význam slov
zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním		správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem
podle obrázkové osnovy vypráví jednoduchý děj		mluvený projev, vypravování na základě obrazového materiálu
porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost		význam slov
zvládá syntézu a analýzu slova		slovo, slabika, hláska
rozlišuje vlastní jména osob a zvířat a správně je píše		význam slov, písemný projev
užívá správné tvary podstatných jmen		tvarosloví
užívá správné gramatické tvary sloves		tvarosloví

Český jazyk a literatura	2. ročník	
odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, slova se spodobou na konci slova		pravopis
rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky		zvuková stránka jazyka (intonace, přízvuk), pravopis
odůvodňuje a píše správně dě,tě, ně,ú/ů, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování		zvuková stránka jazyka (intonace, přízvuk), pravopis
čte správně a s porozuměním krátké přiměřené texty		praktické čtení, věcné čtení
vyjadřuje své pocity z přečteného textu		tvořivé činnosti s literárním textem
odliší pohádku od ostatních vyprávění		základní literární pojmy
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
• komunikační žánry, základní komunikační pravidla • základy techniky mluveného projevu, zvuková stránka jazyka, mimojazykové prostředky řeči • tvořivé činnosti s literárním textem		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
• mluvený projev, vypravování na základě obrazového materiálu		

Český jazyk a literatura	3. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
orientuje se v textu vhodném pro daný věk		věcné čtení
píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev		úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu
porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti		čtení věcné, vyhledávací, základní komunikační pravidla
rozumí přiměřeně náročnému textu a umí ho reprodukovat		čtení věcné, vyhledávací, základní komunikační pravidla
respektuje základní komunikační pravidla při ústním rozhovoru		komunikační žánry, základní komunikační pravidla
volí vhodné verbální i nonverbální prostředky v běžných školních i mimoškolních situacích		základy techniky mluveného projevu, zvuková stránka jazyka, mimojazykové prostředky řeči
pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost		slovní zásoba, vyjadřování závislé na komunikační situaci, význam slov
píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení		písemný projev -zpráva, oznámení, pozvánka
seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh		mluvený projev, vypravování na základě obrazového materiálu

Český jazyk a literatura	3. ročník	
porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná		význam slov
uvědomuje si slabičnou stavbu slov, rozlišuje souhlásky, samohlásky, dvojhlásky		slovo - slabika - hláska
rozlišuje slovní druhy v základním tvaru		slovní druhy
užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves		podstatná jména, přídavná jména, slovesa
určí osobu, číslo a čas sloves, rod, číslo, pád podstatných jmen		slovesa
spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy		věta jednoduchá a souvětí, spojky
odůvodňuje a píše správně: i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech, slova se spodobou na konci i uvnitř slova		vyjmenovaná slova, spodoba
rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky		druhy vět
píše správně bě,pě,vě, mě - mimo morfologický šev		zvuková stránka jazyka, pravopis
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti		praktické čtení, věcné čtení
čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku		zážitkové čtení a naslouchání
pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností		tvořivé činnosti s literárním textem
rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších		základní literární pojmy
v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči		vhodné tempo řeči
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
• věcné čtení • komunikační žánry, základní komunikační pravidla • základy techniky mluveného projevu, zvuková stránka jazyka, mimojazykové prostředky řeči • slovní zásoba, vyjadřování závislé na komunikační situaci, význam slov • zážitkové čtení a naslouchání		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
• tvořivé činnosti s literárním textem		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		

Český jazyk a literatura	3. ročník	
• mluvený projev, vypravování na základě obrazového materiálu		

Český jazyk a literatura	4. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
odliší podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk		věcné čtení
posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení		čtení věcné, vyhledávací, základní komunikační pravidla
reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta		věcné čtení
kultivovaně se dorozumívá při rozhovoru ústním, telefonickém		komunikační žánry, základní komunikační pravidla
volí vhodné slovní i mimoslovní prostředky v běžných komunikačních situacích		základy techniky mluveného projevu, zvuková stránka jazyka, mimojazykové prostředky řeči
při vypravování a popisu užívá slova výstižná, spisovná, citově zabarvená apod.		slovní zásoba, vyjadřování závislé na komunikační situaci, význam slov
píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení		písemný projev - popis, inzerát, pozvánka
sestaví osnovu vyprávění a vypráví podle ní		věcné čtení, vypravování
porovnává významy slov, slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, antonyma, slova citově zabarvená		nauka o slově -význam slov (práce se slovníkem), slova spisovná, nespisovná, synonyma, antonyma
určí ve slově kořen, rozlišuje předpony a předložky		stavba slova - kořen, předpona; předpona - předložka; pravopis slov s předponami ob-, od-, nad-, pod-, bez-, roz-
určuje slovní druhy plnovýznamových slov, píše správně zeměpisné názvy		slovní druhy, pravopis vlastních jmen
určí rod, číslo, pád a vzor podstatných jmen, skloňuje podstatná jména podle vzorů		slovní druhy - vzory podstatných jmen, skloňování podstatných jmen, koncovky podstatných jmen
určí osobu, číslo a čas u sloves, časuje slovesa v čase přítomném, minulém, budoucím		slovní druhy - slovesa
pozná podmět a přísudek		skladba - stavba věty jednoduché
rozliší větu jednoduchou a souvětí, pozná spojky v souvětí		skladba - věta jednoduchá a souvětí
píše správně i/y ve vyjmenovaných slovech a slovech příbuzných		pravopis vyjmenovaných slov
čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas		praktické čtení, věcné čtení, zážitkové čtení a naslouchání
dokáže si vybrat četbu podle svého zájmu a udělat zápis		tvořivé činnosti s literárním textem, zážitkové čtení a naslouchání
pracuje tvořivě s literárním textem na dané téma		tvořivé činnosti s literárním textem,
rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů		základní literární pojmy

Český jazyk a literatura	4. ročník	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
• čtení věcné, vyhledávací, základní komunikační pravidla • komunikační žánry, základní komunikační pravidla • základy techniky mluveného projevu, zvuková stránka jazyka, mimojazykové prostředky řeči		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
• slovní zásoba, vyjadřování závislé na komunikační situaci, význam slov • věcné čtení, vypravování		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
• tvořivé činnosti s literárním textem, zážitkové čtení a naslouchání		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
• komunikační žánry, základní komunikační pravidla		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
• věcné čtení		

Český jazyk a literatura	5. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává		věcné čtení, písemný projev (inzerát, dopis, popis, jednoduché tiskopisy, vypravování)
rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě		čtení jako zdroj informací, vyjadřování závislé na komunikační situaci
posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení		čtení věcné, vyhledávací, základní komunikační pravidla
volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma		věcné čtení
vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku		komunikační žánry, základní komunikační pravidla
volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru		základy techniky mluveného projevu, zvuková stránka jazyka
rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary		slovní zásoba, vyjadřování závislé na komunikační situaci
rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace		slovní zásoba, vyjadřování závislé na komunikační situaci
píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry		písemný projev - jednoduché tiskopisy, inzerát, vypravování, popis

Český jazyk a literatura	5. ročník	
sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti		věcné čtení, vypravování
porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová		slovní zásoba
rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku		stavba slova
určuje slovní druhy plnovýznamových slov, využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu		slovní druhy - druhy přídavných jmen, vzory, koncovky
určí rod, číslo, pád a vzor podstatných jmen, skloňuje podstatná jména podle vzorů		tvarosloví - podstatná jména, vzory podstatných jmen, koncovky podstatných jmen
časuje slovesa ve všech časech v oznamovacím způsobu, pozná všechny slovesné způsoby, pozná zvratné sloveso, rozlišuje jednoduché a složené slovesné tvary, vytvoří příčestí minulé		tvarosloví - slovesa,slovesný způsob
vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty		skladba - podmět a přísudek, nevyjádřený podmět, několikanásobný podmět
odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí		skladba - vzorce souvětí, spojky, pravopis souvětí
píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách		pravopis - vyjmenovaná slova, slova příbuzná, výjimky
zvládá základní příklady syntaktického pravopisu		shoda přísudku s holým podmětem
užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje		skladba – věta jednoduchá a souvětí
plynule čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas		zážitkové čtení a naslouchání
vyjadřuje své dojmy s četby a zaznamenává je		tvořivé činnosti s literárním textem, zážitkové čtení a naslouchání
rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů		základní literární pojmy
při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy		základní literární pojmy
Nepřiřazené učivo		
		tvořivé činnosti s literárním textem,
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
• komunikační žánry, základní komunikační pravidla		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
• čtení jako zdroj informací, vyjadřování závislé na komunikační situaci • slovní zásoba, vyjadřování závislé na komunikační situaci		

Český jazyk a literatura	5. ročník	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Stavba mediálních sdělení		
• písemný projev - jednoduché tiskopisy, inzerát, vypravování, popis		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		
• tvořivé činnosti s literárním textem		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
• zážitkové čtení a naslouchání		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
• čtení věcné, vyhledávací, základní komunikační pravidla • komunikační žánry, základní komunikační pravidla • základy techniky mluveného projevu, zvuková stránka jazyka • slovní zásoba, vyjadřování závislé na komunikační situaci • písemný projev - jednoduché tiskopisy, inzerát, vypravování, popis		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
• tvořivé činnosti s literárním textem		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
• čtení jako zdroj informací, vyjadřování závislé na komunikační situaci		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení		
• slovní zásoba, vyjadřování závislé na komunikační situaci • věcné čtení		

Český jazyk a literatura	6. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
ve čteném textu rozlišuje fakta od názorů		čtení - pozorné, přiměřeně rychlé,prožitkové
chápe rozdíl mezi subjektivním a objektivním sdělením		praktické, věcné a kritické naslouchání
sleduje školní a dětské časopisy		práce se školními a dětskými časopisy
seznamuje se s jazykovými prostředky		zásady dorozumívání a kultivovaného projevu
rozlišuje spisovné a nespisovné projevy a jejich místo v jazykovém projevu		připravený a nepřipravený projev
vhodně užívá verbálních prostředků v komunikaci		technika mluveného projevu

Český jazyk a literatura	6. ročník	
dodržuje základní pravidla diskuse		komunikační situace
formuluje stručný obsah textu		volná reprodukce přečteného a slyšeného textu
sestaví osnovu textu		záznam hlavních myšlenek textu
v písemném projevu se vyjadřuje věcně a gramaticky správně		základní slohové postupy (vypravování a popis)
definuje základy zvukové stránky jazyka		zásady spisovné výslovnosti
popíše stavbu slova a zásady tvoření českých slov odvozováním		slovní zásoba a tvoření slov
samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami		práce s jazykovými příručkami
bezpečně pojmenovává slova ohebná, určuje jejich mluvnické kategorie a využívá je v komunikaci		ohebné slovní druhy a jejich mluvnické významy
učí se formulovat své myšlenky v ústních i písemných projevech		stavba věty
rozlišuje významové vztahy ve větě		rozvíjející větné členy
zvládá pravopis lexikální		lexikální pravopis
rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití		obecné poučení o jazyce
dokáže reprodukovat přečtený text		přednes vhodných literárních textů
pojmenuje autory pohádek		známí autoři pohádek
dokáže formulovat své dojmy z četby a filmového představení		interpretace literárního textu
čte spíše zábavnou literaturu		dívčí a dobrodružná četba
rozlišuje pohádku, pověst, bajku aj.		pohádky, pověsti, bajky
srovnává literární a filmového zpracování tématu		literární a filmové zpracování tématu
seznamuje se s nabídkami knih a různých encyklopedií, vyhledává v nich informace		klub mladých čtenářů, návštěva knihovny
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
interpretace literárního textu		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení		
interpretace literárního textu		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
technika mluveného projevu komunikační situace		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		

Český jazyk a literatura	6. ročník	
interpretace literárního textu		

Český jazyk a literatura	7. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
ověřuje fakta pomocí otázek		čtení - kritické, anylytické, hodnotící
rozlišuje objektivní sdělení a komunikační záměr		komunikační záměr mluvčího
přispívá do školního časopisu		vlastní tvořivé psaní
dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci		základní mluvené žánry podle komunikační situace
odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru		komunikační normy
při dramatizaci využívá verbálních i nonverbálních prostředků		dramatizace vhodných textů
učí se řídit diskusi		zapojí se do diskuse
dokáže pořídit výpisky nebo výtah z přečteného textu		výpisek, výtah
vytváří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování		popis uměleckého díla, soukromý dopis,objednávka, popis osoby
využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů		tvořivá práce s textem a tvořivé psaní
spisovně vyslovuje česká slova		modulace souvislé řeči, slovní a větný přízvuk
uvede příklady způsobů obohacování slovní zásoby		obohacování slovní zásoby
samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami		práce s jazykovými příručkami
správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci		neohebné slovní druhy
spisovně a vhodně formuluje své myšlenky v ústních i písemných projevech		kultura jazyka a řeči
uvádí příklady věty jednoduché a souvětí, pojmenuje druhy vedlejších vět		věta jednoduchá a souvětí, druhy vedlejších vět
zvládá pravopis morfologický a slovotvorný		pravopis morfologický
rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití		rozvrstvení národního jazyka
uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla		volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, hlavní myšlenky
vyjmenuje autory dobrodružné četby		dobrodružná literatura

Český jazyk a literatura	7. ročník	
formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo		interpretace uměleckého díla
na základě vlastní fantazie dokáže vytvořit jednoduchý příběh		vytváření vlastních jednoduchých textů
rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty		seznámení s uměleckou literaturou / znaky beletrie/
uvede příklady základních literárních druhů a žánrů		próza, poezie, drama
porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování		návštěva divadelního představení, záznam inscenace
vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích		zpracovává referáty s využitím informačních zdrojů
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		
• dramatizace vhodných textů • zpracovává referáty s využitím informačních zdrojů		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
• komunikační záměr mluvčího • komunikační normy • kultura jazyka a řeči • interpretace uměleckého díla		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
• obohacování slovní zásoby		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Stavba mediálních sdělení		
• výpisek, výtah • zpracovává referáty s využitím informačních zdrojů		

Český jazyk a literatura	8. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji		věcné a kritické čtení
rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru		manipulativní působení projevu

Český jazyk a literatura	8. ročník	
pracuje s denním tiskem a rozeznává stylistické postupy		základní stylistické postupy
dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci		základní mluvené žánry podle komunikační situace
odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru		komunikační žánry
v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči		mimojazykové prostředky
zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu		diskuse
uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování		charakteristika, líčení,úvaha
využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů		charakteristika, líčení,úvaha
spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova		intonace
rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech		způsoby tvoření slov
samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami		jazykové příručky
správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci		slovní druhy, tvary slov
vybírá vhodné jazykové prostředky podle komunikační situace rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí		jazyk a komunikace
rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí		souvětí
rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití		spisovné a nespisovné útvary a prostředky
uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla		interpretace literárního textu
pojmenuje nejznámější autory krásné litaratury		typické žánry a jejich představitelé
formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo		umělecká literatura
osvojuje si základy literární teorie		jazyk literárního díla
rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty		besedy o literatuře

Český jazyk a literatura	8. ročník	
vyjmenuje nejznámější představitele naší i světové literatury a čte jejich knihy, popř. ukázky z jejich tvorby		přednes vhodných literárních textů
seznamuje se s dílem významných představitelů české a světové literatury		prožitkové čtení
porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování		kompozice příběhu
vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích		příprava referátů
dokáže si samostatně připravit a přednést referát		připravený projev na základě poznámek
zvládá pravopis syntktický		zdokonalování pravopisu
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
• interpretace literárního textu		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
• diskuse • prožitkové čtení		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
• umělecká literatura		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Stavba mediálních sdělení		
• základní stylistické postupy		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
• věcné a kritické čtení		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
• charakteristika, líčení,úvaha		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
• diskuse • jazyk a komunikace • zdokonalování pravopisu		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
• úvaha		

Český jazyk a literatura	9. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji		analytické čtení a poslech, informační zdroje
rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru		vedení diskuse
rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj		zpravodajské útvary
dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci		referát
odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru		regionální projevy
v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči		mluvní cvičení -samostatné projevy
zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu		komunikační normy
využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát		výklad a výtah, proslov, publicistické útvary
uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování		úvaha
využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů		vypravování, popis a charakteristika, tiskopisy, životopis,
spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech		psaní a výslovnost slov přejatých, skloňování obecných slov přejatých, skloňování cizích vlastních jmen
		stavba slova a tvoření slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, synonyma, antonyma a homonyma, odborné názvy
samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami		práce s jazykovými příručkami
správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci		slovní druhy, jména, jejich druhy a tvary, slovesa a jejich tvary
využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace		tvoření vět, hlavní zásady českého slovosledu, stavba textová

Český jazyk a literatura	9. ročník	
rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí		stavba větná, věta jednoduchá, větné členy, vztah přístavkový, věta dvojčlenná, věta jednočlenná, větný ekvivalent
v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí		pravopis související se stavbou slova a tvoření slov, pravopis koncovek jmen a sloves, psaní velkých písmen ve vlastních jménech a názvech, čárka ve větě jednoduché, čárka v souvětí podřadném a souřadném
rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití		obecné výklady o českém jazyce, vývoj českého jazyka, útvary českého jazyka
uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla		volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, hlavní myšlenky
rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora		struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš)
formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo		individuální četba, návštěva divadelního nebo filmového představení
tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie		příspěvky do školního časopisu - jednoduchá povídka, básnička
rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty		literatura hodnotná a konzumní
rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele		poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé
uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře		základní literární směry a jejich představitelé v české a světové literatuře
porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování		stejné náměty v literárním, dramatickém a filmovém zpracování
vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích		informační zdroje
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
• úvaha		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
• komunikační normy		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
• obecné výklady o českém jazyce, vývoj českého jazyka, útvary českého jazyka		

Český jazyk a literatura	9. ročník	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
• analytické čtení a poslech, informační zdroje • výklad a výtah, proslov, publicistické útvary		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení		
• struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš) • individuální četba, návštěva divadelního nebo filmového představení		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Stavba mediálních sdělení		
• analytické čtení a poslech, informační zdroje • stejné náměty v literárním, dramatickém a filmovém zpracování		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		
• příspěvky do školního časopisu - jednoduchá povídka, básnička		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
• obecné výklady o českém jazyce, vývoj českého jazyka, útvary českého jazyka		

5.2 Anglický jazyk

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
1	2	3	3	3	3	3	3	3	24
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Anglický jazyk
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Charakteristika předmětu	**1. stupeň** Předmět Anglický jazyk je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Vyučován je v 1. až 5. ročníku. Vzdělávací obsah navazuje na vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Cizí jazyk (RVP): Receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti. Předmět zahrnuje některé tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova a Multikulturní výchova. Žáci jsou ve výuce vedeni k tomu, aby byli schopni se dorozumět s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech. Prioritou jsou komunikativní schopnosti žáků a od toho se také odvíjí výuka gramatických struktur. Žáci porozumí přečtenému textu a poslechovým cvičením, která odpovídají jejich jazykové úrovni. Ve druhém období žáci v písemném projevu sestaví gramaticky správné jednoduché sdělení související s probíraným učivem. Výuka probíhá především ve třídách nebo počítačové učebně. Upřednostňovanou formou výuky je hodina, přiměřeně věku je pravidelně zařazována práce ve skupinách a na drobných krátkodobých projektech. **2. stupeň** Předmět Anglický jazyk je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Vyučován je v 6. až 9. ročníku. Výuka může být 8. a 9. ročníku doplněna volitelným předmětem Konverzace v anglickém jazyce, a to čerpáním maximálně 2 disponibilních hodin - maximálně 1 disponibilní hodinou v 8. ročníku a 1 disponibilní hodinou v 9. ročníku. Vzdělávací obsah předmětu Anglický jazyk navazuje na vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Cizí jazyk (RVP): Receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti. Předmět zahrnuje tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Mediální výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech. Upřednostňovanou formou realizace tohoto předmětu je hodina, u vyšších ročníků i výuka ve vícehodinových blocích. Přiměřeně věku v návaznosti na schopnosti žáků a obsah tématu je zařazována

Název předmětu	Anglický jazyk
	práce ve skupinách a na krátkodobých i dlouhodobých projektech. Při výuce anglického jazyka jsou žáci nejčastěji ve třídě nebo počítačové učebně. Vyhledáváme pro žáky příležitosti komunikovat s vrstevníky (osobně, písemně, přes internet aj.) ze zahraničí a účastnit se pobytových kurzů v zahraničí, zapojujeme se do mezinárodních projektů. Cílem výuky je dosáhnout toho, aby po ukončení devátého ročníku byli žáci schopni komunikovat v jednoduchých běžných situacích vyžadujících přímou výměnu informací o známých tématech a činnostech. Žáci porozumí frázím a slovní zásobě vztahující se k oblastem, které se jich bezprostředně týkají. Pochopí smysl krátkých, jasných zpráv a hlášení. Také se dorozumí s ostatními cizinci, jejichž rodným jazykem není angličtina, ale používají ho ke komunikaci. Prioritou je schopnost číst s porozuměním texty přiměřené náročnosti a s tím související znalost práce s překladovým a výkladovým slovníkem. Během výuky žáci získají povědomí o reáliích v anglicky mluvících zemích.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	
Integrace předmětů	• Cizí jazyk
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení:** Zařazujeme skupinovou práci, při níž žáci pružně reagují na změnu a spolupracovat s týmem. Při projektech dáváme žákovi dostatečný prostor k samostatnému myšlení a vyjádření názoru; žák zpracovává samostatné práce, které prezentuje na veřejnosti. Žáci při plnění zadaných úkolů si procvičují a prohlubují znalosti probíraného učiva, jevy ve kterých žáci chybují, se opakovaně procvičují. Žáci mají k dispozici v informačním centru anglicky psanou literaturu, mohou využít výukové programy angličtiny. Žáci aktivně vyhledávají, zpracovávají a třídí informace, talentovanější žáci pomáhají spolužákům. Pochvala je vhodným prostředkem k motivaci.
	Kompetence k řešení problémů: Žáci jsou motivováni k řešení aktuální problémové situace formou dramatizace nebo navození modelové situace. Žáci dostávají úkoly přiměřené věku a jejich jazykovým schopnostem. Žáci společně s učitelem vyvozují vhodná řešení úkolů. Při neúspěchu se žáci snaží pojmenovat chyby a

Název předmětu	Anglický jazyk
	vyvarovat se jich v budoucnu. Vedeme žáky k osvojení sebereflexe. Žáci na základě přečteného textu sami vyvozují pravidla nové gramatiky. Při neúspěchu se žáci snaží pojmenovat chyby a vyvarovat se jich v budoucnu. Samostatným procvičováním, společnou opravou a upevňováním učiva žáci překonávají překážky.
	Kompetence komunikativní: Do výuky zařazujeme nácvik komunikačních dovedností (práce ve dvojicích nebo ve skupinách, dramatizace), práci s hlasem a jinými výrazovými prvky. Dbáme na dobrou výslovnost a srozumitelný projev. Žáky vedeme k dodržování zásad etiky při projevu. Simulujeme různá prostředí a komunikaci v nich (předvádění rozhovorů na dané téma). Vychováváme příkladem (kultivovaný projev pedagoga). Vyhledáváme možnosti zapojení školy i žáků do mezinárodních projektů (např. Sokrates). Vyhledáváme možnosti zapojení žáků k dopisování s žáky v zahraničí. Žáci jsou vedeni k vyjadřování svých názorů v anglické jazyce (diskuse, práce s textem) Kompetence sociální a personální Žáci společně s učitelem vytváří pravidla pro práci ve skupinách. Do výuky je pravidelně zařazena práce v týmu, při práci je žákům umožněno ve skupině střídání rolí, tím dochází k respektování výkonu i slabších spolužáků. Kladným hodnocením pokroků žáků, podporujeme jejich zdravé sebevědomí. Kompetence občanské Seznamujeme žáky s různými kulturami a tradicemi (video, časopis, kniha). Vhodnou motivací jsou žáci vedeni k netoleranci násilí, rasové nesnášenlivosti a diskriminaci (filmy, četba). Během týmové práce jsou žáci vedeni k toleranci a snášenlivosti. Vedeme žáka k solidaritě, k odpovědnosti (týmová práce, projekty) Kompetence pracovní Žáci jsou vedeni k vytváření příjemného pracovního prostředí. Při libovolné činnosti jsou žáci vedeni k tomu, aby nejdříve promysleli postup práce, konzultovali alternativní metody, posléze práci hodnotili a svoje výsledky prezentovali.

Název předmětu	Anglický jazyk
	Žáky vedeme k dodržování zásad bezpečnosti práce, ke kázni a udržování pořádku na pracovišti. Žákům ukazujeme jejich možnosti uplatnění jazykových znalostí v budoucím životě.
	Kompetence sociální a personální: Žáci společně s učitelem vytváří pravidla pro práci ve skupinách Do výuky je pravidelně zařazena práce ve skupinách, při práci je žákům umožněno střídání rolí, tím se připravují na práci v týmu. Kladným hodnocením pokroků žáků podporujeme jejich zdravé sebevědomí.
	Kompetence občanské: Pomocí videoukázek a časopisů seznamujeme žáky s různými kulturami a tradicemi. Během týmové práce jsou žáci vedeni k toleranci a snášenlivosti. Vedeme žáka k solidaritě, k odpovědnosti (týmová práce, projekty)
	Kompetence pracovní: Žáci jsou vedeni k vytváření příjemného pracovního prostředí. Při libovolné činnosti jsou žáci vedeni k tomu, aby nejdříve promysleli postup práce, konzultovali alternativní metody, posléze práci hodnotili a svoje výsledky prezentovali. Žáky vedeme k dodržování zásad bezpečnosti práce, ke kázni a udržování pořádku na pracovišti. Žákům ukazujeme možnosti budoucího uplatnění jazykových znalostí.
	Kompetence digitální: Žáci používají digitální zařízení. Žáci získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah. Žáci vytváří a upravuje digitální obsah. Žáci předcházejí situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednají eticky.

Anglický jazyk	**1. ročník**	
ŠVP výstupy		**Učivo**
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně		slovní zásoba - žáci si osvojí základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a reagují v komunikačních situacích
zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal		slovní zásoba - žáci si osvojí základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a reagují v komunikačních situacích

Anglický jazyk	2. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně		slovní zásoba - žáci si osvojí základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a reagují v komunikačních situacích
		zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal		slovní zásoba - žáci si osvojí základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a reagují v komunikačních situacích
		zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov

Anglický jazyk	3. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně		slovní zásoba - žáci si osvojí základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a reagují v komunikačních situacích (tematické okruhy - škola, hračky, jídlo, můj dům, oblečení, rodina)
zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal		slovní zásoba - žáci si osvojí základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a reagují v komunikačních situacích (tematické okruhy - škola, hračky, jídlo, můj dům, oblečení, rodina)
		grafická podoba jazyka - fonetické znaky (pasivně), vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu		zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu		zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení		zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy		základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		

Anglický jazyk	3. ročník	
• grafická podoba jazyka - fonetické znaky (pasivně), vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
• slovní zásoba - žáci si osvojí základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a reagují v komunikačních situacích (tematické okruhy - škola, hračky, jídlo, můj dům, oblečení, rodina)		

Anglický jazyk	4. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností		slovní zásoba - žáci si osvojí základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a reagují v komunikačních situacích (tematické okruhy - škola, hračky, jídlo, můj dům, oblečení, rodina)
rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům		slovní zásoba - žáci si osvojí základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a reagují v komunikačních situacích (tematické okruhy - škola, hračky, jídlo, můj dům, oblečení, rodina)
rozumí obsahu a smyslu jednoduchých obrazových a poslechových materiálů a aplikuje je při své práci		slovní zásoba - žáci si osvojí základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a reagují v komunikačních situacích (tematické okruhy - škola, hračky, jídlo, můj dům, oblečení, rodina)
použije osvojené učivo k aktivnímu zapojení se do jednoduché konverzace a podá požadovanou informaci		slovní zásoba - žáci si osvojí základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a reagují v komunikačních situacích (tematické okruhy - škola, hračky, jídlo, můj dům, oblečení, rodina)
rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu		grafická podoba jazyka - fonetické znaky (pasivně), vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
vytvoří jednoduché písemné sdělení na základě daného vzoru, vyplní své základní údaje do formulářů		grafická podoba jazyka - fonetické znaky (pasivně), vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
		základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal		slovní zásoba - žáci si osvojí základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a reagují v komunikačních situacích (tematické okruhy - škola, hračky, jídlo, můj dům, oblečení, rodina)
		grafická podoba jazyka - fonetické znaky (pasivně), vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu		zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov

Anglický jazyk	4. ročník	
přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení		zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy		základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Anglický jazyk	5. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností		slovní zásoba - žáci si osvojí a používají základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a používají ji v komunikačních situacích, práce se slovníkem
rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu		slovní zásoba - žáci si osvojí a používají základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a používají ji v komunikačních situacích, práce se slovníkem
rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu		zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
zapojí se do jednoduchých rozhovorů		tematické okruhy - domov, rodina, škola, povolání, volný čas, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí
sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat		tematické okruhy - domov, rodina, škola, povolání, volný čas, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí
odpovídá na jednoduché otázky týkajícící se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá		tematické okruhy - domov, rodina, škola, povolání, volný čas, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí
vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům		tematické okruhy - domov, rodina, škola, povolání, volný čas, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí
rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu		slovní zásoba - žáci si osvojí a používají základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a používají ji v komunikačních situacích, práce se slovníkem
napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblastí svých zájmů a každodenního života		mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Anglický jazyk	5. ročník	
vyplní osobní údaje do formuláře		mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
• slovní zásoba - žáci si osvojí a používají základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a používají ji v komunikačních situacích, práce se slovníkem		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
• tematické okruhy - domov, rodina, škola, povolání, volný čas, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí		

Anglický jazyk	6. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
čte nahlas přiměřeně plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu		čtení příslušných textů z učebnice a časopisů, výslovnostní cvičení
rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích,v textech vyhledá známé výrazy a odpovědi na otázky		využívání osvojené slovní zásoby a gramatických struktur
rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci		využívání osvojené slovní zásoby a gramatických struktur
sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy, jednoduchým způsobem se domluví v některých situacích		neformální dopis, jednoduchý dotazník, jednoduché sdělení, používá dvojjazyčný slovník
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři		neformální dopis, jednoduchý dotazník, jednoduché sdělení, používá dvojjazyčný slovník
přiměřeně reaguje na písemné sdělení		neformální dopis, jednoduchý dotazník, jednoduché sdělení, používá dvojjazyčný slovník
jednoduchým způsobem se domluví v některých situacích		slovní zásoba, fráze
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
• využívání osvojené slovní zásoby a gramatických struktur		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
• využívání osvojené slovní zásoby a gramatických struktur • neformální dopis, jednoduchý dotazník, jednoduché sdělení, používá dvojjazyčný slovník		

Anglický jazyk	6. ročník	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
• neformální dopis, jednoduchý dotazník, jednoduché sdělení, používá dvojjazyčný slovník		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
• čtení příslušných textů z učebnice a časopisů, výslovnostní cvičení • využívání osvojené slovní zásoby a gramatických struktur		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
• využívání osvojené slovní zásoby a gramatických struktur		

Anglický jazyk	7. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu		čtení příslušných textů z učebnice a časopisů, výslovnostní cvičení
rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a adekvátním materiálům s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky		využívání osvojené slovní zásoby a gramatických struktur
rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci		tematické okruhy odpovídající slovní zásoby
sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy		neformální dopis, jednoduchý dotazník, jednoduché sdělení, aktivní i pasivní využití slovní zásoby, gramatických struktur
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři		neformální dopis, jednoduchý dotazník, jednoduché sdělení, aktivní i pasivní využití slovní zásoby, gramatických struktur
přiměřeně reaguje na písemné sdělení		neformální dopis, jednoduchý dotazník, jednoduché sdělení, aktivní i pasivní využití slovní zásoby, gramatických struktur
jednoduchým způsobem se domluví v některých situacích		rozhovory, učební texty, slovní zásoba, fráze
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
• rozhovory, učební texty, slovní zásoba, fráze		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
• čtení příslušných textů z učebnice a časopisů, výslovnostní cvičení		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		

Anglický jazyk	7. ročník	
• neformální dopis, jednoduchý dotazník, jednoduché sdělení, aktivní i pasivní využití slovní zásoby, gramatických struktur		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
• čtení příslušných textů z učebnice a časopisů, výslovnostní cvičení		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
• rozhovory, učební texty, slovní zásoba, fráze		

Anglický jazyk	8. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
vyhledá požadované informace v jednoduchých materiálech		čtení příslušných textů z učebnice a časopisů, výslovnostní cvičení
rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace		využívání osvojené slovní zásoby a gramatických struktur, rozvíjí srozumitelnou výslovnost a slovní a větný přízvuk
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou - li pronášeny pomalu a zřetelně		reakce na sdělení, zdvořilostní společenské fráze, zvuková a grafická podoba jazyka
rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat		reakce na sdělení, zdvořilostní společenské fráze, zvuková a grafická podoba jazyka
sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy		neformální dopis, jednoduchý dotazník, jednoduché sdělení, rozvíjí používání gramatických jevů
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři		neformální dopis, jednoduchý dotazník, jednoduché sdělení, rozvíjí používání gramatických jevů
reaguje na jednoduché písemné sdělení		neformální dopis, jednoduchý dotazník, jednoduché sdělení, rozvíjí používání gramatických jevů
jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích a vyžádá jednoduchou informaci		rozhovory, učební texty, slovní zásoba probíraných tematických okruhů
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
• neformální dopis, jednoduchý dotazník, jednoduché sdělení, rozvíjí používání gramatických jevů		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
• čtení příslušných textů z učebnice a časopisů, výslovnostní cvičení		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
• rozhovory, učební texty, slovní zásoba probíraných tematických okruhů		

Anglický jazyk	8. ročník	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
• neformální dopis, jednoduchý dotazník, jednoduché sdělení, rozvíjí používání gramatických jevů		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
• reakce na sdělení, zdvořilostní společenské fráze, zvuková a grafická podoba jazyka • rozhovory, učební texty, slovní zásoba probíraných tematických okruhů		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
• rozhovory, učební texty, slovní zásoba probíraných tematických okruhů		

Anglický jazyk	9. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech		čtení příslušných textů a výslovnostních cvičení
rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace		využívá osvojené slovní zásoby a gramatických struktur, rozvíjí dostatečně srozumitelnou výslovnost a schopnost rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větní přízvuk, intonace
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou - li pronášeny pomalu a zřetelně		reakce na sdělení, zdvořilostní společenské fráze, zvuková a grafická podoba jazyka
rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat		reakce na sdělení, zdvořilostní společenské fráze, zvuková a grafická podoba jazyka
napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat, reaguje na jednoduché písemné sdělení		rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby, tematické okruhy - domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři		rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby, tematické okruhy - domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba

Anglický jazyk	9. ročník	
		povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí
reaguje na jednoduché písemné sdělení		rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby, tematické okruhy - domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí
zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích		konverzace v daných tematických celcích, učební texty, mluvnice - rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech		konverzace v daných tematických celcích, učební texty, mluvnice - rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života		konverzace v daných tematických celcích, učební texty, mluvnice - rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
• reakce na sdělení, zdvořilostní společenské fráze, zvuková a grafická podoba jazyka		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
• konverzace v daných tematických celcích, učební texty, mluvnice - rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
• konverzace v daných tematických celcích, učební texty, mluvnice - rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
• konverzace v daných tematických celcích, učební texty, mluvnice - rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
• konverzace v daných tematických celcích, učební texty, mluvnice - rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)		

Anglický jazyk	9. ročník	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
• konverzace v daných tematických celcích, učební texty, mluvnice - rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
• rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby, tematické okruhy - domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
• čtení příslušných textů a výslovnostních cvičení		

5.3 Německý jazyk

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	0	0	3	3	6
							Povinný	Povinný	

Název předmětu	Německý jazyk
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Charakteristika předmětu	Předmět Německý jazyk je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Na 2. stupni je do výuky zařazen jako Další cizí jazyk, nejpozději od 8. ročníku v minimální časové dotaci 6 hodin. Vzdělávací obsah předmětu Německý jazyk zprostředkuje jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojení základů Dalšího cizího jazyka pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech. Předmět zahrnuje tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech. Upřednostňovanou formou realizace tohoto předmětu je hodina, u vyšších ročníků i výuka ve vícehodinových blocích. Přiměřeně věku v návaznosti na schopnosti žáků a obsah tématu je zařazována práce ve skupinách a na krátkodobých i dlouhodobých projektech. Při výuce Německého jazyka jsou žáci nejčastěji ve třídě nebo počítačové učebně. Vyhledáváme pro žáky příležitosti komunikovat s vrstevníky (osobně, písemně, přes internet aj.) ze zahraničí a účastnit se pobytových kurzů v zahraničí, zapojujeme se do mezinárodních projektů. Cílem výuky je dosáhnout toho, aby po ukončení devátého ročníku byli žáci schopni komunikovat v jednoduchých běžných situacích vyžadujících přímou výměnu informací o známých tématech a činnostech. Žáci pochopí smysl krátkých, jasných zpráv a dorozumí se s ostatními cizinci. Během výuky žáci získají povědomí o reáliích v sousedních německy mluvících zemích.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	

Název předmětu	Německý jazyk
Integrace předmětů	• Další cizí jazyk
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení:** Zařazujeme skupinovou práci, při níž žáci pružně reagují na změnu a učí se spolupracovat s týmem. Při projektech dáváme žákovi dostatečný prostor k samostatnému myšlení a vyjádření názoru; žák zpracovává samostatné práce, které prezentuje na veřejnosti. Žáci při plnění zadaných úkolů si procvičují a prohlubují znalosti probíraného učiva, jevy, ve kterých žáci chybují, se opakovaně procvičují. Žáci mohou využít výukové programy němčiny. Žáci aktivně vyhledávají, zpracovávají a třídí informace, talentovanější žáci pomáhají spolužákům. Pochvala je vhodným prostředkem k motivaci.
	Kompetence k řešení problémů: Žáci jsou motivováni k řešení aktuální problémové situace formou dramatizace nebo navozením modelové situace. Žáci dostávají úkoly přiměřené věku a jejich jazykovým schopnostem a dovednostem. Žáci na základě přečteného textu sami vyvozují pravidla nové gramatiky. Při neúspěchu se žáci snaží pojmenovat chyby a vyvarovat se jich v budoucnu. Vedeme žáky k sebereflexi. Samostatným procvičováním, společnou opravou a upevňováním učiva žáci překonávají překážky.
	Kompetence komunikativní: Do výuky zařazujeme nácvik komunikačních dovedností (práce ve dvojicích nebo ve skupinách, dramatizace), práci s hlasem a jinými výrazovými prvky. Dbáme na dobrou výslovnost a srozumitelný projev. Žáky vedeme k dodržování zásad etiky při projevu. Simulujeme různá prostředí a komunikaci v nich (předvádění rozhovorů na dané téma). Vychováváme příkladem (kultivovaný projev pedagoga). Vyhledáváme možnosti zapojení školy i žáků do mezinárodních projektů (např. Sokrates). Vyhledáváme možnosti zapojení žáků k dopisování s žáky v zahraničí.
	Kompetence sociální a personální: Žáci společně s učitelem vytváří pravidla pro práci ve skupinách. Do výuky je pravidelně zařazena práce v týmu, při práci je žákům umožněno ve skupině střídání rolí, tím dochází k respektování výkonu i u slabších spolužáků. Kladným hodnocením pokroků žáků podporujeme jejich zdravé sebevědomí.

Název předmětu	Německý jazyk
	Kompetence občanské: Seznamujeme žáky s různými kulturami a tradicemi (video, časopis, kniha). Vhodnou motivací jsou žáci vedeni k netoleranci násilí, rasové nesnášenlivosti a diskriminaci (filmy, četba). Během týmové práce jsou žáci vedeni k toleranci a snášenlivosti. Vedeme žáka k solidaritě, k odpovědnosti (týmová práce, projekty)
	Kompetence pracovní: Žáci jsou vedeni k vytváření příjemného pracovního prostředí. Při libovolné činnosti jsou žáci vedeni k tomu, aby nejdříve promysleli postup práce, konzultovali alternativní metody, posléze práci hodnotili a svoje výsledky prezentovali. Žáky vedeme k dodržování zásad bezpečnosti práce, ke kázni a udržování pořádku na pracovišti. Žákům ukazujeme jejich možnosti uplatnění jazykových znalostí v budoucím životě.
	Kompetence digitální: Žáci používají digitální zařízení. Žáci získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah. Žáci vytváří a upravuje digitální obsah. Žáci předcházejí situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednají eticky.

Německý jazyk	**8. ročník**	
ŠVP výstupy		**Učivo**
jednoduchým způsobem konverzuje za předpokladu, že protějšek je připraven věci opakovat v pomalejším tempu nebo je vyjádřit jinými slovy a pomůže formulovat to, co se žák pokouší říci		zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
		slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
		tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí
		mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Německý jazyk	8. ročník	
pokouší se klást a zodpovídat jednoduché otázky o velmi známých tématech		slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
vypráví jednoduchým způsobem o sobě, své rodině, kamarádech a svých koníčkách		slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
		tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí
napíše krátké, jednoduché vzkazy a stručná sdělení		mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři		mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení		mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
rozumí některým jednoduchým pokynům a otázkám učitele		zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
		slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
rozumí některým slovům a jednoduchým větám, zejména s vizuální podporou		zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
		slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
rozumí některým informacím v krátkých poslechových textech		zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
		slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
rozumí některým nápisům		slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
rozumí některým slovům a větám v běžných tématech		zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
		slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem

Německý jazyk	8. ročník	
		tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí
		mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
částečně rozumí a vyhledá informaci v textu s vizuální podporou		slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
		mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
• tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí • mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) • slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
• tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
• tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
• tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
• tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí		

Německý jazyk	9. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně		slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu		slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
		tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí
rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat		zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
		slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
		tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí
zapojí se do jednoduchých rozhovorů		zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
		slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
		tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí
		mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat		slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
		tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí

Německý jazyk	9. ročník	
		mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá		slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
		tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí
		mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům		slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům		slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
		tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí
rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci		zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
		slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
		mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři		slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
		mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat		slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
		tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční

Německý jazyk	9. ročník	
		období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí
		mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení		slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
		mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
• tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí • mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) • slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
• tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
• tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
• tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
• tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí		

5.4 Matematika

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
4	5	5	5	5	5	5	5	5	44
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Matematika
Oblast	Matematika a její aplikace
Charakteristika předmětu	Předmět Matematika je součástí vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Vyučován je na 1. stupni v každém ročníku. Předmět Matematika je tvořen na 1. stupni čtyřmi obsahovými celky (RVP): Číslo a početní operace, Geometrie, Nestandardní aplikační úlohy a problémy a Závislosti, vztahy a práce s daty. V tomto předmětu jsou prostřednictvím vhodných metod a obsahů výuky (skupinová výuka, projekty, nestandardní matematické úkoly a jejich řešení) uplatňována následující průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova - řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Multikulturní výchova, Mediální výchova a Výchova demokratického občana. Předmět výrazně neupřednostňuje některou z forem či metod výuky. Ty jsou voleny s ohledem na věk dětí a jejich schopnosti. V prvních ročnících je upřednostňována manipulativní činnost a výuka opírající se o názor. Délka výuky je spíše zkracována, popřípadě dochází ke střídání činností. Skupinová a projektová výuka je častěji zařazována ve 4. a 5. ročníku, kde jsou již žáci zralí pro přijetí a plnění daných rolí ve skupině. Předmět Matematika náleží do vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Je vyučován v 6. až 9. ročníku a jeho náplň tvoří vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace (RVP): Číslo a proměnná; Závislosti, vztahy a práce s daty; Geometrie v rovině a v prostoru; Nestandardní aplikační úlohy a problémy. S ohledem na profilaci žáků se zaměříme na aplikaci vzdělávacího obsahu Matematika do praxe a na „trénování“ logického úsudku žáků, v neposlední řadě také na zábavnou matematiku. Do předmětu jsou integrovány některé tematické okruhy průřezových témat: Environmentální výchova, Mediální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Osobnostní a sociální výchova. Upřednostňovanou formou výuky je hodina s občasným zařazováním krátkodobých i dlouhodobých projektů. U talentovaných žáků vítáme zájem o matematiku 2. úrovně, účast v soutěžích, odborných soustředěních, seminářích apod.

Název předmětu	Matematika
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	
Integrace předmětů	• Matematika a její aplikace
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení:** Na prvním stupni se žáci učí základní matematické operace a pak své dovednosti uplatňují při řešení reálných matematických situací (slovní úlohy, projekty). Zařazujeme i činnostní učení, a to především v geometrii, kde je názor a praktická zkušenost nezastupitelná – měření v terénu, stavby z modelů geometrických těles aj. Používáme názorné pomůcky a činnostní učení k vyvozování vztahů a poznatků. Získané poznatky žáci ověřují a prohlubují na praktických úlohách. Problémové úkoly řeší žáci ve dvojicích i ve větších skupinách. Žáky vedeme ke vzájemné pomoci; např. žák učí své spolužáky. Žáka vedeme k průběžnému sebehodnocení. Žákovi umožňujeme pracovat s počítačem a na internetu, s multimediální technikou, aktivně vyhledávat a zpracovávat informace (tvorba tabulek a grafů, diagramů, prezentací aj.). Žáci volí při zpracování úloh vlastní postupy, prezentují je ostatním spolužákům. Účastí v regionálních soutěžích, nabídkou doplňkových matematických úloh a publikací nabízíme dostatek příležitostí k rozvoji talentu a zájmové činnosti. Rozšiřujeme logické myšlení matematickými hrami, kvízy, soutěžemi. Výuka je individualizována podle specifických potřeb žáků v dané třídě. Žáci pracují s přiměřeným učivem = diferenciace žáků. Při řešení složitějších a problémových úloh žáka vedeme ke stanovení dílčích cílů a jejich vyhodnocení. Žáka učíme pracovat s chybou.Žáky motivujeme formou kladného hodnocení. Čtení s porozuměním vyžadujeme zejména při zadávání úloh a osvojování definic.
	Kompetence k řešení problémů: Matematické slovní úlohy vyžadují od žáků hledání vhodných postupů. Zařazujeme zde skupinovou či párovou práci tak, aby děti své postupy a řešení mohly konfrontovat a hledat nejvhodnější(správná) z nich. Zařazujeme do výuky praktické činnosti zaměřené na řešení problémových úkolů, občas zařazujeme herní aktivity a měření i výpočty v terénu. Poznatky se snažíme předkládat žákům formou problémové situace. Zadaný problém předkládáme žákům

Název předmětu	Matematika
	jako výzvu. Žáci se učí a zvnitřňují si standardní postupy při řešení problémů. Při neúspěchu se žáci snaží pojmenovat chyby a vyvarovat se jich v budoucnu.
	Kompetence komunikativní: Rozvíjeny sekundárně při projektové výuce, kde žáci prezentují své výsledky a hledají vhodné postupy práce. Členové skupin spolu musí komunikovat poměrně intenzivně. Do výuky zařazujeme nácvik komunikačních dovedností (diskuze, samostatný projev), práce s hlasem, výrazové prvky. Dbáme na dobrou výslovnost, srozumitelný a spisovný projev. Žáky vedeme k dodržování zásad etiky při projevu. Vychováváme příkladem (kultivovaný projev pedagoga). Dáváme prostor žákům k přiměřené argumentaci a obhajobě názoru při výběru optimálních postupů řešení apod.
	Kompetence sociální a personální: Tyto kompetence jsou rozvíjeny sekundárně při skupinové práci, kdy děti musí ve skupině produktivně komunikovat, aby splnily zadaný úkol. Žáci se během skupinové či projektové výuky učí lépe poznávat sami sebe i své spolužáky. Umožňujeme žákovi podílet se na vytváření pravidel pro práci ve skupině. Do výuky je pravidelně zařazována práce v týmu, po ukončení práce je prováděn rozbor a hodnocení práce a komunikace v týmu. Výuku doplňujeme týmovými soutěžními programy. Při řešení projektů žáci příležitostně spolupracují se seniory, menšinami a veřejností.
	Kompetence občanské: Tato kompetence je rozvíjena projektem „Mapa, místo kde žiji“, ve kterém plní některé úkoly v rámci předmětu Matematika. Práce rozvíjí povědomí žáků o infrastruktuře obcí a o pravidlech občanského soužití. Formou skupinových prací žáci zažívají různé týmové a životní role. Žáci plní úkoly vyplývající z činnosti třídní samosprávy. Matematické příklady aplikujeme na region, aktuálně reagujeme na akce pořádané školou (např. sběr starého papíru, sběr bylin, třídění odpadových surovin). Žáci navštěvují kulturní a přírodní památky. Zařazujeme úlohy na řešení problémů občanského života - volby, práce místní samosprávy, daně, úroky, úvěry, půjčky atd. K vyhledávání aktuálních údajů využívají denní tisk.

Název předmětu	Matematika
	Kompetence pracovní: Žáci se v rámci výuky seznamují s praktickými činnostmi, které rozvíjí dovednosti potřebné v každodenním životě. Při řešení slovních úloh usilujeme o to, aby vycházely ze situací známých dětem z běžného života. Žáky jsou vedeni k bezpečné manipulaci s pomůckami (rýsovací potřeby aj.), ke kázni a udržování pořádku. Žákům nabízíme v rámci výuky praktické činnosti, které rozvíjení dovednosti potřebné pro dobré uplatnění v dalším studiu a v praxi (s ohledem na studijní i pracovní příležitosti v regionu). Při řešení úloh usilujeme o to, aby si žák uvědomil praktické využití algoritmů. Žáky vedeme k bezpečné manipulaci s pomůckami (rýsovací potřeby aj.), ke kázni a udržování pořádku.
	Kompetence digitální: Žáci používají digitální zařízení. Žáci získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah. Žáci vytváří a upravuje digitální obsah. Žáci předcházejí situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednají eticky.

Matematika	**1. ročník**	
ŠVP výstupy		**Učivo**
používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků v oboru do 20		manipulace s předměty, počítání prvků
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti		čtení a zápis čísel; vztahy menší, větší, rovno a příslušná znaménka
užívá lineární uspořádání		pojmy před, za, hned před, hned za, mezi
provádí zpaměti jednoduché početní operace sčítání a odčítání s přirozenými čísly do 20		sčítání a odčítání 0 - 20 bez přechodu přes 10
čte matematické značky a zápisy		operace sčítání a odčítání, porovnávání čísel
rozezná a pojmenuje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa a ukáže je ve svém okolí		čára, čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, koule, krychle
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		

Matematika	1. ročník	
• manipulace s předměty, počítání prvků		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
• čtení a zápis čísel; vztahy menší, větší, rovno a příslušná znaménka		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
• pojmy před, za, hned před, hned za, mezi		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
• čára, čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, koule, krychle		

Matematika	2. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků v oboru do 100		manipulace s předměty, počítání prvků, grafický záznam po desítkách
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti		čtení a zápis čísel, vztahy menší, větší, rovno a příslušná znaménka
užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose		orientace na číselné ose, počítání po desítkách
provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly do 100		sčítání a odčítání v oboru 0 – 100, násobení a dělení v oboru malé násobilky (1,2,3,4,5)
řeší úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace		jednoduché slovní úlohy blízké dětem s užitím osvojených početních operací
při sčítání a násobení využívá výhod komutativnosti		orientace na číselné ose, počítání po desítkách
orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času známých z běžného života		čas digitální a ciferníkový, rok, měsíc, týden, den, hodina
popisuje s dopomocí jednoduché závislosti z praktického života		větší - menší, delší - kratší, slovní úlohy
doplňuje tabulky, posloupnosti čísel na číselné ose		sčítání, odčítání, násobky, porovnávání čísel, zaokrouhlování
rozezná pojmenuje a vymodeluje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, ukáže je ve svém okolí		bod, lomená čára, úsečka, přímka, trojúhelníky, čtverce, obdélníky, kružnice, kruh, krychle, kvádr, koule, válec
porovnává velikost útvarů, začíná měřit délku úsečky		měření úseček, porovnávání proužkem papíru
rozezná jednoduché souměrné útvary v rovině		čtverec, obdélník, předměty známé z praktického života
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		

Matematika	2. ročník	
• čtení a zápis čísel, vztahy menší, větší, rovno a příslušná znaménka		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
• jednoduché slovní úlohy blízké dětem s užitím osvojených početních operací		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
• manipulace s předměty, počítání prvků, grafický záznam po desítkách • bod, lomená čára, úsečka, přímka, trojúhelníky, čtverce, obdélníky, kružnice, kruh, krychle, kvádr, koule, válec		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
• čtverec, obdélník, předměty známé z praktického života		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
• čas digitální a ciferníkový, rok, měsíc, týden, den, hodina		

Matematika	3. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků		manipulace s předměty, počítání prvků, grafický záznam po desítkách a po stovkách
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti		čtení a zápis čísel, vztahy menší, větší, rovno a příslušná znaménka
užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose		určování stovek, desítek a jednotek
provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly		sčítání a odčítání v oboru 0 - 1000, násobení a dělení v oboru malé násobilky (6,7,8,9,10)
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace		slovní úlohy blízké dětem s užitím osvojených početních operací
při sčítání a násobení využívá výhod komutativnosti		sčítání a odčítání v oboru 0 – 1000, násobení a dělení v oboru malé násobilky (6,7,8,9,10)
orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času		čas digitální a ciferníkový, rok, měsíc, týden, den, hodina, minuta
popisuje jednoduché závislosti z praktického života		větší - menší, delší - kratší, slovní úlohy
doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel		sčítání, odčítání, násobení, dělení, porovnávání čísel, zaokrouhlování, číselná osa
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci		bod, lomená čára, úsečka, přímka, trojúhelníky, čtverce, obdélníky, mnohoúhelníky,kružnice, kruh, krychle, kvádr, koule, válec, jehlan, kužel
porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky		měření úseček s přesností na mm, porovnávání proužkem papíru a vhodným měřidlem

Matematika	3. ročník	
rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině		rýsuje přímku, polopřímku, úsečku, tvary trojúhelníků, čtverec a obdélník ve čtvercové síti
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
• určování stovek, desítek a jednotek		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
• manipulace s předměty, počítání prvků, grafický záznam po desítkách a po stovkách		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
• slovní úlohy blízké dětem s užitím osvojených početních operací		

Matematika	4. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
zaokrouhluje přirozená čísla na ,D,S,T, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel		zaokrouhlování na 1000, 100, 10; kontroly výpočtů
seznamuje se při pamětném i písemném počítání s komutativností a asociativností sčítání a násobení		principy asociativnosti a komutativnosti v jednoduchých příkladech
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v oboru přirozených čísel do milionu		slovní úlohy s jednou a jednoduché případy dvou početních operací
provádí jednoduché písemné početní operace v oboru přirozených čísel		sčítání a odčítání do 100 000, velká násobilka, násobení dvojciferným a trojciferným číslem, dělení jednociferným číslem, dělení se zbytkem v oboru přirozených čísel
čte a doplňuje jednoduché tabulky a diagram		proměnná, slovní úlohy řešené tabulkou, rovnice a nerovnice
vyhledává, sbírá a s dopomocí třídí data		přímá a nepřímá úměrnost, měření času, délky, objemu
sestrojí rovnoběžky a kolmice		vzájemná poloha přímek a jejich konstrukce
s dopomocí sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran		obvody obdélníka, čtverce, trojúhelníka, jednotky délky
podle instrukcí narýsuje a znázorní základní rovinné útvary ; užívá jednoduché konstrukce		konstrukce čtverce a obdélníka, osa souměrnosti,
rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru		konstrukce čtverce a obdélníka, osa souměrnosti,

Matematika	4. ročník	
vypočítá obvod základních geometrických útvarů		výpočty obvodů obdélníka, čtverce, trojúhelníka
řeší pod vedením učitele jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky		slovní úlohy, číselné a obrázkové řady, magické čtverce, prostorová představivost
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
• slovní úlohy s jednou a jednoduché případy dvou početních operací		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
• slovní úlohy, číselné a obrázkové řady, magické čtverce, prostorová představivost		

Matematika	5. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel (na DT, ST, M)		zaokrouhlování na 1000 000, 1000 000, 10 000, kontroly výpočtů
využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení		principy asociativnosti a komutativnosti
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel		slovní úlohy s jednou a dvěma početními operacemi
provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel		sčítání a odčítání do 1000 000, násobení jednociferným až čtyřciferným číslem, dělení dvojciferným číslem
modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku		přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky
porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel		přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky
přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty		přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky
porozumí významu znaku „-„ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose		zápis čísla v desítkové soustavě, a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)
čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy		závisle a nezávisle proměnná, slovní úlohy řešené tabulkou, rovnice a nerovnice
vyhledává, sbírá a třídí data		přímá a nepřímá úměrnost, měření času, délky, objemu, jízdní řády, doplňování a čtení grafů a tabulek
sestrojí rovnoběžky a kolmice		vzájemná poloha přímek a jejich konstrukce

Matematika	5. ročník	
sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran		obvody obdélníka, čtverce, trojúhelníka, jednotky délky
narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce		konstrukce čtverce a obdélníka, osa souměrnosti,
rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru		konstrukce čtverce a obdélníka, osa souměrnosti,
určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu		výpočty obvodů obdélníka, čtverce, trojúhelníka
řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky		slovní úlohy, číselné a obrázkové řady, magické čtverve. Prostorová představivost. Hlavolamy, rébusy. Sudoku.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
• slovní úlohy s jednou a dvěma početními operacemi • slovní úlohy, číselné a obrázkové řady, magické čtverve. Prostorová představivost. Hlavolamy, rébusy. Sudoku.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
• zaokrouhlování na 1000 000, 1000 000, 10 000, kontroly výpočtů • slovní úlohy s jednou a dvěma početními operacemi • závisle a nezávisle proměnná, slovní úlohy řešené tabulkou, rovnice a nerovnice		

Matematika	6. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
provádí početní operace v oboru přirozených a desetinných čísel		sčítání, odčítání, násobení, dělení přirozených (čísla a číslice, rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě) a desetinných čísel
zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně po doporučení učitelem využívá kalkulátor		zaokrouhlování a odhady v oboru přirozených a desetinných čísel, užití kalkulátoru
modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel		dělitel a násobek,společní dělitelé a společné násobky, největší společný dělitel a nejmenší společný násobek, dělitelnost (10, 5, 4, 3, 2), prvočísla a čísla složená
užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem)		celek a část - počet dílů,vyjádření zlomkem a desetinným číslem
matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním		proměnná, hodnota výrazu v oboru přirozených a desetinných čísel
		přirozenná a desetinná čísla

Matematika	6. ročník	
reálnou situaci zapisuje pomocí rovnic		intuitivní zápis rovnosti do lineární rovnice, výpočet neznámé
vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data		vyhledávání, vyhodnocování a zpracování vytipovaných dat přiměřených věku
porovnává soubory dat		porovnávání vytipovaných souborů dat
vyjádří funkční vztah tabulkou a rovnicí		zápis jednoduché závislosti pomocí rovnice a tabulky
matematizuje jednoduché reálné situace pomocí náčrtků		geometrie, slovní úlohy a logická matematika
zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku		délka úsečky a střed úsečky, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů), vzdálenost bodu od přímky, trojúhelníková nerovnost, odpovídající geometrické symboly
charakterizuje a třídí základní rovinné útvary		přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník (součet vnitřních úhlů trojúhelníku, dělení trojúhelníků podle velikostí vnitřních úhlů a podle délek stran, výšky, těžnice a těžiště, kružnice opsaná a vepsaná), čtverec a obdélník
určuje velikost úhlu měřením a výpočtem		měření i výpočet velikosti úhlu, druhy úhlů
odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů		jednotky délky a obsahu, obvod a obsah obdélníku a čtverce, obvod trojúhelníku
rozpozná a zobecní společné vlastnosti bodů a využívá je při řešení jednoduchých konstrukčních úloh		osa úsečky, osa úhlu, kružnice, kruh
načrtne a sestrojí vybrané rovinné útvary		přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelníky, čtverec, obdélník
pozná shodné útvary		shodné útvary
načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti, určí osově souměrný útvar		obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti, určí osově souměrný útvar
určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti		prostorové útvary - kvádr, krychle, rotační válec, jehlan, rotační kužel, koule, kolmý hranol
odhaduje a vypočítá objem a povrch vybraných těles		jednotky objemu, krychle a kvádr
načrtne a sestrojí sítě vybraných základních těles		krychle a kvádr
načrtne a sestrojí obraz vybraných jednoduchých těles v rovině		krychle a kvádr
analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu		vybrané geometrické úlohy v praxi
užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací		vybrané logické a kombinační úlohy, logické posloupnosti, řešení reálných příkladů
řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí		vybrané úlohy integrující vzdělávací oblasti
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		

Matematika	6. ročník	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
• vybrané úlohy integrující vzdělávací oblasti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
• vybrané logické a kombinační úlohy, logické posloupnosti, řešení reálných příkladů		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
• vybrané úlohy integrující vzdělávací oblasti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
• vybrané úlohy integrující vzdělávací oblasti		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
• vybrané úlohy integrující vzdělávací oblasti		

Matematika	7. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel		sčítání, odčítání, násobení, dělení v oboru celých (čísla navzájem opačná, absolutní hodnota, číselná osa) a racionálních čísel (zlomky na číselné ose, převrácený zlomek, rozšiřování a krácení zlomku, smíšené číslo, složený zlomek)
zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně po doporučení učitelem využívá kalkulátor		zaokrouhlování a odhady v oboru celých a racionálních čísel, užití kalkulátoru
modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel		společný jmenovatel zlomku
užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)		celek a část - počet dílů, vyjádření poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem (základ, procentová část a počet procent), promile
řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů		poměr (postupný poměr), měřítko plánů a map, přímá a nepřímá úměrnost, trojčlenka
řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)		slovní úlohy
reálnou situaci zapisuje pomocí rovnic		intuitivní zápis rovnosti do lineární rovnice, výpočet neznámé
analyzuje s pomocí učitele jednoduché problémy a snaží se je samostatně řešit, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel		jednoduché úrokování, celá a racionální čísla
vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data		vyhledávání, vyhodnocování a zpracování vytipovaných dat přiměřených věku
porovnává soubory dat		porovnávání vytipovaných souborů dat

Matematika	7. ročník	
určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti		definice přímé a nepřímé úměrnosti
vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem		pravoúhlá soustava souřadnic, převedení přímé a nepřímé úměrnosti do tabulky, zápis rovnice a konstrukce grafu podle dat z tabulky
matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů		geometrie, slovní úlohy a logická matematika
zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku		vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů), vzdálenost bodu od přímky, vzdálenost rovnoběžek, trojúhelníková nerovnost, odpovídající geometrické symboly
charakterizuje a třídí základní rovinné útvary		přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelníky (lichoběžník, rovnoběžník) a pravidelné mnohoúhelníky (pětiúhelníky a šestiúhelníky)
určuje velikost úhlu měřením a výpočtem		měření i výpočet velikosti úhlu, druhy úhlů
odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů		jednotky délky a obsahu, obvod a obsah rovnoběžníku, lichoběžníku, trojúhelníku
rozpozná a zobecní společné vlastnosti bodů a využívá je při řešení jednoduchých konstrukčních úloh		osa úsečky, osa úhlu, kružnice, kruh
načrtne a sestrojí rovinné útvary		přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelníky, čtyřúhelník (lichoběžník), pravidelný šestiúhelník
užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků		shodnost (věty o shodnosti trojúhelníků)
načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar		obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar
určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti		prostorové útvary - kvádr, krychle, rotační válec, jehlan, rotační kužel, koule, kolmý hranol
odhaduje a vypočítá objem a povrch vybraných těles		jednotky objemu, krychle a kvádr, kolmý hranol
načrtne a sestrojí sítě vybraných základních těles		krychle a kvádr, kolmý hranol
načrtne a sestrojí obraz vybraných jednoduchých těles v rovině		krychle a kvádr, kolmý hranol
analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu		vybrané geometrické úlohy v praxi
užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací		vybrané logické a kombinační úlohy, logické posloupnosti, řešení reálných příkladů
řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí		vybrané úlohy integrující vzdělávací oblasti

Matematika	7. ročník	
matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním, aplikuje na složitější úlohy.		proměnná, hodnota výrazu v oboru celých a racionálních čísel
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
• vybrané úlohy integrující vzdělávací oblasti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
• vybrané úlohy integrující vzdělávací oblasti		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
• vybrané úlohy integrující vzdělávací oblasti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
• vybrané logické a kombinační úlohy, logické posloupnosti, řešení reálných příkladů		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
• vybrané úlohy integrující vzdělávací oblasti		

Matematika	8. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu		sčítání, odčítání, násobení, dělení v oboru celých a racionálních čísel, druhá mocnina a odmocnina ve výpočtech
zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně po doporučení učitelem využívá kalkulátor		zaokrouhlování a odhady v oboru celých a racionálních čísel, odhady druhé mocniny a odmocniny, užití kalkulátoru
modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel		společný jmenovatel zlomku, úprava výrazu vytýkáním
užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)		celek a část - počet dílů, vyjádření poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem (základ, procentová část a počet procent)
poměr aplikuje v praktických úlohách		poměr (postupný poměr), měřítko plánů a map, přímá a nepřímá úměrnost, trojčlenka
procenta aplikuje na další typy úloh		slovní úlohy
matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním, aplikuje na složitější úlohy		proměnná, hodnota výrazu s proměnnými, sčítání a násobení mnohočlenů, rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním

Matematika	8. ročník	
formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic		lineární rovnice, rovnost dvou výrazů, řešení lineárních rovnic užitím ekvivalentních úprav - slovní úlohy (pohyb a společná práce, směsi a roztoky)
snaží se samostatně analyzovat a řešit jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel		jednoduché úrokování, celá a racionální čísla
vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data		vyhledávání, vyhodnocování a zpracování vytipovaných dat přiměřených věku
porovnává soubory dat		porovnávání vytipovaných souborů dat
vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem		pravoúhlá soustava souřadnic, převedení přímé a nepřímé úměrnosti do tabulky, zápis rovnice a konstrukce grafu podle dat z tabulky
matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů		základy statistiky - diagramy, aritmetický průměr, modus, medián
zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku		vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů), vzdálenost bodu od přímky, vzdálenost rovnoběžek, trojúhelníková nerovnost, přímka a kružnice, dvě kružnice, Pythagorova věta, odpovídající geometrické symboly
charakterizuje a třídí základní rovinné útvary		přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelníky (lichoběžník, rovnoběžník) a pravidelné mnohoúhelníky (pětiúhelníky a šestiúhelníky)
určuje velikost úhlu měřením a výpočtem		měření i výpočet velikosti úhlu, druhy úhlů
odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů		jednotky délky a obsahu, obvod a obsah rovnoběžníku, lichoběžníku, trojúhelníku, délka kružnice a obvod kruhu, obsah kruhu
využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh		osa úsečky, osa úhlu, kružnice, kruh, množiny bodů v rovině, konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků, Thaletova kružnice
načrtne a sestrojí rovinné útvary		přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelníky, čtyřúhelník (lichoběžník), pravidelný šestiúhelník
užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků		shodnost (věty o shodnosti trojúhelníků)
načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar		obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar
určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti		prostorové útvary - kvádr, krychle, rotační válec, jehlan, rotační kužel, koule, kolmý hranol
odhaduje a vypočítá objem a povrch vybraných těles		jednotky objemu, krychle a kvádr, kolmý hranol, rotační válec
načrtne a sestrojí sítě vybraných základních těles		krychle a kvádr, kolmý hranol, rotační válec
načrtne a sestrojí obraz vybraných jednoduchých těles v rovině		krychle a kvádr, kolmý hranol, rotační válec
analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu		vybrané geometrické úlohy v praxi

Matematika	8. ročník	
užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací		vybrané logické a kombinační úlohy, logické posloupnosti, řešení reálných příkladů, aritmetická a geometrická řada
řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí		vybrané úlohy integrující vzdělávací oblasti
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
• vybrané úlohy integrující vzdělávací oblasti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
• vybrané logické a kombinační úlohy, logické posloupnosti, řešení reálných příkladů, aritmetická a geometrická řada		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
• vybrané úlohy integrující vzdělávací oblasti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
• vybrané úlohy integrující vzdělávací oblasti		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
• vybrané úlohy integrující vzdělávací oblasti		

Matematika	9. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu		sčítání, odčítání, násobení, dělení v oboru celých a racionálních čísel, druhá mocnina a odmocnina ve výpočtech
zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor		zaokrouhlování a odhady v oboru celých a racionálních čísel, odhady druhé mocniny a odmocniny, užití kalkulátoru
modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel		společný jmenovatel zlomku, úprava výrazu vytýkáním
užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)		celek a část - počet dílů, vyjádření poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem (základ, procentová část a počet procent)
poměr aplikuje v praktických úlohách		poměr (postupný poměr), měřítko plánů a map, přímá a nepřímá úměrnost, trojčlenka
procenta aplikuje na složitější typy úloh		slovní úlohy

Matematika	9. ročník	
matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním, aplikuje na složitější úlohy		proměnná, hodnota výrazu, sčítání a násobení mnohočlenů, rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním, lomené výrazy a počítání s nimi
formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav		rovnice s neznámou ve jmenovateli, soustava rovnic, řešení soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými - slovní úlohy, složité slovní úlohy (pohyb a společná práce, směsi a roztoky aj.)
analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel		jednoduché úrokování, dluhy, věřitelé a dlužníci
vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data		vyhledávání, vyhodnocování a zpracování vytipovaných dat přiměřených věku
porovnává soubory dat		porovnávání vytipovaných souborů dat
vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem		pojem funkce, lineární funkce, nelineární funkce (kvadratická, nepřímá úměrnost), goniometrické funkce
matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů		finanční matematika - věřitelé, dlužníci, úroky, dluhy
zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku		vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů), vzdálenost bodu od přímky, vzdálenost rovnoběžek, trojúhelníková nerovnost, přímka a kružnice, dvě kružnice, Pythagorova věta, odpovídající geometrické symboly
charakterizuje a třídí základní rovinné útvary		přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelníky (lichoběžník, rovnoběžník) a pravidelné mnohoúhelníky (pětiúhelníky a šestiúhelníky)
určuje velikost úhlu měřením a výpočtem		měření i výpočet velikosti úhlu, druhy úhlů
odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů		jednotky délky a obsahu, obvod a obsah rovnoběžníku, lichoběžníku, trojúhelníku, délka kružnice a obvod kruhu, obsah kruhu
využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh		osa úsečky, osa úhlu, kružnice, kruh, množiny bodů v rovině, konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků, Thaletova kružnice
načrtne a sestrojí rovinné útvary		přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelníky, čtyřúhelník (lichoběžník), pravidelný šestiúhelník
užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků		shodnost a podobnost (věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků
načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar		obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar
určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti		prostorové útvary - kvádr, krychle, rotační válec, jehlan, rotační kužel, koule, kolmý hranol
odhaduje a vypočítá objem a povrch těles		jednotky objemu, krychle a kvádr, kolmý hranol, rotační válec, jehlan, kužel, koule

Matematika	9. ročník	
načrtne a sestrojí sítě základních těles		krychle a kvádr, kolmý hranol, rotační válec, jehlan, kužel
načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině		krychle a kvádr, kolmý hranol, rotační válec, jehlan, kužel, koule
analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu		vybrané geometrické úlohy v praxi
užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací		vybrané logické a kombinační úlohy, logické posloupnosti, řešení reálných příkladů
řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí		vybrané úlohy integrující vzdělávací oblasti
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
• vybrané úlohy integrující vzdělávací oblasti		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
• vybrané úlohy integrující vzdělávací oblasti		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
• vybrané úlohy integrující vzdělávací oblasti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
• vybrané úlohy integrující vzdělávací oblasti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
• vybrané logické a kombinační úlohy, logické posloupnosti, řešení reálných příkladů		

5.5 Informatika

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	1	1	2	2	1	1	8
			Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Informatika
Oblast	Informatika
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání. Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování. I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhují a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou

Název předmětu	Informatika
	základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače. V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích či větších skupinách, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem. Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.
Integrace předmětů	• Informatika
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení:** Umožňujeme osvojení poznatků činnostním učením. Převažuje praktická práce na počítači a plnění samostatných úkolů. Žákovi umožňujeme pracovat s počítačem a na internetu, s multimediální technikou, aktivně vyhledávat a zpracovávat informace. Dáváme žákovi dostatečný prostor k samostatnému myšlení a vyjádření názoru; žák zpracovává samostatné práce, které prezentuje na veřejnosti. Výuka je individualizována, žáci kteří zvládají základní učivo, pracují na svém dalším vzdělávání formou řešení nadstavbových úkolů. Snažíme se zařazovat atraktivní praktické činnosti vedoucí k získání informací a osvojení dovedností. Žáky vedeme ke vzájemné pomoci; žáci, kteří mají splněné zadané úkoly, pomáhají a radí pomalejším žákům.
	Kompetence k řešení problémů: Zařazujeme do výuky praktické činnosti zaměřené na řešení problémových úkolů. Žáci se učí a zvnitřňují si standardní postupy při řešení problémů. Základní dovednosti se neustále opakují při většině činností.
	Kompetence komunikativní: Zařazujeme práci ve skupinách a následnou prezentaci různými formami. Žáci komunikují pomocí počítače (e-mail, diskusní fóra, aj.) Žáky vedeme k dodržování zásad etiky při počítačové komunikaci.
	Kompetence pracovní: Žákům nabízíme v rámci výuky praktické činnosti, zaměřené na dovednosti využitelné v zaměstnání.

Název předmětu	Informatika
	Při libovolné činnosti jsou žáci vedeni k tomu, aby nejdříve promysleli postup práce, konzultovali alternativní metody, posléze práci hodnotili a svoje výsledky prezentovali. Žáky vedeme k dodržování zásad bezpečnosti práce, ke kázni a udržování pořádku na pracovišti.
	Kompetence digitální: Žáci ovládají běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívají je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodují, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít Žáci získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílejí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu Žáci vytvářejí a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků Žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce Žáky učíme chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost, pomáháme jim seznamit se s novými technologiemi, kriticky hodnotit jejich přínosy a reflektovat rizika jejich využívání Žáky vedeme k předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí je vedem k etickému jednání
	Kompetence sociální a personální: Žáci mají možnost prezentovat výsledky práce před ostatními žáky, případně na školních internetových stránkách. Žáci se účastní prezentací prací svých spolužáků.

Informatika	**4. ročník**
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence digitální • Kompetence komunikativní • Kompetence k řešení problémů • Kompetence k učení • Kompetence pracovní • Kompetence sociální a personální

Informatika	4. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
Tematický celek - **Digitální technologie**		
najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu		hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů
propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí		počítačové sítě: propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat
dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi		bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla
Tematický celek - **Data, informace a modelování**		
popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji		kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace
vyčte informace z daného modelu		modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka
Tematický celek - **Algoritmizace a programování**		
sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů		řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu
popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení		řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci
v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy		programování: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu
ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu		kontrola řešení: porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		

Informatika	5. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence pracovní • Kompetence digitální • Kompetence sociální a personální	
ŠVP výstupy		**Učivo**
Tematický celek - **Informační systémy**		
uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat		data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů
pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data		práce se strukturovanými daty: shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu
v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi		systémy: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi
Tematický celek - **Data, informace a modelování**		
popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji		kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace
vyčte informace z daného modelu		modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka
Tematický celek - **Algoritmizace a programování**		
sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů		řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu
popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení		řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci

Informatika	5. ročník	
v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy		programování: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu
ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu		kontrola řešení: porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		

Informatika	6. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence k učení • Kompetence pracovní • Kompetence digitální • Kompetence sociální a personální	
ŠVP výstupy		**Učivo**
Tematický celek - **Informační systémy**		
získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat		data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat
sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu		informační systémy: informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti
vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů		informační systémy: informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti
Tematický celek - **Algoritmizace a programování**		

Informatika	6. ročník	
po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen		algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu
rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení		algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu
vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému		algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu
v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné		programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora
ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu		kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu
Tematický celek - **kódování a šifrování dat a informací**		
navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu		kódování a přenos dat: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti; standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		

Informatika	7. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů	

Informatika	7. ročník	
	• Kompetence komunikativní • Kompetence pracovní • Kompetence digitální • Kompetence sociální a personální	
ŠVP výstupy		**Učivo**
Tematický celek - **Data, informace a modelování**		
vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní		modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy
zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji		modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy
Tematický celek - **Algoritmizace a programování**		
po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen		algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu
rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení		algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu
vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému		algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu
v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné		programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora
ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu		kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu
Tematický celek - **Digitální technologie**		
popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě		hardware a software: pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování;

Informatika	7. ročník	
ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos		operační systémy – funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka
vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky		počítačové sítě: typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa; struktura a principy internetu; web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva
poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače		řešení technických problémů: postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení
dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení		bezpečnost: útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat digitální identita: digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru; sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		

Informatika	8. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů	

Informatika	8. ročník	
	• Kompetence komunikativní • Kompetence pracovní • Kompetence digitální • Kompetence sociální a personální	
ŠVP výstupy		**Učivo**
Tematický celek - **Algoritmizace a programování**		
po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen		algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu
rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení		algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu
vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému		algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu
v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné		programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora
ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu		kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu
Tematický celek - **Informační systémy**		
vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat		návrh a tvorba evidence dat: formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel
nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat		hromadné zpracování dat: velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězci; řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislostí
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		

Informatika	8. ročník	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		

Informatika	9. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence pracovní • Kompetence digitální • Kompetence sociální a personální
ŠVP výstupy	**Učivo**
Tematický celek - **Digitální technologie**	
popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě	hardware a software: pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování;
ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	operační systémy – funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka
vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky	počítačové sítě: typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa; struktura a principy internetu; web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva
poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače	řešení technických problémů: postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení
dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	bezpečnost: útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat digitální identita: digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení,

Informatika	9. ročník	
		záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru; sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí
Tematický celek - **Algoritmizace a programování**		
po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen		algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu
rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení		algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu
vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému		algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu
v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné		programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora
ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu		kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		

5.6 Člověk a jeho svět

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
2	2	2	3	2	0	0	0	0	11
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný					

Název předmětu	Člověk a jeho svět
Oblast	Člověk a jeho svět
Charakteristika předmětu	Předmět Člověk a jeho svět je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a je vyučován ve všech ročnících 1. stupně. Je vytvořen vzdělávacím obsahem vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět (RVP), a to zejména tematickými okruhy: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví. Zařazená průřezová témata: Environmentální výchova, Mediální výchova, Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Výchova demokratického občana, Osobnostní a sociální výchova. Realizace průřezových témat vytváří příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich spolupráci a pomáhá rozvíjet osobnost žáka hlavně v oblasti postojů a hodnot. Upřednostňovanou formou realizace tohoto předmětu je hodina, u vyšších ročníků i vícehodinové bloky s pravidelným začleňováním krátkodobých i dlouhodobých ročníkových i celoškolních projektů. V každém ročníku je zařazována výuka formou jednodenních terénních pobytů. Pravidelně navštěvujeme i středisko ekologické výchovy.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	
Integrace předmětů	• Člověk a jeho svět
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení:** Simulujeme reálné situace, při nichž žák využívá osvojené poznatky (první pomoc, přírodní učebna, dopravní hřiště) Umožňujeme osvojení poznatků prožitkem a činnostním učením (vycházky do přírody a pozorování změn během roku, návštěvy kulturních památek regionu, besedy s rodáky) Žákovi umožňujeme pracovat s počítačem a na internetu, s multimediální technikou, aktivně vyhledávat a

Název předmětu	Člověk a jeho svět
	zpracovávat informace (třídění a jejich vzájemné propojování) Zařazujeme skupinovou práci, při níž učíme žáky pružně reagovat na změnu a spolupracovat s týmem (projekty) Dáváme žákovi dostatečný prostor k samostatnému myšlení a vyjádření názoru; žák zpracovává samostatné práce, které prezentuje na veřejnosti. Snažíme se zařazovat atraktivní praktické činnosti vedoucí k získání informací a osvojení dovedností (pobyty v přírodě a na zajímavých historických místech regionu) Žáky motivujeme formou kladného hodnocení. Vytváříme situace, při nichž žáci poznávají pozitivní vzory; uvádíme příklady významných osobností (z historie naší země i regionu) Chceme žáky naučit pracovat nejen s učebnicí, ale i s doplňkovou literaturou (encyklopedie, odborné texty) Organizujeme nebo se účastníme programů zaměřených na porovnání dovedností a vědomostí žáků školy i žáků více škol (společné aktivity v terénu)
	Kompetence k řešení problémů: Zařazujeme do výuky praktické činnosti zaměřené na řešení problémových úkolů (simulace reálných problémových situací formou herních aktivit, rozpoznání problému ve škole i mimo ni, problém předkládáme žákům jako výzvu) Žáci se mohou zapojit do dalších aktivit a nabízených soutěží. Žáky zapojujeme do hledání a řešení problémů školy (školní parlament, diskuzní fórum školy aj.) Žáci dostávají úkoly přiměřené věku, vědomostem a schopnostem. Při neúspěchu se žáci snaží pojmenovat chyby a vyvarovat se jich v budoucnu. Žáci řeší úkoly výzkumného typu (experimentují, provádějí terénní výzkum, aj.)
	Kompetence komunikativní: Do výuky zařazujeme nácvik komunikačních dovedností (diskuze, samostatný projev, přiměřená argumentace a obhajoba názoru), práce s hlasem, výrazové prvky Dbáme na dobrou výslovnost, srozumitelný a spisovný projev, rozvíjíme u žáků dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost, přírodní jevy a historické události Zařazujeme práci ve skupinách a následnou prezentaci různými formami. Vychováváme příkladem (kultivovaný projev pedagoga). Vyhledáváme možnosti zapojení školy i žáků do mezinárodních projektů (Sokrates)

Název předmětu	Člověk a jeho svět
	Kompetence sociální a personální: Umožňujeme žákovi podílet se na vytváření pravidel pro práci ve skupině, vedeme je k dodržování daných pravidel. Do výuky je pravidelně zařazená práce v týmu, po ukončení práce je prováděn rozbor a hodnocení práce a komunikace v týmu. Umožňujeme žákovi podílet se na práci týmu v rozmanitých skupinových rolích, na vytváření pravidel pro práci ve skupině. Žáci mají možnost prezentovat výsledky práce. Žáci se účastní prezentací prací svých spolužáků. Týmové soutěžní programy využíváme k vytváření příjemné atmosféry mezi žáky ve třídě a následně i v celé škole. Při řešení úkolů žáci spolupracují se seniory, menšinami a veřejností.
	Kompetence občanské: Formou skupinových prací žáci zažívají různé týmové a životní role. Zařazujeme simulační hry zaměřené na pochopení života různých kultur, řešení problémů občanského života. V simulacích nacvičují zvládání situací ohrožujících život a zdraví člověka. Děti pečují o kulturní a přírodní dědictví regionu, získávají zkušenosti v různých životních rolích. Osvojují si principy demokratické společnosti a občanské statečnosti. Prostřednictvím školního parlamentu žáci projevují svoje názory, podílejí se na tvorbě pravidel života školy, plánu činností a dostávají dílčí rozhodovací pravomocí a zodpovědnost. Žáci sbírají starý papír, pomerančovou kůru, byliny, aj. a třídí odpadové suroviny. Žáci se účastní besed s významnými a staršími občany, pamětníky, apod. Organizujeme pro žáky exkurze do místních podniků a firem, žáci navštěvují kulturní a přírodní pamětihodnosti svého regionu Žák se účastní soutěží, besed a přednášek rozvíjejících občanskou angažovanost a zodpovědnost za vlastní jednání.
	Kompetence pracovní: Žákům nabízíme v rámci výuky praktické činnosti. Při libovolné činnosti jsou žáci vedeni k tomu, aby nejdříve promysleli postup práce, konzultovali alternativní metody, posléze práci hodnotili a svoje výsledky prezentovali. Při pracovních činnostech si žáci mají možnost vyzkoušet některé základní dovednosti související s reálným životem (práce v dílně, na zahradě, v kuchyni, …) Žáky vedeme k dodržování zásad bezpečnosti práce, ke kázni a udržování pořádku na pracovišti. Žákům nabízíme kroužky rozvíjející jejich talent a manuální zručnost.

Název předmětu	Člověk a jeho svět
	Kompetence digitální: Žáci používají digitální zařízení. Žáci získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah. Žáci vytváří a upravuje digitální obsah. Žáci předcházejí situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednají eticky.

Člověk a jeho svět	**1. ročník**	
ŠVP výstupy		**Učivo**
Žákům nabízíme v rámci výuky praktické činnosti.		domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště, škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace
		praktické činnosti, pracovní postupy, bezpečnost práce
Při libovolné činnosti jsou žáci vedeni k tomu, aby nejdříve promysleli postup práce, konzultovali alternativní metody, posléze práci hodnotili a svoje výsledky prezentovali.		praktické činnosti, pracovní postupy, bezpečnost práce
Při pracovních činnostech si žáci mají možnost vyzkoušet některé základní dovednosti související s reálným životem (práce v dílně, na zahradě, v kuchyni, …)		praktické činnosti, pracovní postupy, bezpečnost práce
Žáky vedeme k dodržování zásad bezpečnosti práce, ke kázni a udržování pořádku na pracovišti.		praktické činnosti, pracovní postupy, bezpečnost práce
vyjmenuje nejbližší rodinné příslušníky, aplikuje zásady správného chování ve škole i mimo ni, hovoří o chování v rodině, respektuje spolužáky i jiné lidi s jejich přednostmi i nedostatky, pokusí se přizpůsobit, rozliší nesprávné chování jiných i u sebe		rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování
vypráví o práci rodičů		rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování
		zaměstnání, práce fyzická a duševní
orientuje se v čase - vyjmenuje dny v týdnu, měsíce v roce, vyjmenuje roční období, určí celé hodiny, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti, popíše změny v přírodě podle ročního období		orientace v čase a časový řád – určování času,kalendáře, denní režim, roční období
časově zařadí Vánoce, Velikonoce, pojmenuje některé vánoční a velikonoční zvyky a tradice		orientace v čase a časový řád – určování času,kalendáře, denní režim, roční období

Člověk a jeho svět	1. ročník	
na příkladech porovnává odlišnosti života lidí, vypráví o práci lidí, uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka		rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování
rozliší den a noc, rozpozná roční období, popíše odlišnosti v přírodě během ročních období		Vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období, podnebí
pojmenuje věci kolem nás, pokusí se určit materiál, popíše základní části rostliny, určí základní podmínky pro život rostlin, pozná vybrané rostliny, vymezí živočichy domácí a volně žijící, vyjmenuje základní části těla u určených savců a ptáků		rostliny, houby, živočichové - znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, význam v přírodě a pro člověka
pozoruje a částečně se podílí na jednoduchých pokusech		praktické činnosti, pracovní postupy, bezpečnost práce
uplatňuje základní hygienické, režimové návyky, dodržuje zdravý stravovací a pitný režim, přiměřeně se chová u stolu ve školní jídelně, rozpozná základní části lidského těla		lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, rozdíly mezi mužem a ženou
		péče o zdraví, zdravý životní styl – denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava; nemoc, drobné úrazy a poranění; dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)
vyjmenuje názvy běžných onemocnění, uplatňuje zásady správného chování u lékaře, i v případě úrazu, rozpozná základní části lidského těla		lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, rozdíly mezi mužem a ženou
		péče o zdraví, zdravý životní styl – denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava; nemoc, drobné úrazy a poranění; dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)
seznamuje se s obezřetným chováním při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě		osobní bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí
je seznámen, jak adekvátně reagovat na pokyny dospělých při mimořádných událostech		situace hromadného ohrožení

Člověk a jeho svět	2. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
orientuje se v místě bydliště a v okolí školy, orientuje se v budově školy, pamatuje si adresu svého bydliště, pojmenuje důležité dopravaní značky		domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště, škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace
začlení svou obec do příslušného kraje		obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť
pozoruje okolní krajinu, pojmenuje a ukáže specifické orientační body v okolí bydliště		okolní krajina (místní oblast, region) – orientační body a linie, světové strany

Člověk a jeho svět	2. ročník	
vyjmenuje další rodinné příslušníky nad rámec základní rodiny, uvědomuje si věkové rozdíly, posoudí nesprávné chování a pokusí se vysvětlit nápravu, učí se obhajovat své názory, seznámí se se školním řádem a respektuje ho		rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování
vysvětlí povolání rodičů a objasní další jemu známá povolání, pokusí se objasnit práci zaměstnanců školy		zaměstnání, práce fyzická a duševní
orientuje se v čase - měsíce v roce, školní rok, týden, den, hodina, minuta, rozpozná na hodinách celou, půl, čtvrt, posoudí posloupnost včera, dnes, zítra, využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě		orientace v čase a časový řád – určování času,kalendáře, denní režim, roční období
pojmenuje některé kulturní či historické památky místa, kde žije		regionální památky – péče o památky, báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj
porovnává zvyky a práci lidí v minulosti a současnosti, uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka		současnost a minulost v našem životě – bydlení, předměty denní potřeby, státní svátky a významné dny
pozoruje, popíše viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích		Vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období, podnebí
pojmenuje vybrané běžně se vyskytující stromy, byliny a zemědělské plodiny, rozlišuje stromy jehličnaté a listnaté, uvědomuje si potřebu pravidelné péče o pokojové rostliny (zalévání, světlo, teplo), pojmenuje domácí zvířata, uvede příklady zvířat chovaných pro radost - uvědomuje si důležitos o ně pečovat (krmení, čistota aj.)		rostliny, houby, živočichové - znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, význam v přírodě a pro člověka
snaží se provádět jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů		látky a jejich vlastnosti - třídění látek, změny látky a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek
dodržuje základní hygienické návyky, orientuje se v režimu dne, rozpozná dobu práce a povinností od doby odpočinku, zhodnotí správnost chování a činností ve vztahu ke zdraví vyjmenuje základní části lidského těla a polohu základních orgánu v těle		lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, rozdíly mezi mužem a ženou
je seznámen se zásadami bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných		péče o zdraví, zdravý životní styl – denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava; nemoc, drobné úrazy a poranění; dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)
chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi a učí se vyhodnotit nebezpečí a závažnost situace , odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, učí se zachovat rozvahu, klid		osobní bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí
s pomocí pedagoga reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech		situace hromadného ohrožení

Člověk a jeho svět	3. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí		domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště, škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace
začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)		obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť
rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí jejich přednostem i nedostatkům		rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování
odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností		zaměstnání, práce fyzická a duševní
využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti		orientace v čase a časový řád – určování času,kalendáře, denní režim, roční období
pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu.		regionální památky – péče o památky, domov, vlast, rodný kraj
uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost		současnost a minulost v našem životě – bydlení, předměty denní potřeby, státní svátky a významné dny
pozoruje,popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích		Vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období, podnebí
roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě		rostliny, houby, živočichové - znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, význam v přírodě a pro člověka
provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů		látky a jejich vlastnosti - třídění látek, změny látky a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek
uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví		lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, rozdíly mezi mužem a ženou
rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných		péče o zdraví, zdravý životní styl – denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava; nemoc, drobné úrazy a poranění; dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)

Člověk a jeho svět	3. ročník	
chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek		osobní bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí
reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech		situace hromadného ohrožení
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
• lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, rozdíly mezi mužem a ženou • péče o zdraví, zdravý životní styl – denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava; nemoc, drobné úrazy a poranění; dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
• lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, rozdíly mezi mužem a ženou		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
• lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, rozdíly mezi mužem a ženou		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
• péče o zdraví, zdravý životní styl – denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava; nemoc, drobné úrazy a poranění; dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) • zaměstnání, práce fyzická a duševní		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
• zaměstnání, práce fyzická a duševní • látky a jejich vlastnosti - třídění látek, změny látky a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
• péče o zdraví, zdravý životní styl – denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava; nemoc, drobné úrazy a poranění; dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) • rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
• péče o zdraví, zdravý životní styl – denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava; nemoc, drobné úrazy a poranění; dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) • rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		

Člověk a jeho svět	3. ročník	
• domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště, škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
• rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
• domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště, škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
• regionální památky – péče o památky, báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj • současnost a minulost v našem životě – bydlení, předměty denní potřeby, státní svátky a významné dny • domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště, škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
• okolní krajina (místní oblast, region) – orientační body a linie, světové strany		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
• lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, rozdíly mezi mužem a ženou • okolní krajina (místní oblast, region) – orientační body a linie, světové strany • rostliny, houby, živočichové - znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, význam v přírodě a pro člověka		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
• okolní krajina (místní oblast, region) – orientační body a linie, světové strany • rostliny, houby, živočichové - znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, význam v přírodě a pro člověka		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
• lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, rozdíly mezi mužem a ženou • okolní krajina (místní oblast, region) – orientační body a linie, světové strany • rostliny, houby, živočichové - znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, význam v přírodě a pro člověka		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
• rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		
• domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště, škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace • zaměstnání, práce fyzická a duševní		

Člověk a jeho svět	4. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
rozlišuje základní typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí naší republiky, svého regionu		mapy obecně zeměpisné a tematické, Praha, Brno a vybrané oblasti ČR, evropské státy, kontinenty
určí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu		prostředí domova, orientace v místě bydliště, poloha v krajině, mapa ČR
vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody a umělé prvky, posoudí jejich význam z hlediska přírodního a historického		národopisné oblasti, oblasti ČR, povrch ČR, vodstvo, půdy, fauna a flóra, surovinové zdroje, působení lidí na krajinu a životní prostředí, služby, obchod
určí světové strany v přírodě i podle mapy a orientuje se podle nich s ohledem na bezpečnost pohybu a pobytu v přírodě		místní krajina a její části,orientační body , světové strany, znázornění krajiny na mapě
rozlišuje hlavní orgány státní moci, symboly našeho státu a jejich význam		demokracie v naší zemi, základy státního zřízení, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR
zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná přírodu v naší vlasti i v jiných zemích		planeta Země,všude žijí lidé, rostlinstvo a živočišstvo v různých oblastech Evropy, cestování
vyjádří na základě vlastních zkušeností vztahy mezi lidmi, dodržuje pravidla soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině		život v rodině, funkce rodiny, role členů rodiny, příbuzenské vztahy, mezigenerační vztahy, mezilidské vztahy, dodržování pravidel ve škole, na veřejnosti, role jednotlivce v rodině
rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí své názory, připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení		vlastnosti lidí,mezilidské vztahy, tolerance,umění naslouchat, principy demokracie
rozpozná ve svém okolí jednání a chování, které nelze tolerovat		sociální problémy, pravidla slušného chování, ohleduplnost,etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům
používá peníze v běžných situacích		rozpočet, vlastnictví soukromé, veřejné, osobní a společné, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma eněz,způsoby placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky
poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)		životní prostředí obce a okolí , globální problémy životního prostředí, konzumní společnost, nesnášenlivost mezi lidmi
pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k řešení různých situací v denním životě		určování času, čas jako fyzikální veličina, časová přímka, kalendáře, letopočet
rozezná současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti naší vlasti a v minulosti svého bydliště a okolí, formou bájí, pověstí, besedami s rodáky		báje, mýty, pověsti našeho regionu, dějiny, jako sled událostí, minulost předků, kraje
srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik		změny ve způsobu života, proměny ve způsobu bydlení a práce naší vlasti i našeho regionu, státní svátky, významné dny
využívá knihoven jako informačního zdroje pro pochopení minulosti, zdůvodní význam ochrany přírodních a kulturních památek		péče o památky, obory zkoumající minulost, hmotné a nehmotné památky

Člověk a jeho svět	4. ročník	
uvědomí si historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů		státní svátky a významné dny
vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období		sluneční soustava, zkoumání vesmíru, globus, velikost Země, otáčení Země, denní doby, čas, magnetismus, zemská přitažlivost, vzdušný obal země, roční období
objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody a princip rovnováhy přírody		význam vzduchu (vlastnosti, složení, proudění vzduchu), slunečního záření; význam vody (výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě) a půdy (zvětrávání hornin, vznik půdy a její význam), rostlinstva a živočišstva, rozmanitost podmínek života na Zemi, člověk a prostředí, podnebí a počasí
založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup a výsledek pokusu		látky a jejich vlastnosti, porovnávání látek, měření veličin
zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionu, zdůvodní vzájemné vztahy mezi organismy, zdůvodní přizpůsobení organismů prostředí		základní přírodní společenstva, rozmanitost podmínek života na Zemi, přizpůsobení rostlin a živočichů změnám prostředí během roku, vzájemné vztahy mezi organismy
porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, třídí organismy do známých skupin		rostliny houby, živočichové, znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, stavba těla nejznámějších druhů, třídění živočichů, třídění rostlin
zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a zhodnotí jejich vliv na prostředí a na zdraví člověka		chráníme své životní prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy, pobyt v přírodě - aktivní odpočinek
stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí		rizika v přírodě-rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi
využívá elementárních poznatků o lidském těle a jednotlivých orgánových soustav k podpoře vlastního zdravého způsobu života		lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce, vývoj jedince
uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události		rizika v přírodě-rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi
		mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém
předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek		sociální problémy, pravidla slušného chování, ohleduplnost,etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům
		návykové látky, závislosti a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií
uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou		péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a nepřenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné

Člověk a jeho svět	4. ročník	
		úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena
ošetří drobná poranění a úrazy a zajistí pomoc přivoláním dospělé osoby		péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a nepřenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena
uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku		partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině,partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality
rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a pojmenuje odlišnosti člověka a jiných živočišných druhů		lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce, vývoj jedince
účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob		péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a nepřenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena
uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista		osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu,dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích
		mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém
rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc		přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku
porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích		způsob života a příroda v naší vlasti i v jiných zemích
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		
• demokracie v naší zemi, základy státního zřízení, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR • vlastnosti lidí,mezilidské vztahy, tolerance,umění naslouchat, principy demokracie		

Člověk a jeho svět	4. ročník	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
• vlastnosti lidí, mezilidské vztahy, tolerance, umění naslouchat, principy demokracie		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity		
• sociální problémy, pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Formy participace občanů v politickém životě		
• demokracie v naší zemi, základy státního zřízení, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR		

Člověk a jeho svět	5. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy		mapy obecně zeměpisné a tematické, Praha, Brno a vybrané oblasti ČR, evropské státy, kontinenty
určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu		prostředí domova, orientace v místě bydliště, poloha v krajině, mapa ČR
vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam		národopisné oblasti, oblasti ČR, povrch ČR, vodstvo, půdy, fauna a flóra, surovinové zdroje, působení lidí na krajinu a životní prostředí, služby, obchod
určí světové strany v přírodě i podle map,orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě		místní krajina a její části,orientační body , světové strany, znázornění krajiny na mapě
rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam		demokracie v naší zemi, základy státního zřízení, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR
porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích		planeta Země,všude žijí lidé, rostlinstvo a živočišstvo v různých oblastech Evropy, cestování
vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)		život v rodině, funkce rodiny, role členů rodiny, příbuzenské vztahy, mezigenerační vztahy, mezilidské vztahy, dodržování pravidel ve škole, na veřejnosti, role jednotlivce v rodině
rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou		sociální problémy, pravidla slušného chování, ohleduplnost,etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům
orientuje se v základních formách vlastnictví,používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluh		rozpočet, vlastnictví soukromé, veřejné, osobní a společné, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma eněz,způsoby placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky

Člověk a jeho svět	5. ročník	
pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy		určování času, čas jako fyzikální veličina, časová přímka, kalendáře, letopočet
srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik		změny ve způsobu života, proměny ve způsobu bydlení a práce naší vlasti i našeho regionu, státní svátky, významné dny
využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti		péče o památky, obory zkoumající minulost, hmotné a nehmotné památky, báje, mýty, pověsti našeho regionu, dějiny, jako sled událostí, minulost předků, kraje
objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů		státní svátky a významné dny
vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období		sluneční soustava, zkoumání vesmíru, globus, velikost Země, otáčení Země, denní doby, čas, magnetismus, zemská přitažlivost, vzdušný obal země, roční období
objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka		význam vzduchu (vlastnosti, složení, proudění vzduchu), slunečního záření; význam vody (výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě) a půdy (zvětrávání hornin, vznik půdy a její význam), rostlinstva a živočišstva, rozmanitost podmínek života na Zemi, člověk a prostředí, podnebí a počasí
založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu		látky a jejich vlastnosti, porovnávání látek, měření veličin
zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy		základní přírodní společenstva, rozmanitost podmínek života na Zemi, přizpůsobení rostlin a živočichů změnám prostředí během roku, vzájemné vztahy mezi organismy
porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy		rostliny houby, živočichové, znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, stavba těla nejznámějších druhů, třídění živočichů, třídění rostlin
zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat		chráníme své životní prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy, pobyt v přírodě - aktivní odpočinek, rizika v přírodě-rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi

5.7 Dějepis

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	2	2	2	2	8
					Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Dějepis
Oblast	Člověk a společnost
Charakteristika předmětu	Předmět Dějepis je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Z celkové dotace vzdělávací oblasti je mu věnováno 8 hodin. Vyučován je v 6. – 9. ročníku. Prostřednictvím vzdělávacích obsahů konkretizovaných v učebních osnovách umožňuje žákům získat povědomí o významných epochách našich, evropských i světových dějin, o kulturních odlišnostech jednotlivých civilizací, rozlišovat specifika historického vývoje české společnosti, kriticky hodnotit různé výklady historických událostí, odhalovat ideologické snahy o manipulaci a dezinterpretaci s těmito poznatky. Celá výuka dějepisu směřuje žáky k orientaci v moderním pluralitním světě. Při výuce dějepisu se realizují tématické okruhy průřezových témat: Výchova demokratického občana, Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Mediální výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech. Formou realizace výuky tohoto předmětu je vyučovací hodina a začleňování krátkodobých i dlouhodobých projektů. Výchovné a vzdělávací strategie předmětu: Cílem výchovných a vzdělávacích strategií je rozvíjet klíčové kompetence stanovené v ŠVP. V rámci předmětu se také počítá se společnými projekty s předmětem Český jazyk a literatura.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	
Integrace předmětů	• Dějepis
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu,	**Kompetence k učení:** žáci pracují nejen s učebnicí, ale i s doplňkovou literaturou žáci pracují s počítačem a na internetu, aktivně vyhledávají a zpracovávají informace

Název předmětu	Dějepis
jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	žáci zpracovávají samostatné práce a prezentují je na veřejnosti je zařazována skupinová práce žáky motivujeme pochvalou talentům umožňujeme individuálně prohloubit své znalosti v soutěži Mladý historik vytváříme situace, při nichž žáci poznávají pozitivní vzory,uvádíme příklady známých osobností
	Kompetence k řešení problémů: zadaný problém je předkládán jako výzva vedeme žáka k porovnání různých názorů, politických postojů a mediálních tvrzení žáci jsou motivováni k řešení problému formou herních aktivit
	Kompetence komunikativní: do výuky je zařazena práce ve skupinách, prezentace názorů,samostatný projev. Žáci dostávají prostor k přiměřené argumentaci a obhajobě názorů.
	Kompetence sociální a personální: při řešení problémů žáci spolupracují se seniory a veřejností při skupinové práci mají žáci možnost vyzkoušet si různé role
	Kompetence občanské: žáci jsou vedeni k porovnání života různých kultur pečují o kulturní a přírodní dědictví regionu osvojují si principy demokratické společnosti a občanské statečnosti
	Kompetence pracovní: žáci tvoří vlastní nákresy, mapy,grafy a modely. Jsou vedeni k promyšlenému postupu práce, konzultacím a hledáním alternativ, k prezentaci výsledků i k hodnocení vlastní práce
	Kompetence digitální: Žáci používají digitální zařízení. Žáci získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah. Žáci vytváří a upravuje digitální obsah. Žáci předcházejí situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednají eticky.

Dějepis	6. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
Porovná doklady materiální a duchovní kultury při návštěvě muzea		paměť lidstva, historické prameny, význam zkoumání dějin, mýty a legendy
Orientuje se na jednoduché časové přímce		kalendář a letopočet, časová přímka, historický čas a prostor
Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu		na úsvitu dějin, do dějin vstupuje člověk,
Objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost		od lovců k zemědělcům, neolitická revoluce, oblasti úrodného půlměsíce, člověk poznává kov, rasy a jazyky
Rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací		země úrodného půlměsíce, starověká Mezopotámie, Egypt, říše Chetitů, Palestina, Indie, Čína
Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví		nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví, sedm divů světa
Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury, zrod křesťanství		starověké Řecko, starověký Řím, Ježíš Kristus, počátky křesťanství
Porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie		starověká společnost, vrstvy obyvatelstva, řecká a římská demokracie

Dějepis	7. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
Porovná doklady materiální a duchovní kultury při návštěvě muzea		paměť lidstva, historické prameny, význam zkoumání dějin, pověsti a regionální dějiny
Vytváří náčrty historických fází vývoje států,zařadí letopočty do podrobné časové přímky		časová přímka, historický čas a prostor
Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států		vytváření středověké Evropy, nový etnický obraz Evropy,Francká říše, Byzantská říše, východoevropský, západoevropský kulturní okruh , islám a islámské říše a jejich vývoj
Objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech		Velká Morava a český stát,jejich vývoj a postavení v Evropě
Vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí		křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy, Svatá říše římská,
Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury		kultura středověké společnosti, románské a gotické umění a vzdělanost
Vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve		renesance, humanismus, reformace a jejich šíření Evropou

Dějepis	7. ročník	
Vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život		doba husitská
Popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky		objevné cesty a jejich důsledky
Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie		český stát a velmoci v 15. - 18. stol.
Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky		Stavovské povstání, třicetiletá válka, občanská válka v Anglii, Francie v době Ludvíka XIV, Rusko
Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek		barokní kultura, osvícenství

Dějepis	8. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
Uvede příklady kulturních a historických památek v regionu		regionální dějiny, kulturní a historické památky
Získává potřebné informace z historických map, analyzuje rozdílný vývoj v jednotlivých oblastech		práce s historickými mapami a atlasy
Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti		rozvoj vědy a přechod k průmyslové společnosti
Objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé		Velká francouzská revoluce a napoleonské války, jejich vliv na Evropu a svět
Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů		české země v době NO, národní hnutí evropských národů, průmyslová revoluce, společenské změny, revoluční rok 1848
Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií		kulturní rozrůzněnost doby, konflikty mezi velmocemi, kolonialismus, politické a společenské změny 2. pol. 19. stol.

Dějepis	9. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků		první světová válka a její politické,sociální a kulturní důsledky
		poznání a pochopení zákonitostí historického vývoje a význam historické zkušenosti
Uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány		práce s historickými prameny, dobový tisk, historické publikace, literatura faktu

Dějepis	9. ročník	
Orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu		práce s historickým atlasem, opakování českých i světových dějin
Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky		první světová válka a její politické,sociální a kulturní důsledky
Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů		nové politické uspořádání Evropy,vznik Československa a jeho hospodářsko-politický vývoj,sociální a národnostní problémy
Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu		totalitní systémy-komunismus,fašismus,nacismus-důsledky pro Československo a svět
Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv		druhá světová válka,holocaust
Zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí		situace v našich zemích,politické,mocenské a ekonomické důsledky války
Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků		studená válka,rozdělení světa do vojenských bloků,politické,hospodářské,sociální a ideologické soupeření
Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce		problémy současnosti,faktory vývoje - věda,technika a vzdělání; sport a zábava
Posoudí postavení rozvojových zemí		problémy současnosti,faktory vývoje - věda,technika a vzdělání; sport a zábava
Prokáže základní orientaci v problémech současného světa		vnitřní situace v zemích východního bloku,srovnání s charakteristikou západních zemí, vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky

5.8 Výchova k občanství

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	1	1	0	1	3
					Povinný	Povinný		Povinný	

Název předmětu	Výchova k občanství
Oblast	Člověk a společnost
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět výchova k občanství je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Vyučuje se na 2. stupni v 6., 7. a 9. ročníku. Předmět Výchova k občanství naplňuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Výchova k občanství: Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec, Stát a hospodářství, Stát a právo, Mezinárodní vztahy, Globální svět. Výchova k občanství nastiňuje cestu žáka k realistickému sebepoznávání a poznávání osobnosti jiných lidí, orientuje žáka v společenské realitě a pomáhá mu v začleňování do různých společenských vztahů a vazeb. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s činností důležitých politických a hospodářských institucí a orgánů a se způsoby začlenění občana do veřejného života. Učí žáky respektovat a používat mravní principy a pravidla soužití ve společnosti. Také učí žáky mít odpovědnost za své názory, chování i jejich důsledky. Zaměřuje se na utváření pozitivních postojů. Důležitou součástí je prevence rasistických a xenofobních postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv. Motivuje žáky k aktivní účasti na životě v demokratické společnosti. Předmětem prolínají průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova,Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova Upřednostňovanou formou realizace tohoto předmětu je hodina a výuka ve dvouhodinových blocích. Výuka probíhá většinou v kmenových třídách, popř. učebně informatiky. Podle některých témat i mimo školu, např. v kanceláři obecního úřadu.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	
Integrace předmětů	• Výchova k občanství

Název předmětu	Výchova k občanství
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení:** • Žáka vedeme k průběžnému sebehodnocení. • Žákovi umožňujeme pracovat s počítačem a na internetu, s multimediální technikou, aktivně vyhledávat a zpracovávat informace. • Vytváříme situace, při nichž žáci poznávají pozitivní vzory; uvádíme příklady významných osobností. • Žáci pracují nejen s učebnicí, ale i s doplňkovou literaturou.
	Kompetence k řešení problémů: • Činnostními aktivitami reagujeme na nejrůznější společenské problémy z praktického života. • Simulujeme situace, vedeme žáky, aby svá řešení posuzovali z nejrůznějších společenských aspektů.
	Kompetence komunikativní: • Podporujeme souvislé a výstižně formulované názory na společenské dění. • Vedeme žáky k naslouchání odlišných názorů a k dovednosti vést konstruktivní dialog. • Užíváme informační a komunikační prostředky jako nástroj poznání.
	Kompetence sociální a personální: • Při práci ve skupinách, získají žáci zkušenosti s různými „životními“ rolemi • Problémy řeší jako tým, seznamujeme je se s možnostmi utváření příjemné atmosféry v týmu. • Učíme je diskutovat.
	Kompetence občanské: • Simulujeme situace, při nichž si žáci osvojují základních zákony a společenské normy a zároveň se učí nacházet nenásilné cesty k řešení konfliktů. • Organizujeme exkurze a besedy, při nichž poznávají kulturní tradice a historické dědictví. V regionu organizujeme projekty a jiné aktivity ve spolupráci s veřejností, při nichž • jsou žáci zapojováni do procesu zachování a obnovy tradic, kulturního a společenského dědictví. • Při spolupráci se spolužáky, veřejností a místními samosprávami se učí respektovat přesvědčení druhých lidí a vážit si jejich vnitřních hodnot.
	Kompetence pracovní:

Název předmětu	Výchova k občanství
	• Pracujeme s tiskem, využíváme filmy, časopisy aj. k navození diskuze např. o základních pravidlech, která jsou potřebná pro uskutečnění podnikatelského záměru a jeho • realizaci; o cílech a riziku podnikání. • Rozvíjíme jejich myšlení a učíme je nacházet nová řešení
	Kompetence digitální: Žáci používají digitální zařízení. Žáci získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah. Žáci vytváří a upravuje digitální obsah. Žáci předcházejí situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednají eticky.

Výchova k občanství	**6. ročník**	
ŠVP výstupy		**Učivo**
vyjmenuje státní symboly a vysvětlí jejich původ		naše vlast, vznik České republiky
vyjmenuje některé významné rodáky, zdůvodní jejich přínos pro region		naši slavní předkové
vyjmenuje prostředky masové komunikace		co je to masová komunikace
uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem, zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje, posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci		lidská setkání, pravidla chování, moje obec, moje rodina
objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám, zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu		národnostní menšiny, rovnost a nerovnost, sousedé, hosté a cizí lidé
popíše, co patří do osobního vlastnictví		hospodaření domácnosti, funkce rodiny
dodržuje zásady hospodárnosti, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi		hospodaření domácnosti, funkce rodiny
charakterizuje typy a formy státu		typ a formy státu
uvede seznam členů obecního zastupitelstva a zjistí, čím se zabývá		radnice a obecní zastupitelsto

Výchova k občanství	6. ročník	
zajímá se o fungování obecního úřadu,porovnává různé formy řízení obce a státu		radnice a obecní zastupitelsto
na historicky konkrétních výsledcích voleb vyvozuje, jak budou řešeny každodenní problémy občanů		radnice a obecní zastupitelsto
definuje svoje práva a povinnosti		rodina, její funkce a náhradní rodinná výchova
vyjmenuje členy Evropské unie		sousední státy - členy EU
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
• lidská setkání		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
• sousedé, hosté a cizí lidé • národnostní menšiny, rovnost a nerovnost		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
• naše vlast, vznik České republiky		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
• pravidla chování		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
• naši slavní předkové		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
• sousední státy - členy EU		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
• kulturní život, škola a vzdělání		

Výchova k občanství	7. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání		vznik státu a státních norem
rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu, popíše a zdůvodní místní tradice, zapojuje se do jejich přípravy v regionu		člověk poznává svět, místní tradice, tradice během roku
hledá řešení, jak vandalskému chování zabránit a aktivně proti němu vystupuje		dodržování společenských a právních norem, zásady lidského soužití

Výchova k občanství	7. ročník	
z nabídky kulturních institucí si cíleně vybírá akce, které ho zajímají a mohou tak rozšířit jeho znalosti a vědomosti, podle svých možností se zapojuje do přípravy kulturních akcí jak ve škole, tak i na veřejnost		kulturní život
uvede příklady, jak reklama působí na jeho chování a ostaních lidí		proč vznikla reklama a jak působí na chování lidí
vysvětlí pojem rasismus, odsuzuje šikanu jako projev nesnášenlivosti		právo a morálka
udržuje dobré vztahy se svými spolužáky, členy zájmových útvarů aj., porovnává vliv na vztahy s druhými lidmi		dodržování společenských a právních norem, zásady lidského soužití
		právo a morálka
		osobní vlastnosti
		školní řád a jeho dodržování
		práva a povinnosti občanů
pojmenuje svoje osobní vlastnosti		osobní vlastnosti
uvědomuje si svoje i cizí záporné charakterové vlastnosti		osobní vlastnosti
rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví,včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady		formy vlastnictví
sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodařená s penězi		hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice
		rodina
na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení		hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice
na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny		výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost
rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky		typy a formy státu
rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu		složky státní moci
objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů		státní správa a samospráva
vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů		volby, principy demokracie

Výchova k občanství	7. ročník	
přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva, včetně práv spotřebitele a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod		právo a morálka, všeobecná deklarace lidských práv, problémy v této oblasti; protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce;právo v každodenním životě – základní práva spotřebitele
objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství		zaměstnání nebo povolání, právní ochrana člověka
posuzuje důsledky svého chování ve vztahu Ústavě ČR		vznik státu a Ústavy
zapamatuje si důležitá telefonní čísla, zdůvodňuje potřebu orgánů právní ochrany občanů		soudní moc
vědomě dodržuje školní řád, rozpozná přestupek, navrhuje řešení		školní řád a jeho dodržování
uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování		práva a povinnosti občanů
vlastními slovy popíše projevy globalizace		přírodní bohatství a jeho ochrana
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
• dodržování společenských a právních norem, zásady lidského soužití		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
• státní správa a samospráva		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
• vznik státu a státních norem		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
• dodržování společenských a právních norem, zásady lidského soužití • právo a morálka, všeobecná deklarace lidských práv, problémy v této oblasti; protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce; právo v každodenním životě – základní práva spotřebitele		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
• osobní vlastnosti		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Formy participace občanů v politickém životě		
• složky státní moci		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
• zaměstnání nebo povolání, právní ochrana člověka		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		

Výchova k občanství	7. ročník	
• volby, principy demokracie		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
• člověk poznává svět, místní tradice, tradice během roku		

Výchova k občanství	9. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
vysvětlí, proč k vandalskému chování docházía aktivně proti němu vystupuje		protispolečenské jevy
zorganizuje kulturní akci a sám se do ní zapojí		sdružování občanů
kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí		komunikace, nezávislý tisk a veřejné mínění
rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti		člověk a předpoklady soužití - o právní ochraně člověka, egoismus, intolerance, sebehodnocení
objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života		sebehodnocení
posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek		sebehodnocení
popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru		zdravý způsob života, sebehodnocení
na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení		hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní
vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít		peníze a hodnota, zisk, investice, výrobní náklady, pomoc bank; banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků, výroba, obchod, služby a jejich součinnost
uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu		peníze a hodnota, zisk, investice, výrobní náklady, pomoc bank; banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků, výroba, obchod, služby a jejich součinnost
na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz		výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost; principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu; nejčastější právní formy podnikání

Výchova k občanství	9. ročník	
rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, ze státního rozpočtu		příjmy státu, státní rozpočet a daně, národní hospodářství, podnikání, sociální péče a sociální politika státu; hospodaření – rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní
uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci		smlouvy a občanskoprávní vztahy
dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování		právní ochrana člověka
rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů		člověk a řád
rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady		právní ochrana člověka
diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání		právní řád České republiky – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů
popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování		Evropská unie, další mezinárodní spolupráce – ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; významné mezinárodní organizace (RE Rada Evropy, NATO, OSN aj.)
uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva		život člověka na planetě Zemi - planetární problémy, nové technologie a odpovědnost člověka za osud Země.
objasní souvislosti globálních a lokálních problémů		lokální problémy, životní úroveň, ekologie, člověk poznává svět, klady a zápory globalizace
kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání		náhražky smyslu života, sebehodnocení
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
• zdravý způsob života, sebehodnocení		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
• náhražky smyslu života, sebehodnocení • zdravý způsob života, sebehodnocení		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
• náhražky smyslu života, sebehodnocení		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
• náhražky smyslu života, sebehodnocení		

Výchova k občanství	9. ročník	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
• sebehodnocení • výroba, obchod, služby a jejich součinnost		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
• náhražky smyslu života, sebehodnocení		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
• příjmy státu, státní rozpočet a daně, národní hospodářství, podnikání, sociální péče a sociální politika státu; hospodaření – rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní • právní ochrana člověka • člověk a řád		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
• protispolečenské jevy		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
• Evropská unie • mezinárodní spolupráce – ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; významné mezinárodní organizace (RE Rada Evropy, NATO, OSN aj.)		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
• Evropská unie • mezinárodní spolupráce – ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; významné mezinárodní organizace (RE Rada Evropy, NATO, OSN aj.) • mezinárodní terorismus, globalizace – projevy, klady a zápory; významné globální problémy způsoby včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
• člověk a předpoklady soužití - o právní ochraně člověka, egoismus, intolerance, sebehodnocení		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
• Evropská unie • mezinárodní spolupráce – ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; významné mezinárodní organizace (RE Rada Evropy, NATO, OSN aj.) • mezinárodní terorismus, globalizace – projevy, klady a zápory; významné globální problémy způsoby včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		

Výchova k občanství	9. ročník	
• člověk a předpoklady soužití - o právní ochraně člověka, egoismus, intolerance, sebehodnocení		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
• život člověka na planetě Zemi - planetární problémy, nové technologie a odpovědnost člověka za osud Země • lokální problémy, životní úroveň, ekologie		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
• život člověka na planetě Zemi - planetární problémy, nové technologie a odpovědnost člověka za osud Země • lokální problémy, životní úroveň, ekologie		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
• život člověka na planetě Zemi - planetární problémy, nové technologie a odpovědnost člověka za osud Země • lokální problémy, životní úroveň, ekologie		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
• komunikace, nezávislý tisk a veřejné mínění		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
• komunikace, nezávislý tisk a veřejné mínění		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
• člověk a předpoklady soužití - o právní ochraně člověka, egoismus, intolerance, sebehodnocení		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Stavba mediálních sdělení		
• komunikace, nezávislý tisk a veřejné mínění		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení		
• komunikace, nezávislý tisk a veřejné mínění		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
• komunikace, nezávislý tisk a veřejné mínění • člověk a předpoklady soužití - o právní ochraně člověka, egoismus, intolerance, sebehodnocení		

5.9 Fyzika

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	1	2	2	2	7
					Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Fyzika
Oblast	Člověk a příroda
Charakteristika předmětu	Předmět Fyzika je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Vzdělávacím obsahem předmětu je: Mechanika, Optika, Termika, Akustika, Elektřina a magnetismus, Jaderná fyzika a Astronomie. Výchovně vzdělávací proces v tomto předmětu vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy, k vytváření a ověřování hypotéz, podporuje hledání fyzikálních faktů a pochopení jejich vzájemných souvislostí, učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislostí a vztahů mezi nimi. Směřuje rovněž k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie, podporuje vytváření otevřeného kritického myšlení a logického uvažování. Předmět Fyzika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Do Fyziky jsou integrována všechna průřezová témata, především Osobnostní a sociální rozvoj, Ekologická výchova, mediální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech. Upřednostňovanou formou realizace tohoto předmětu je hodina, v 8. a 9. ročníku s pravidelným začleňováním krátkodobých projektů a exkurzí.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	
Integrace předmětů	• Fyzika
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení:** žáci aktivně řeší problémové situace žáci používají odbornou terminologii žáci samostatně měří, experimentují a porovnávají získané informace žáci nalézají souvislosti mezi získanými daty

Název předmětu	Fyzika
	žáky vedeme ke stanovení dílčích cílů a jejich vyhodnocení žákovi umožňujeme pracovat na počítači, s internetem, aktivně vyhledávat informace
	Kompetence k řešení problémů: žáci se učí a zvnitřňují si standardní postupy při řešení problémů (nalezení problému -hledání řešení - zvolení postupu - vyhodnocení) při neúspěchu se žáci snaží pojmenovat chyby a vyvarovat se jich v budoucnu žáci řeší úlohy výzkumného typu např. laboratorní práce
	Kompetence komunikativní: zařazujeme práci ve skupinách a projektovou výuku s následnou prezentací upřednostňujeme diskusi žáků před pasivním nasloucháním pedagogovi, aktivní komunikaci žáků, vyžadujeme naslouchání názorům ostatních žáků dbáme na dobrou výslovnost, srozumitelný a spisovný projev žáci komunikují i prostřednictvím počítače, e-mailu
	Kompetence sociální a personální: umožňujeme žákovi podílet se na vytváření pravidel práce ve skupině učitel vede žáky k ochotě pomoci žáci se účastní prezentací prací svých spolužáků při řešení některých úkolů žáci spolupracují s občany a místními orgány
	Kompetence občanské: formou skupinových prací žáci zažívají různé týmové a životní role učitel vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie a k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů (upřednostnění obnovitelných zdrojů) učitel usiluje o to, aby měl žák dobrý pocit z vlastní užitečné práce exkurze v regionu i do vzdálenějších míst
	Kompetence pracovní: při libovolné činnosti jsou žáci vedení k tomu, aby nejdříve promysleli postup práce, konzultovali alternativní postupy, posléze svoji práci hodnotili a výsledky prezentovali učitel vede žáky k dodržování pravidel osobní bezpečnosti při práci s přístroji, ale také při činnostech mimo školu žáky zapojujeme do organizace soutěží, především v rámci CIRSIA

Název předmětu	Fyzika
	Kompetence digitální: Žáci používají digitální zařízení. Žáci získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah. Žáci vytváří a upravuje digitální obsah. Žáci předcházejí situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednají eticky.

Fyzika	**6. ročník**	
ŠVP výstupy		**Učivo**
změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa		délka, objem, hmotnost, čas
využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů		hustota (pojem, výpočty), úkoly na praktické využití hustoty, objemu a hmotnosti
předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty		teplota a její měření, teplotní roztažnost látek
změří velikost působící síly		síla její měření, porovnání s hmotností
definuje v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici		skládání sil, těžiště tělesa, třecí síla
objasní pojmy gravitační síla		gravitační síla, gravitační pole
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
• délka, objem, hmotnost, čas (smyslové poznávání, odhady)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
• teplota a její měření, teplotní roztažnost látek (změny skupenství, počasí, eroze)		

Fyzika	**7. ročník**	
ŠVP výstupy		**Učivo**
určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici, změří velikost působící síly		Newtonovy zákony, především zákon akce a reakce a jeho využití
rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu		relativnost pohybu a klidu u těles, rozdělení podle trajektorie a rychlosti

Fyzika	7. ročník	
využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles		rychlost, dráha, čas, výpočty úloh z praxe
využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh		přímočaré šíření světla, zdroje světla, stín a polostín, barvy, zrcadla
rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami		rychlost světla v různých prostředích, lom světla – čočky, rozklad světla hranolem
uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí, využívá Newtonovy zákony		látky a tělesa, částicové složení látek,difuze, Brownův pohyb, atom a molekula, složení atomu
posoudí vztah mezi energií pohybovou a setrvačností tělesa		pohyb těles, setrvačnost
Nepřiřazené učivo		
		páka, kladka pevná a volná, tlaková síla a tlak u pevných látek
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
• rychlost, dráha, čas, výpočty úloh z praxe (společná doprava, dálnice)		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
• Newtonovy zákony, především zákon akce a reakce a jeho využití (společné zkoumání a využití kosmického prostoru)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
• rychlost světla v různých prostředích, lom světla – čočky, rozklad světla hranolem (optické kabely, využití při přenosu zpráv, důležitost informací)		

Fyzika	8. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů		Pascalův zákon, hydrostatický tlak, Archimedův zákon, plování, vznášení a potápění tělesa atmosférický tlak a tlak v uzavřeném prostoru
sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu		elektrický náboj, elektrostatická indukce, základní elektrický obvod
rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí		stejnosměrný a střídavý proud, perioda a frekvence střídavého proudu elektrický proud a napětí, elektrický odpor a na čem závisí
rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností		vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech, vodič a polovodič (odpor a teplota)

Fyzika	8. ročník	
využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní		elektromagnetická indukce, motory a alternátory, transformátor, elektromagnetické vlny a jejich využití v praxi
objasní principy elektrické energie a jejích přenosů		energie elektrická a její přenos
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
• energie elektrická a její přenos (posouzení výroby elektrické energie z hlediska životního prostředí)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
• Ohmův zákon, sériové a paralelní zapojení, práce a výkon elektrického proudu, pravidla bezpečné práce s el. proudem (bezpečné zacházení s elektrickými spotřebiči, první pomoc)		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
• elektromagnetická indukce, motory a alternátory, transformátor, elektromagnetické vlny a jejich využití v praxi (satelity, televize, internet a jejich význam)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
• Archimedův zákon, plování, vznášení a potápění tělesa atmosférický tlak a tlak v uzavřeném prostoru (znečištění prostředí, smog)		

Fyzika	9. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet		Sluneční soustava, Vesmír
zdůvodní a popíše oběh planet, zatmění Slunce a Měsíce, slapové jevy		oběh měsíce, zatmění Slunce a Měsíce
využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem		práce a výkon, praktické úlohy na W, P, t; účinnost
zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí		jaderná energie - klady i problémy ve srovnání s tepelnou, jaderné zbraně
posoudí význam ultrazvuku a jeho využití v technice i v přírodě		akustika, šíření zvuku, odraz zvuku tón, výška tónu, hlasitost zvuku
rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku		vlastnosti zvuku – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku; výška zvukového tónu
posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí		vlastnosti zvuku – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku; výška zvukového tónu

Fyzika	9. ročník	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
• vlastnosti zvuku – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku; výška zvukového tónu (ochrana, izolace)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
• současný význam jaderné energie, její mírové i válečné využití vznik jaderné energie, jaderné záření (klady a problémy jaderných elektráren)		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
• planety naší sluneční soustavy a naše Slunce, výzkum vesmíru a jeho význam (společný výzkum vesmíru)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
• změny skupenství a výpočet skupenského tepla, tepelné motory (tepelná izolace, šetření energií)		

5.10 Zeměpis

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	0	2	2	1	5
						Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Zeměpis
Oblast	Člověk a příroda
Charakteristika předmětu	Předmět Zeměpis je vyučován v rámci vzdělávací oblasti Člověk a společnost, a to v 7. až 9. ročníku. Je v něm zařazen vzdělávací obsah oboru Zeměpis (Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie; Regiony světa; Společenské a hospodářské prostředí; Česká republika; Terénní geografická výuka, praxe a aplikace) kromě tematických celků: Přírodní obraz Země a Životní prostředí, Geografické informace a zdroje dat, kartografie a topografie, Terénní geografická výuka, praxe a aplikace. Tyto jsou z velké části integrovány do vyučovacího předmětu Člověk a příroda. Předmět Zeměpis zahrnuje řadu tematických okruhů průřezových témat: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova a Multikulturní výchova, dále jím prolínají Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana a Mediální výchova. Při realizaci tohoto předmětu je upřednostňována forma vyučovací hodiny propojená školními diskuzemi a debatami, výuka ve vícehodinových blocích, do níž jsou začleňovány krátkodobé i dlouhodobé projekty či exkurze a terénní výuka.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	
Integrace předmětů	• Zeměpis (Geografie)
Mezipředmětové vztahy	• Člověk a příroda
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení:** Simulujeme reálné situace, při nichž žák využívá získané poznatky (terénní výuka – praxe s mapami, azimut, bezpečnost při pohybu a pobytu v přírodě, aj.). Umožňujeme osvojení poznatků prožitkem a činnostním učením (např. pozorování krajiny, měření, zkoumání a následné vyhodnocení, situační náčrtky a plánky krajiny).

Název předmětu	Zeměpis
	Žákovi umožňujeme pracovat s počítačem a na internetu, s multimediální technikou, aktivně vyhledávat a zpracovávat informace (např. při zpracovávání zadaných referátů, samostatných prací a projektech). Dáváme žákovi dostatečný prostor k samostatnému myšlení a vyjádření názoru; žák zpracovává samostatné práce, které prezentuje na veřejnosti (hlavně v rámci projektů). Organizujeme nebo se účastníme programů zaměřených na porovnání dovedností a vědomostí žáků školy i žáků více škol. Žáky učíme pracovat nejen s učebnicí, ale i s doplňkovou literaturou (žáci mají k dispozici informační centrum s odbornou, doplňkovou a regionální literaturou; s geografickým softwarem).
	Kompetence k řešení problémů: Zařazujeme do výuky praktické činnosti zaměřené na řešení problémových úkolů (na základě pozorování, osvojených znalostí a dosavadních zkušeností formulujeme s žáky hypotézu k problému nebo k úkolu, žáci je ověřují praktickou činností, objevují problémy s tím související, apod.). Žáci se učí a zvnitřňují si standardní postupy při řešení problémů (diskutují, usilují o vhodné způsoby řešení problémů, nenechají se odradit počátečními nezdary, sledují a hodností vlastní pokrok při řešení problémů). Žáci řeší úkoly výzkumného typu (experimentují, provádějí terénní výzkum, aj.)
	Kompetence komunikativní: Do výuky zařazujeme nácvik komunikačních dovedností (diskuze, řízený dialog učitele s žáky, prezentace na veřejnosti a jiný samostatný projev, komunikace pomocí počítače), dbáme na dobrou výslovnost (mimo jiné učíme žáky výslovnosti vlastních zeměpisných jmen v cizích jazycích), srozumitelný a spisovný projev. Dáváme prostor žákům k přiměřené argumentaci a obhajobě názoru (vyžadujeme na žácích formulaci hypotéz, pojmenování problémů či vlastních názorů). Žáky vedeme k dodržování zásad etiky při projevu, vychováváme příkladem (kultivovaný projev pedagoga). Vyhledáváme možnosti k dopisování a pobytů žáků v zahraničí a k zapojení školy i žáků do mezinárodních projektů (Socrates).
	Kompetence sociální a personální: Do výuky je pravidelně zařazována práce v týmu (žáci přijímají svou roli a ztotožňují se s ní, jsou vedeni k odpovědnému přístupu k práci své i druhých), po ukončení práce je prováděn rozbor a hodnocení práce a komunikace v týmu (učitel navozuje sebekritiku). Žáci mají možnost prezentovat výsledky své práce. Týmové soutěžní programy využíváme k vytváření příjemné atmosféry mezi žáky ve třídě a následně i v

Název předmětu	Zeměpis
	celé škole. Při řešení úkolů žáci spolupracují se seniory, menšinami a veřejností.
	Kompetence občanské: Organizujeme pro žáky exkurze do místních podniků a firem, žáci navštěvují kulturní a přírodní pamětihodnosti, zejména v regionu. Zařazujeme simulační hry zaměřené na pochopení života různých kultur (učitel prezentuje fakta a argumenty pro utváření postojů a hodnot, které respektují rovnoprávnost všech lidí, žáci poznávají tradice, zvyky a kultury lidí v jednotlivých světadílech), na řešení problémů občanského života - volby, práce obecní samosprávy, prosazování komerčních zájmů, atd. V simulacích nacvičují zvládání situací ohrožujících život a zdraví člověka při pohybu v přírodě a v urbanizované krajině. V rámci mezinárodního projektu (např. Socrates) komunikují žáci se školami cizích zemí a vzájemně se seznamují se svou kulturou.
	Kompetence pracovní: Žákům nabízíme v rámci výuky praktické činnosti (ve třídě, v terénu), žáci jsou vedeni k tomu, aby nejdříve promysleli postup práce, konzultovali alternativní metody, poté práci hodnotili a svoje výsledky prezentovali. Žáky vedeme k dodržování zásad bezpečnosti práce ve třídě i při terénní výuce.
	Kompetence digitální: Žáci používají digitální zařízení. Žáci získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah. Žáci vytváří a upravuje digitální obsah. Žáci předcházejí situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednají eticky.

Zeměpis	**7. ročník**	
ŠVP výstupy		**Učivo**
Vyhledává informace z různých zdrojů dat: různé texty, encyklopedie, tabulky, grafy, diagramy, fotografie, obrázky, statistické prameny, apod.		využívání různých informačních a dokumentačních zdrojů v geografii k získávání nových informací

Zeměpis	7. ročník	
Vytváří vlastní jednoduché mapy, grafy a diagramy zobrazující geografické aspekty světových událostí - data získává z různých zdrojů (hlavně média apod.)		tvorba jednoduchých grafů, diagramů, map a činnosti s nimi
Využívá myšlenková schémata a mapy pro orientaci v místním regionu, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v něm		mentální mapy a činnosti s nimi
Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny		kontinenty a oceány - určující a porovnávací kritéria
Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států - mimo Evropu		rozloha a členitost světového oceánu, Atlantský, Tichý, Indický, Severní ledový oceán; zeměpis světadílů: Afrika, Austrálie a Oceánie, Amerika, Asie, polární oblasti (Arktida, Antarktida) - poloha, povrch, podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo, přírodní zdroje, obyvatelstvo, hospodářství; oblasti (regiony) a státy Afriky, Ameriky, Asie, vyhledávání aktualit a zajímavostí z vybraných regionů světa
Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich - mimo Evropu		aplikace získaných a hledání nových informací o změnách a jejich příčinách ve vybraných regionech světa
Pracuje aktivně s turistickými mapami, provádí měření vzdáleností na mapách, vyhledává základní údaje z map, na mapách velkého měřítka pracuje aktivně s pochodovým úhlem, s azimutem a směruje podle něj pohyb v terénu		praxe s mapami a atlasy, azimut
Aplikuje při cvičeních v terénu a při zeměpisných exkurzích v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v terénu. V modelových situacích poznává zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech.		bezpečnost při pohybu a pobytu v přírodě
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
• rozloha a členitost světového oceánu, Atlantský, Tichý, Indický, Severní ledový oceán; zeměpis světadílů: Afrika, Austrálie a Oceánie, Amerika, Asie, polární oblasti (Arktida, Antarktida) - poloha, povrch, podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo, přírodní zdroje, obyvatelstvo, hospodářství; oblasti (regiony) a státy Afriky, Ameriky, Asie, vyhledávání aktualit a zajímavostí z vybraných regionů světa • aplikace získaných a hledání nových informací o změnách a jejich příčinách ve vybraných regionech světa		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
• rozloha a členitost světového oceánu, Atlantský, Tichý, Indický, Severní ledový oceán; zeměpis světadílů: Afrika, Austrálie a Oceánie, Amerika, Asie, polární oblasti (Arktida, Antarktida) - poloha, povrch, podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo, přírodní zdroje, obyvatelstvo, hospodářství; oblasti (regiony) a státy Afriky, Ameriky, Asie, vyhledávání aktualit a zajímavostí z vybraných regionů světa		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		

Zeměpis	7. ročník	
• rozloha a členitost světového oceánu, Atlantský, Tichý, Indický, Severní ledový oceán; zeměpis světadílů: Afrika, Austrálie a Oceánie, Amerika, Asie, polární oblasti (Arktida, Antarktida) - poloha, povrch, podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo, přírodní zdroje, obyvatelstvo, hospodářství; oblasti (regiony) a státy Afriky, Ameriky, Asie, vyhledávání aktualit a zajímavostí z vybraných regionů světa • aplikace získaných a hledání nových informací o změnách a jejich příčinách ve vybraných regionech světa		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
• rozloha a členitost světového oceánu, Atlantský, Tichý, Indický, Severní ledový oceán; zeměpis světadílů: Afrika, Austrálie a Oceánie, Amerika, Asie, polární oblasti (Arktida, Antarktida) - poloha, povrch, podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo, přírodní zdroje, obyvatelstvo, hospodářství; oblasti (regiony) a státy Afriky, Ameriky, Asie, vyhledávání aktualit a zajímavostí z vybraných regionů světa		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
• rozloha a členitost světového oceánu, Atlantský, Tichý, Indický, Severní ledový oceán; zeměpis světadílů: Afrika, Austrálie a Oceánie, Amerika, Asie, polární oblasti (Arktida, Antarktida) - poloha, povrch, podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo, přírodní zdroje, obyvatelstvo, hospodářství; oblasti (regiony) a státy Afriky, Ameriky, Asie, vyhledávání aktualit a zajímavostí z vybraných regionů světa		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
• praxe s mapami a atlasy, azimut • kontinenty a oceány - určující a porovnávací kritéria		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
• tvorba jednoduchých grafů, diagramů, map a činnosti s nimi • rozloha a členitost světového oceánu, Atlantský, Tichý, Indický, Severní ledový oceán; zeměpis světadílů: Afrika, Austrálie a Oceánie, Amerika, Asie, polární oblasti (Arktida, Antarktida) - poloha, povrch, podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo, přírodní zdroje, obyvatelstvo, hospodářství; oblasti (regiony) a státy Afriky, Ameriky, Asie, vyhledávání aktualit a zajímavostí z vybraných regionů světa • aplikace získaných a hledání nových informací o změnách a jejich příčinách ve vybraných regionech světa		

Zeměpis	8. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
Organizuje, vyhledává, přiměřeně posuzuje vypovídací hodnotu různých zdrojů dat, výsledky interpretuje		vyhledávání informací z různých zdrojů dat:různé texty, encyklopedie, tabulky, grafy, diagramy, fotografie, obrázky, statistické prameny a pod.
Používá různé druhy map k vysvětlení konkrétního důsledku interakce člověk - příroda		praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě
Diskutuje o odlišnostech mentálních map různých osob na základě jejich rozdílných zkušeností a odlišného vnímání konkrétního prostoru		mentální mapy různých osob, odlišnosti a jejich možné příčiny

Zeměpis	8. ročník	
Vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy		naše obec, místní oblast (region) - poloha, kritéria pro vymezení, vztahy k okolním regionům, přírodní a socioekonomická charakteristika
Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu		místní oblast (region) - specifika regionu
Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu		poloha a rozloha ČR, přírodní poměry (geologická stavba a povrch, geomorfologické členění povrchu, podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo, ochrana přírody a ŽP), socioekonomické poměry (obyvatelstvo, sídla, hospodářství, doprava, cestovní ruch, zahraniční obchod, služby)
Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit		oblasti (kraje) ČR
Uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států		členství ČR v mezinárodních organizacích
Pořizuje jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plánky, schematické mapky a náčrty pochodové osy; pracuje s porozuměním s jízdními a letovými řády v tištěné i elektronické podobě; pořizuje přiměřenou dokumentaci z výletů a cest		situační náčrtky a plánky v krajině, pozorování krajiny, praxe s jízdními řády
Reaguje svým chováním na modelové situace navozující nebezpečí v krajině a nebezpečí živelních pohrom		ochrana člověka při ohrožení zdraví a života - živelné pohromy
Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států		naše obec, místní oblast (region) - poloha, kritéria pro vymezení, vztahy k okolním regionům, přírodní a socioekonomická charakteristika
		zeměpis světadílů: Evropa - poloha, povrch, podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo, přírodní zdroje, obyvatelstvo, hospodářství; oblasti (regiony) a státy Evropy, vyhledávání aktualit a zajímavostí z vybraných regionů Evropy
Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich (Evropa)		aplikace získaných a hledání nových informací o změnách a jejich příčinách ve vybraných regionech Evropy
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
• zeměpis světadílů: Evropa - poloha, povrch, podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo, přírodní zdroje, obyvatelstvo, hospodářství; oblasti (regiony) a státy Evropy, vyhledávání aktualit a zajímavostí z vybraných regionů Evropy • aplikace získaných a hledání nových informací o změnách a jejich příčinách ve vybraných regionech Evropy • členství ČR v mezinárodních organizacích		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		

Zeměpis	8. ročník	
• zeměpis světadílů: Evropa - poloha, povrch, podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo, přírodní zdroje, obyvatelstvo, hospodářství; oblasti (regiony) a státy Evropy, vyhledávání aktualit a zajímavostí z vybraných regionů Evropy • poloha a rozloha ČR, přírodní poměry (geologická stavba a povrch, geomorfologické členění povrchu, podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo, ochrana přírody a ŽP), socioekonomické poměry (obyvatelstvo, sídla, hospodářství, doprava, cestovní ruch, zahraniční obchod, služby)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
• mentální mapy různých osob, odlišnosti a jejich možné příčiny		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
• zeměpis světadílů: Evropa - poloha, povrch, podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo, přírodní zdroje, obyvatelstvo, hospodářství; oblasti (regiony) a státy Evropy, vyhledávání aktualit a zajímavostí z vybraných regionů Evropy • aplikace získaných a hledání nových informací o změnách a jejich příčinách ve vybraných regionech Evropy • poloha a rozloha ČR, přírodní poměry (geologická stavba a povrch, geomorfologické členění povrchu, podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo, ochrana přírody a ŽP), socioekonomické poměry (obyvatelstvo, sídla, hospodářství, doprava, cestovní ruch, zahraniční obchod, služby)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
• mentální mapy různých osob, odlišnosti a jejich možné příčiny		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
• zeměpis světadílů: Evropa - poloha, povrch, podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo, přírodní zdroje, obyvatelstvo, hospodářství; oblasti (regiony) a státy Evropy, vyhledávání aktualit a zajímavostí z vybraných regionů Evropy • aplikace získaných a hledání nových informací o změnách a jejich příčinách ve vybraných regionech Evropy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
• zeměpis světadílů: Evropa - poloha, povrch, podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo, přírodní zdroje, obyvatelstvo, hospodářství; oblasti (regiony) a státy Evropy, vyhledávání aktualit a zajímavostí z vybraných regionů Evropy • poloha a rozloha ČR, přírodní poměry (geologická stavba a povrch, geomorfologické členění povrchu, podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo, ochrana přírody a ŽP), socioekonomické poměry (obyvatelstvo, sídla, hospodářství, doprava, cestovní ruch, zahraniční obchod, služby)		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
• zeměpis světadílů: Evropa - poloha, povrch, podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo, přírodní zdroje, obyvatelstvo, hospodářství; oblasti (regiony) a státy Evropy, vyhledávání aktualit a zajímavostí z vybraných regionů Evropy		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
• naše obec, místní oblast (region) - poloha, kritéria pro vymezení, vztahy k okolním regionům, přírodní a socioekonomická charakteristika		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		

Zeměpis	8. ročník	
• vyhledává informace z různých zdrojů dat:různé texty, encyklopedie, tabulky, grafy, diagramy, fotografie, obrázky, statistické prameny a pod. • zeměpis světadílů: Evropa - poloha, povrch, podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo, přírodní zdroje, obyvatelstvo, hospodářství; oblasti (regiony) a státy Evropy, vyhledávání aktualit a zajímavostí z vybraných regionů Evropy • aplikace získaných a hledání nových informací o změnách a jejich příčinách ve vybraných regionech Evropy		

Zeměpis	9. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů		vyhledávání informací z různých zdrojů dat:různé texty, encyklopedie, tabulky, grafy, diagramy, fotografie, obrázky, statistické prameny a pod.
Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace		obyvatelstvo světa a jeho početní růst, rozmístění obyvatelstva na Zemi, územní pohyb obyvatelstva, rozmístění lidských ras, národů a jazyků, územní aspekty náboženství ve světě, struktura obyvatelstva
Posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel		venkovská sídla, městská sídla, proces urbanizace a suburbanizace, územní struktura měst, funkce měst
Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje		světové hospodářství, jádrové a periferní oblasti světa; světové zemědělství; těžba a dobývání nerostů, zpracování surovin; světová průmyslová výroba a energetika; úloha dopravy v hospodářství, druhy dopravy; služby obyvatelstvu; cestovní ruch a rekreace
Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit		lokalizační faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit, hlavní hospodářské oblasti světa
Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků		mentální (myšlenkové mapy) a jejich využití pro orientaci v prostoru, k uspořádání informací o lidech, životním prostředí, k vyjádření atraktivit, prostorových preferencí a nepreferencí v prostředí
		mezinárodní obchod, nadnárodní společnosti, mezinárodní hospodářské integrace; státy na Zemi, poloha, rozloha, lidnatost států, průběh a tvar státních hranic, státní zřízení, způsob vlády, správní členění, stupeň rozvoje států světa
Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech		ohniska neklidu v současném světě, nové státy na mapě světa
Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny.		praktická topografie při pohybu v terénu

Zeměpis	9. ročník	
Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech.		bezpečnost při pohybu a pobytu v přírodě
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
• mezinárodní obchod, nadnárodní společnosti, mezinárodní hospodářské integrace; státy na Zemi, poloha, rozloha, lidnatost států, průběh a tvar státních hranic, státní zřízení, způsob vlády, správní členění, stupeň rozvoje států světa		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
• mentální (myšlenkové mapy) a jejich využití pro orientaci v prostoru, k uspořádání informací o lidech, životním prostředí, k vyjádření atraktivit, prostorových preferencí a nepreferencí v prostředí		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		
• mezinárodní obchod, nadnárodní společnosti, mezinárodní hospodářské integrace; státy na Zemi, poloha, rozloha, lidnatost států, průběh a tvar státních hranic, státní zřízení, způsob vlády, správní členění, stupeň rozvoje států světa		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
• mentální (myšlenkové mapy) a jejich využití pro orientaci v prostoru, k uspořádání informací o lidech, životním prostředí, k vyjádření atraktivit, prostorových preferencí a nepreferencí v prostředí		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Formy participace občanů v politickém životě		
• mezinárodní obchod, nadnárodní společnosti, mezinárodní hospodářské integrace; státy na Zemi, poloha, rozloha, lidnatost států, průběh a tvar státních hranic, státní zřízení, způsob vlády, správní členění, stupeň rozvoje států světa		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
• mezinárodní obchod, nadnárodní společnosti, mezinárodní hospodářské integrace; státy na Zemi, poloha, rozloha, lidnatost států, průběh a tvar státních hranic, státní zřízení, způsob vlády, správní členění, stupeň rozvoje států světa		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
• světové hospodářství, jádrové a periferní oblasti světa; světové zemědělství; těžba a dobývání nerostů, zpracování surovin; světová průmyslová výroba a energetika; úloha dopravy v hospodářství, druhy dopravy; služby obyvatelstvu; cestovní ruch a rekreace		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
• mezinárodní obchod, nadnárodní společnosti, mezinárodní hospodářské integrace; státy na Zemi, poloha, rozloha, lidnatost států, průběh a tvar státních hranic, státní zřízení, způsob vlády, správní členění, stupeň rozvoje států světa		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		

Zeměpis	9. ročník	
• světové hospodářství, jádrové a periferní oblasti světa; světové zemědělství; těžba a dobývání nerostů, zpracování surovin; světová průmyslová výroba a energetika; úloha dopravy v hospodářství, druhy dopravy; služby obyvatelstvu; cestovní ruch a rekreace		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
• obyvatelstvo světa a jeho početní růst, rozmístění obyvatelstva na Zemi, územní pohyb obyvatelstva, rozmístění lidských ras, národů a jazyků, územní aspekty náboženství ve světě, struktura obyvatelstva		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
• obyvatelstvo světa a jeho početní růst, rozmístění obyvatelstva na Zemi, územní pohyb obyvatelstva, rozmístění lidských ras, národů a jazyků, územní aspekty náboženství ve světě, struktura obyvatelstva • světové hospodářství, jádrové a periferní oblasti světa; světové zemědělství; těžba a dobývání nerostů, zpracování surovin; světová průmyslová výroba a energetika; úloha dopravy v hospodářství, druhy dopravy; služby obyvatelstvu; cestovní ruch a rekreace		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
• vyhledávání informací z různých zdrojů dat:různé texty, encyklopedie, tabulky, grafy, diagramy, fotografie, obrázky, statistické prameny a pod.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
• venkovská sídla, městská sídla, proces urbanizace a suburbanizace, územní struktura měst, funkce měst		

5.11 Chemie

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	0	0	2	2	4
							Povinný	Povinný	

Název předmětu	Chemie
Oblast	Člověk a příroda
Charakteristika předmětu	Předmět Chemie je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Vzdělávacím obsahem předmětu je: Anorganická chemie, Organická chemie, Voda a vzduch a Chemie a společnost. Výchovně vzdělávací proces v tomto předmětu vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí, učí vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy, zkoumat příčiny přírodních procesů a souvislostí mezi nimi, řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, získávat a upevňovat dovednosti při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky. Vede i k získávání poznatků a vytváření postojů týkajících se ochrany životního prostředí před škodlivými chemickými látkami, především v oblasti ochrany vody a ovzduší a tím vytvářet odpovědný občanský postoj k řadě jevů. Předmět Chemie úzce souvisí i s ostatními předměty, zejména: Fyzika, Matematika, Přírodopis, Informatika, Zeměpis. Do chemie jsou integrována průřezová témata, především Osobnostní a sociální rozvoj, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Environmentální výchova. Upřednostňovanou formou realizace tohoto předmětu je hodina, projekty a exkurze týkající se vztahu chemie a životního prostředí.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	
Integrace předmětů	• Chemie
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení:** žák používá odbornou terminologii, symboly a značky žák systematicky pozoruje chemické látky a na tomto základě formuluje závěry žák hledá souvislosti mezi chemickými jevy a jejich vysvětlení

Název předmětu	Chemie
	žák řeší dílčí problémy vytvářením problémových situací žák vyhledává informace a zpracovává data na počítači s danými programy a při využití internetu
	Kompetence k řešení problémů: vedeme žáky k nacvičení algoritmu etap řešení problému včetně využívání práce s chybou dáváme žákům možnost navrhovat různé typy řešení a obhájit je vedeme žáky k nacházení chemických dějů a jevů z běžné praxe a k vysvětlování jejich chemické podstaty klademe důraz na aplikaci poznatků v praxi
	Kompetence komunikativní: preferujeme práci ve skupinách , podněcujeme různé formy této práce důraz je kladen na zpracování projektů včetně prezentace, včetně využití literatury, počítačů i tisku učíme žáka argumentovat při zdůvodňování jevů, diskutovat, respektovat názory druhých
	Kompetence sociální a personální: vedeme žáka k vytváření pravidel práce ve skupině při řešení některých úloh, zvláště projektů, žáci spolupracují i s občany a místními orgány učitel vede žáky i k ochotě pomoci druhému při řešení problémů a situací žáci se aktivně účastní prezentace práce svých spolužáků
	Kompetence občanské: především prací ve skupině vedeme žáky k dodržování pravidel slušného chování a vystupování simulujeme situace, při nichž se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy (především voda, vzduch a život) vedeme žáky k pochopení důležitosti chemického průmyslu pro život člověka, ale i k uvědomování si negativních problémů, které přináší realizujeme se žáky exkurze v rámci projektů
	Kompetence pracovní: vedeme žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení zadáváme úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi při každé činnosti jsou žáci vedeni k tomu, aby nejdříve promysleli postup práce, konzultovali jiné možnosti a následně po vyřešení svoji práci hodnotili a prezentovali žáky zapojujeme do akcí a soutěží regionálního sdružení škol Cirsium
	Kompetence digitální: Žáci používají digitální zařízení.

Název předmětu	Chemie
	Žáci získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah. Žáci vytváří a upravuje digitální obsah. Žáci předcházejí situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednají eticky.

Chemie	**8. ročník**	
ŠVP výstupy		**Učivo**
určí společné a rozdílné vlastnosti látek		látky a jejich vlastnosti , skupenství, fyzikální - chemický děj
dbá na bezpečně dodržování práce s běžně dostupnými anorganickými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí		bezpečnost při pokusech a praxe
rozlišuje směsi a chemické látky		směsi a roztoky
vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení		koncentrace směsí
navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi		oddělování složek směsí
rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití		voda před a po použití, úpravy vody - čištění a její úpravy
rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí u anorganických látek , provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání		chemická vazba, chemická reakce, oxidační číslo
používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech		atom, molekula, ionty
orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti		protonové a nukleové číslo, periodická soustava prvků, vlastnosti kovů a nekovů
porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin a hydroxidů a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí		jednoduché anorganické sloučeniny, oxidy a jejich koncovky, kyseliny a hydroxidy
orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem		kyselost a zásaditost roztoků, význam pro člověka i přírodu
získává postupně poznatky týkající se přípravy a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka		vliv chemických látek na přírodu a člověka jako součást přírody
Nepřiřazené učivo		
		základní telefonní čísla, chemické provozy u nás
		základní látky a rozpouštědla

Chemie	8. ročník	
		důležitost, formy a metody udržování čistoty vody a vzduchu – regenerace, spolupráce zemí Evropy
		zákon zachování hmotnosti
		prvek a sloučenina, na čem závisí
		vliv kyselin a hydroxidů na životní prostředí
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
• bezpečnost při pokusech a praxe (bezpečnost a ochrana před chemickými látkami)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
• základní telefonní čísla, chemické provozy u nás (nebezpečí úniku a likvidace ...) • vliv kyselin a hydroxidů na životní prostředí (kyselinotvorné oxidy v atmosféře, kyselé deště, smog)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
• důležitost, formy a metody udržování čistoty vody a vzduchu – regenerace, spolupráce zemí Evropy (dotace EU do této oblasti a jejich využití)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
• voda před a po použití, úpravy vody - čištění a její úpravy (globální problémy lidstva, skleníkový efekt)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
• protonové a nukleové číslo, periodická soustava prvků, vlastnosti kovů a nekovů (těžké kovy a jejich nebezpečí) • kyselost a zásaditost roztoků, význam pro člověka i přírodu (vliv PH na život ve vodě, mrtvá jezera a potoky)		

Chemie	9. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí		bezpečnost při práci s anorganickými i organickými látkami
		nebezpečné látky a přípravky, H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam
objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek		základní principy při likvidací havárií (ropa, plyn)
		mimořádné události, havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek
uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění		ochrana vody a ovzduší před škodlivými organickými látkami

Chemie	9. ročník	
rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání		redoxní reakce (oxidace, redukce), koroze a jak jí omezit
přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu		chemické výpočty
aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu		faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí, katalyzátory
porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí		soli a jejich využití
orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi		neutralizace a její využití v praxi
rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití		uhlovodíky
zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy		ropa, uhlí, zemní plyn, těžba fosilních paliv
rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití		deriváty uhlovodíků, plasty, výroba plastů a jejich likvidace
orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů.		přírodní sloučeniny, sacharidy, tuky, bílkoviny (výroba a použití)
určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu		fotosyntéza jako chemická reakce
uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů		zdroje a zpracování bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů
zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi		chemie v životě člověka, obnovitelné zdroj, průmyslová hnojiva
aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe		způsoby hašení u vybraných tuků
orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka		chemický průmysl a navazující odvětví u nás i ve světě, plasty a syntetická vlákna, léčiva a návykové látky
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
• ropa, uhlí, zemní plyn, těžba fosilních paliv (těžba, doprava, zpracování a rizika)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
• přírodní sloučeniny, sacharidy, tuky, bílkoviny - výroba a použití (alkohol, příjem tuků) • chemický průmysl a navazující odvětví u nás i ve světě, plasty a syntetická vlákna, léčiva a návykové látky (likvidace odpadů, plasty, PET lahve, laky, ředidla)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		

Chemie	9. ročník	
• ochrana vody a ovzduší před škodlivými organickými látkami (čistota vody a vzduchu jako globální problém lidstva)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
• soli a jejich využití (problémy solení silnic, umělých hnojiv, pesticidů) • chemie v životě člověka, obnovitelné zdroj, průmyslová hnojiva (možnosti a výhoda obnovitelných zdrojů)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
• základní principy při likvidací havárií - ropa, plyn (nebezpečí úniku škodlivých látek a jejich likvidace) • faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí, katalyzátory (těžké kovy, baterie z automobilu)		

5.12 Člověk a příroda

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	4	3	3	3	13
					Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Člověk a příroda
Oblast	Člověk a zdraví, Člověk a příroda, Člověk a svět práce
Charakteristika předmětu	Předmět Člověk a příroda je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Vyučován je v 6. až 9. ročníku. Je vytvořen integrací vzdělávacích obsahů oboru Přírodopis (Obecná biologie a genetika, Biologie hub, Biologie rostlin, Biologie živočichů, Biologie člověka, Neživá příroda, Základy ekologie, Praktické poznávání přírody), části oboru Zeměpis (Přírodní obraz Země a Životní prostředí; Geografické informace a zdroje dat, kartografie a topografie, Společenské a hospodářské prostředí; Terénní geografická výuka, praxe a aplikace), části oboru Výchova ke zdraví (Změny v životě člověka a jejich reflexe, Zdravý způsob života a péče o zdraví, části Rizik ohrožujících zdraví a jejich prevence, Hodnota a podpora zdraví), části oblasti Člověk a svět práce (tematický okruh Pěstitelské práce, chovatelství) a řadou tematických okruhů průřezových témat Environmentální výchova, Mediální výchova, Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Výchova demokratického občana, Osobnostní a sociální výchova (obsahová náplň je podrobněji popsána v osnovách předmětu Příroda a člověk). Komplexní realizace všech průřezových témat v 8. a 9. třídě vytváří příležitost pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci, pro formování osobnosti žáka v oblasti postojů a hodnot. Žáci dostávají možnost utvářet si integrovaný pohled nejen na problematiku udržitelného rozvoje Země i regionu. Upřednostňovanou formou realizace tohoto předmětu je hodina a výuka ve vícehodinových blocích s pravidelným začleňováním krátkodobých i dlouhodobých projektů či kurzů. V každém ročníku je zařazována soustředěná výuka formou jednodenních i vícedenních terénních pobytů. Výuka pružně reaguje na roční období, v maximální možné míře využíváme jedinečné přírodní okolí školy k pozorování přírodnin v krajině a k zážitkové pedagogice. Snažíme se propojovat předmět Člověk a příroda především se Zeměpisem, ale také s ostatními předměty ve společné komplexní projekty a jiné aktivity. Během 6. až 9. třídy absolvují žáci dle možností jeden vícedenní pobyt nebo tři jednodenní výukové programy ve středisku ekologické výchovy.

Název předmětu	Člověk a příroda
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	
Integrace předmětů	• Člověk a svět práce • Výchova ke zdraví • Zeměpis (Geografie) • Přírodopis
Mezipředmětové vztahy	• Zeměpis
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení:** Simulujeme reálné situace, při nichž žák využívá získané poznatky (přírodní učebna = zahrada rodinného domu, řešení ekologického problému regionu, globálního problému, první pomoc při nehodě, aj.) Umožňujeme osvojení poznatků prožitkem a činnostním učením (pozorování přírody, pěstování rostlin, chov drobných živočichů, pokusy, výzkum lokality, aj.) Vedeme žáka k aktivnímu řešení problémových situací (např. podíl na budování přírodní učebny aj.), stanovení dílčích cílů, jejich průběžné vyhodnocení; sebehodnocení. Žákovi umožňujeme pracovat s počítačem a na internetu, s multimediální technikou, aktivně vyhledávat a zpracovávat informace. Zařazujeme skupinovou práci, při níž učíme žáky pružně reagovat na změnu a spolupracovat s týmem. Při projektech dáváme žákovi dostatečný prostor k samostatnému myšlení a vyjádření názoru; žák zpracovává samostatné práce, které prezentuje na veřejnosti. Podporujeme realizaci vlastních nápadů, např. žáci organizují terénní a jiné projekty pro mladší spolužáky, výstavy. Navrhují koutky živé přírody, o něž následně pečují. Talentům je věnována individuální péče. Používáme učebnice, které uspokojí i jejich nároky. Ostatní žáci pracují jen s přiměřeným učivem. Škola nabízí žákovi přírodovědné zájmové kroužky a kluby, exkurze, besedy s odborníky aj. Žáci mají k dispozici informační centrum s odbornou,doplňkovou a regionální literaturou; s přírodovědným softwarem. Snažíme se zařazovat atraktivní praktické činnosti vedoucí k získání informací a osvojení dovedností. Organizujeme společné aktivity v přírodě se žáky jiných škol, s rodiči, s veřejností. Děti pečují o zajímavé lokality regionu, jako např. o studánku, o přírodní rezervaci (např. provádějí inventarizaci chráněných druhů rostlin). Informace zjišťují od seniorů, členů místních samospráv apod. Žáci pracují s odborným textem, starší žáci nebo talentovanější žáci pomáhají spolužákům. Pochvala je

Název předmětu	Člověk a příroda
	vhodným prostředkem k motivaci. Vytváříme situace, při nichž žáci poznávají pozitivní vzory; uvádíme příklady významných osobností. Organizujeme nebo se účastníme programů zaměřených na porovnání dovedností a vědomostí žáků školy i žáků více škol.
	Kompetence k řešení problémů: Žáci jsou motivováni k řešení problému formou herních aktivit, simulací reálných situací. Zadaný problém předkládáme žákům jako výzvu. Žáci dostávají úkoly přiměřené věku, vědomostem a schopnostem. Žáci řeší úkoly výzkumného typu (experimentují, provádějí terénní výzkum, laboratorní práce aj.) Žáci se učí a zvnitřňují si standardní postupy při řešení problémů. Při neúspěchu se žáci snaží pojmenovat chyby a vyvarovat se jich v budoucnu. Vedeme žáky k porovnávání odborných názorů, mediálních tvrzení (noviny, časopisy, film, rozhlasová a televizní zpravodajství) a vlastních praktických zkušeností; k vyvozování optimálních praktických postupů v rámci možností.
	Kompetence komunikativní: Do výuky zařazujeme nácvik komunikačních dovedností (práce ve skupinách, diskuze, kulaté stoly, prezentace na veřejnosti, jiný samostatný projev, e-mail, internet aj.), práci s hlasem a jinými výrazovými prvky. Dbáme na dobrou výslovnost, srozumitelný a spisovný projev. Dáváme žákům prostor k přiměřené argumentaci a obhajobě názoru. Žáky vedeme k dodržování zásad etiky při projevu. Simulujeme různá prostředí a komunikaci v nich (principy Místní agendy 21). Vychováváme příkladem (kultivovaný projev pedagoga). Vyhledáváme možnosti zapojení školy i žáků do mezinárodních projektů s přírodovědnou tématikou (např. Sokrates). Vyhledáváme možnosti zapojení žáků do korespondenčních a tvořivých soutěží.
	Kompetence sociální a personální: Do výuky je pravidelně zařazena práce v týmu, po ukončení práce je prováděn rozbor a hodnocení práce a komunikace v týmu. Umožňujeme žákovi podílet se na práci týmu v rozmanitých skupinových rolích, na vytváření pravidel pro práci ve skupině. Žáci mají možnost prezentovat výsledky práce. Žáci se účastní prezentací prací svých spolužáků. Týmové soutěžní programy využíváme k vytváření příjemné atmosféry mezi žáky ve třídě a následně i v celé škole. Při řešení úkolů žáci spolupracují se seniory, menšinami a veřejností.

Název předmětu	Člověk a příroda
	Kompetence občanské: Zařazujeme simulační hry zaměřené na pochopení života různých kultur, řešení problémů občanského života, jako např. prosazování sobeckých komerčních zájmů v regionu a řešení globálních problémů. V simulacích nacvičují zvládání situací ohrožujících život a zdraví člověka. Děti pečují o kulturní a přírodní dědictví regionu, získávají zkušenosti v různých životních rolích. Osvojují si principy demokratické společnosti a občanské statečnosti. Žáci sbírají starý papír, pomerančovou kůru, byliny, aj. a třídí odpadové suroviny. Organizujeme pro žáky exkurze do místních podniků a firem, žáci navštěvují kulturní a přírodní pamětihodnosti, zejména v regionu. Vedeme žáka k solidaritě, k odpovědnosti za zdraví své i jiných.
	Kompetence pracovní: Žákům nabízíme v rámci výuky praktické činnosti (ve třídě, v přírodní učebně, v terénu). Při praktické činnosti usilujeme o to, aby žák přijal odpovědnost a po ukončení „díla“ měl dobrý pocit z vlastní užitečné práce. Při libovolné činnosti jsou žáci vedeni k tomu, aby nejdříve promysleli postup práce, konzultovali alternativní metody, posléze práci hodnotili a svoje výsledky prezentovali. Žáky vedeme k dodržování zásad bezpečnosti práce, ke kázni a udržování pořádku na pracovišti. Žákům nabízíme kroužky rozvíjející jejich talent a manuální zručnost.
	Kompetence digitální: Žáci používají digitální zařízení. Žáci získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah. Žáci vytváří a upravuje digitální obsah. Žáci předcházejí situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednají eticky.

Člověk a příroda	**6. ročník**	
ŠVP výstupy		**Učivo**
stručně vysvětlí vznik a vývoj prvních živých organismů na Zemi, rozdělí do skupin anorganické a organické látky, rozliší základní projevy a podmínky života		stručný přehled o vzniku života na Zemi, organické a anorganické látky, jednobuněčnost a mnohobuněčnost, projevy života (výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života)

Člověk a příroda	6. ročník	
objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) vybraných živočichů		živočichové jednobuněční a bezobratlí mnohobuněční živočichové
podle různé struktury buněk třídí organismy do říší; pedagogem vybrané organismy zařazuje do nižších taxonomických jednotek; uspořádání živého světa přiřazuje odpovídající vědní obory		rozdělení organismů podle struktury buněk do říší (bakterie a sinice, houby, rostliny, živočichové); živočichové jednobuněční a bezobratlí mnohobuněční živočichové; uspořádání živého světa (biologické vědní obory), lišejníky, soužití - symbioza
vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování, uvědomuje si výhody a naopak nevýhody; porovnává způsob rozmnožování vybranných organismů		pohlavní a nepohlavní rozmnožování, dědičné vlastnosti
uvede příklady přizpůsobování se organismů prostředí - chápe vztah mezi dědičnými vlastnostmi organismu a shopností organismu přežít v určitém prostředí. Uvědomuje si i negativní vliv životního prostředí na dědičné vlastnosti organismů		dědičnost v praktickém životě - živočichové jednobuněční a bezobratlí mnohobuněční živočichové
uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka		viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití
rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků		houby jednobuněčné a mnohobuněčné
porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů		živočišná buňka; stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla: živočichové jednobuněční - prvoci, bezobratlí mnohobuněční živočichové (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci)
rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin		živočichové jednobuněční - prvoci, bezobratlí mnohobuněční živočichové (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci)
pozoruje chování živočichů, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí		živočichové jednobuněční - prvoci, bezobratlí mnohobuněční živočichové (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci)
u vybraných živočichů zhodnotí jejich význam v přírodě i pro člověka, snaží se dodržovat zásady bezpečného chování ve styku se živočichy		živočichové jednobuněční - prvoci, bezobratlí mnohobuněční živočichové (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci)
vyvozuje a zdůvodňuje fylogenetické vazby mezi živočichy		živočichové jednobuněční - prvoci, bezobratlí mnohobuněční živočichové (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci)
u vybraných druhů popisuje vznik a vývin nového jedince od početí až ke stáří		živočichové jednobuněční - prvoci, bezobratlí mnohobuněční živočichové (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci)
rozpozná příznaky nejběžnějších nemocí, seznamuje se se zásadami jejich prevence a léčby		chřipka, angína, žloutenka; zlomenina, zhmožděnina, oděrky, poleptání; úpal, úžeh aj.
aplikuje jednoduchou první pomoc při poranění a jiném poškození těla, složitější situace řeší v přítomnosti dospělé osoby		základní vybavení lékárničky, postup při úrazu doma, ve škole, v přírodě apod.

Člověk a příroda	6. ročník	
pozoruje a porovnává nerosty a horniny při zkoumání krajiny, rozpozná v okolí školy běžné nerosty a horniny		nerosty a horniny - pozorování
pozoruje v krajině důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody		zvětrávání, vodní a větrná eroze, činnost člověka v krajině
pozoruje v regionu vliv půdotvorných činitelů na vznik půdy a její úrodnost (obsah živin)		pozorování a porovnávání při vycházkách a terénních projektech - hrabanka, humus, hospodářský význam pro společnost, nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady rekultivace, důsledky meliorace
při terénním výzkumu zařazuje geologický vývoj regionu do geologického období vzniku regionu		pozorování při vycházkách a terénních projektech - prvohory, druhohory, třetihory, čtvrtohory
seznamuje se s příklady systémů organismů - společenstva, ekosystémy a na příkladu je seznámen se základním principem existence živých a neživých složek ekosystému		pozorování a porovnávání při vycházkách a terénních projektech - společenstva, ekosystémy v regionu, živé a neživé složky ekosystému
na jednoduchém příkladu vysvětlí podstatu potravního řetězce		vzájemné vztahy organismů v přírodě - potravní řetězce, potravní pyramida, producenti, konzumenti, cizopasníci, rozkladači
uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí		region: zbudované i zaniklé rybníky, meliorace, lesní i polní monokultury, výsadba alejí, zeleň v obcích, biokoridory aj.
seznamuje se se zásadami morálního a etického přístupu člověka k přírodě		region: pozorování a porovnávání aktuálních situací při vycházkách a terénních projektech, diskuse o problému, simulace
aplikuje praktické metody poznávání přírody		praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem případně dalekohledem, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů, vedení dokumentace
dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody		poučení o bezpečném chování
k vědnímu oboru přiřadí významné osobnosti a zdůvodní význam jejich objevů		významní biologové a jejich objevy
seznamuje se s různými způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých, začíná si uvědomovat osobní odpovědnost za své zdraví		tělesná a duševní hygiena – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, význam pohybu pro zdraví, pitný režim
seznamuje se s možnostmi aktivní podpory zdraví		tělesná a duševní hygiena – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, význam pohybu pro zdraví, pitný režim
diskutuje o problematice zdraví v kruhu spolužáků a rodiny, snaží se zformulovat vlastní názor		celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie
seznamuje se zásadami zdravé výživy, dává do souvislostí způsob stravování a civilizační choroby		zdravá výživa, denní režim

Člověk a příroda	6. ročník	
osvojuje si zásady prventivního chování v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobam; se zdravotním problémem se svěří, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc		ochrana před přenosnými chorobami – základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci
začíná si uvědomovat potřebu odpovědného vztahu k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům životního stylu		výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy;
je seznámen s fyziologickými změnami v období dospívání, snaží se o kultivované chování k opačnému pohlaví		dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny
v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou si začíná uvědomovat význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování		sexuální dospívání a reprodukční zdraví – předčasná sexuální zkušenost; těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity
je seznámen s riziky, která přináší zneužívání návykových látek; uvědomuje si jejich negativní vliv na zdraví a perpektivu mladého člověka; seznamuje se s modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy; v případě potřeby vyhledá pomoc sobě i druhým		skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; komunikace se službami odborné pomoci; kriminalita mládeže
vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci		bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií
je seznámen se zásadami odpovědného chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; v případě potřeby poskytne nebo zajistí (přivolá) přiměřenou první pomoc		ochrana člověka za mimořádných událostí - živelní pohromy
je seznámen s nejdůležitějšími zásadami chování a ochrany v situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí		evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí
prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů		zeměkoule, pohyby Země, roční období, časová pásma na Zemi, pásmový čas, kalendář
rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu		oceány, kontinenty a světadíly, stavba zemského tělesa, krajinná sféra (přírodní a socio-ekonomická sféra), složky a prvky přírodní sféry (litosféra, atmosféra, hydrosféra, pedosféra, biosféra), systém přírodní sféry na planetární úrovni (geografická - šířková pásma, výškové stupně) a na regionální úrovni (přírodní oblasti)
porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost		vnitřní přírodní síly - zemětřesení a sopečná činnost, vnější přírodní síly - zvětrávání
používá s porozuměním základní pojmy související s informačními a dokumentačními zdroji v geografii a vyhledává informace z různých zdrojů dat:		vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy, základní informační geografická média a zdroje dat (geografický informační systém

Člověk a příroda	6. ročník	
různé texty, encyklopedie, tabulky, grafy, diagramy, fotografie, obrázky, statistické prameny, apod.		- GIS, dálkový průzkum Země - DPZ), využívání různých informačních a dokumentačních zdrojů v geografii k získávání nových informací
používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii		základní topografické útvary - důležité body, výrazné liniové útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska - uzly; základy geografické kartografie a topografie (glóbus, zeměpisné souřadnice, plán a mapa, měřítko a obsah map, jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky)
čte a přiměřeně interpretuje informace z různých druhů plánů a map; určuje zeměpisnou polohu na mapách podle údajů zeměpisné šířky a zeměpisné délky; orientuje se v obsahu a rejstříku zeměpisných atlasů a aktivně s nimi pracuje; načrtne vlastní plánek konkrétní situace v jemu známé krajině		orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám, praktické činnosti s dostupnými plány, mapami a zeměpisnými atlasy
vytvoří osobní myšlenkovou mapu vypovídající o současných i historických jevech probíhajících v místní krajině a vyjadřující osobité vnímání krajiny, uvědomuje si různost lidí a jejich názorů při konfrontaci různých mentálních map		mentální mapy, tvorba jednoduché mentální mapy místní krajiny
vymezí územní rozdíly v hustotě zalidnění na Zemi; rozlišuje rozdíly ve fyzických znacích mezi lidmi v závislosti na přírodních podmínkách; vymezí základní rozdíly světových náboženství; rozeznává kulturní, etnické i jiné odlišnosti		rozmístění obyvatelstva na Zemi, demografický vývoj, rozmístění lidských ras, světová náboženství
rozlišuje sídla podle velikosti a uvádí konkrétní příklady z místního regionu (oblasti); uvádí příklady různé funkce měst; vysvětlí pojem míra urbanizace; zdůvodní obecné výhody nebo nevýhody života ve městech		venkovská sídla, městská sídla, urbanizace, funkce měst, naše obec
rozlišuje jednotlivé složky sektorové struktury hospodářství - primér, sekundér, terciér; popíše základní složky zemědělství; rozčlení průmysl na jednotlivá odvětví (odvětvová struktura); rozlišuje nerostné suroviny podle charakteru a využití; rozlišuje dopravu podle funkce, charakteru komunikace a podle druhu dopravního prostředku		sektorová struktura hospodářství, složky zemědělství, odvětvová struktura průmyslu, nerostné suroviny a jejich využití, druhy dopravy
ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu		základy geografické kartografie a topografie (glóbus, plán a mapa, měřítko a obsah map)
v terénu určuje světové strany, orientuje se podle význačných objektů, s porozuměním čte značky a vysvětlivky v mapě, odhaduje vzdálenosti, určuje podle mapy orientační objekty a své vlastní stanoviště; používá prakticky zeměpisnou síť a zeměpisné souřadnice k určování zeměpisné polohy určitých lokalit zemského povrchu na glóbusu a v mapách; posoudí orientačně zkreslení na konkrétní mapě		aplikace kartografických a geografických znalostí - praktická cvičení a práce v terénu (orientace v krajině)

Člověk a příroda	6. ročník	
ovládá zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, snaží se je aplikovat v praxi; yná živly, jejich vlastnosti a možná nebezpečí; dokáže posoudit ohrožení v místní krajině; seznamuje se se zásadami chování při mimořádných událostech		zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
• mentální mapy, tvorba jednoduché mentální mapy místní krajiny • tělesná a duševní hygiena – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, význam pohybu pro zdraví, pitný režim		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
• nerosty a horniny - pozorování • praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem případně dalekohledem, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů, vedení dokumentace • aplikace kartografických a geografických znalostí - praktická cvičení a práce v terénu (orientace v krajině)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
• mentální mapy, tvorba jednoduché mentální mapy místní krajiny • celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
• tělesná a duševní hygiena – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, význam pohybu pro zdraví, pitný režim		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
• tělesná a duševní hygiena – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, význam pohybu pro zdraví, pitný režim		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem případně dalekohledem, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů, vedení dokumentace		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
• celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
• praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem případně dalekohledem, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů, vedení dokumentace • ochrana před přenosnými chorobami – základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		

Člověk a příroda	6. ročník	
• poučení o bezpečném chování		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
• rozmístění obyvatelstva na Zemi, demografický vývoj, rozmístění lidských ras, světová náboženství		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
• houby cizopasné, houby rozkladné, soužití - symbióza, potravní řetězce, rozkladači • živočichové jednobuněční - prvoci, bezobratlí mnohobuněční živočichové (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci) • podnebí a počasí ve vztahu k životu, vznik a vývoj atmosféry, člověk mění podnebí planety • vesmír a vesmírná tělesa, Slunce, sluneční soustava, Měsíc - přirozená družice Země		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
• sexuální dospívání a reprodukční zdraví – předčasná sexuální zkušenost; těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
• pozorování a porovnávání při vycházkách a terénních projektech - společenstva, ekosystémy v regionu, živé a neživé složky ekosystému		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
• stručný přehled o vzniku života na Zemi, organické a anorganické látky, jednobuněčnost a mnohobuněčnost, projevy života (výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života) • region: zbudované i zaniklé rybníky, meliorace, lesní i polní monokultury, výsadba alejí, zeleň v obcích, biokoridory aj. • významní biologové a jejich objevy • rozmístění obyvatelstva na Zemi, demografický vývoj, rozmístění lidských ras, světová náboženství • evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
• stručný přehled o vzniku života na Zemi, organické a anorganické látky, jednobuněčnost a mnohobuněčnost, projevy života (výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života) • hospodářské plodiny, léčivé byliny, okrasné rostliny, jedovaté rostliny • živočichové jednobuněční - prvoci, bezobratlí mnohobuněční živočichové (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci) • region: pozorování a porovnávání aktuálních situací při vycházkách a terénních projektech, diskuse o problému, simulace • vnitřní přírodní síly - zemětřesení a sopečná činnost, vnější přírodní síly - zvětrávání • mentální mapy, tvorba jednoduché mentální mapy místní krajiny • venkovská sídla, městská sídla, urbanizace, funkce měst, naše obec		

Člověk a příroda	6. ročník	
• evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
• mentální mapy, tvorba jednoduché mentální mapy místní krajiny		

Člověk a příroda	7. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
seznamuje se s přehledem vývoje organismů; nejen na základě zprostředkovaných informací, ale také při vlastním "výzkumu" regionu sleduje, rozlišuje a zobecňuje projevy a podmínky života vybraných organismů		bakterie a sinice, houby, rostliny, živočichové, výzkum regionu
podle různé struktury buněk třídí organismy do říší; pedagogem vybrané organismy zařazuje do nižších taxonomických jednotek		nižší rostliny, mechorosty, plavuně a přesličky,nahosemenné a krytosemenné rostliny, strunatci (pláštěnci, bezlebeční a obratlovci)
porovnává rozmanitost pohlavního a nepohlavního rozmnožování organismů a vysvětluje význam z hlediska dědičnosti		výtrusy a výtrusnice, opylení a oplození, semena a plody; strunatci (oplození vnitřní a vnější, organismy vejcorodé a živorodé);
vybere příklady vlivu prostředí na dědičné vlastnosti organismu - uvědomuje si pozitivní vliv prostředí na vývoj organismů i negativní důsledky vlivu prostředí na dědičnost		přechod organismů na souš; dědičnost v praktickém životě - nižší rostliny, mechorosty, plavuně a přesličky, nahosemenné a krytosemenné rostliny, strunatci (pláštěnci, bezlebeční a obratlovci)
odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům		základní struktura života – buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy
vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin		fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování
rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů		systém rostlin – poznávání a zařazování zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kapraďorostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných);
zhodnotí význam rostlin v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s rostlinami		význam rostlin v přírodě, využití hospodářsky významných zástupců; druhy léčivé, druhy ohrožující zdraví člověka (jedovaté, vyvolávající alergie, způsobující závislost na drogách)
porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů		stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla (živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy); strunatci (pláštěnci, bezlebeční a obratlovci); obratlovci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)
rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin		strunatci (pláštěnci, bezlebeční a obratlovci), obratlovci (kruhoústí, paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)

Člověk a příroda	7. ročník	
pozoruje chování živočichů, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí		strunatci (pláštěnci, bezlebeční a obratlovci), obratlovci (kruhoústí, paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)
u vybraných živočichů zhodnotí jejich význam v přírodě i pro člověka, snaží se dodržovat zásady bezpečného chování ve styku se živočichy		strunatci (pláštěnci, bezlebeční a obratlovci), obratlovci (kruhoústí, paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)
vyvozuje a zdůvodňuje fylogenetické vazby mezi živočichy		strunatci (pláštěnci, bezlebeční a obratlovci), obratlovci (kruhoústí, paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)
u vybraných druhů vysvětlí vznik a vývin nového jedince od početí až ke stáří		strunatci (pláštěnci, bezlebeční a obratlovci), obratlovci (kruhoústí, paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)
rozpozná příznaky nejběžnějších nemocí, seznamuje se se zásadami jejich prevence a léčby		nejběžnější nemoci, příznaky a prevence
aplikuje jednoduchou první pomoc při poranění a jiném poškození těla, složitější situace řeší v přítomnosti dospělé osoby		diskuse se žáky, praktické ukázky
pozoruje a porovnává nerosty a horniny při zkoumání krajiny, rozpozná v okolí školy běžné nerosty a horniny		pozorování a porovnávání při vycházkách a terénních projektech - určování vzorků
pozoruje v krajině důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody		pozorování a porovnávání při vycházkách a terénních projektech - zvětrávání a eroze
pozoruje v regionu vliv půdotvorných činitelů na vznik půdy a její úrodnost (obsah živin)		pozorování a porovnávání při vycházkách a terénních projektech - humus, hospodářský význam pro společnost, nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady rekultivace
při terénním výzkumu zařazuje geologický vývoj regionu do geologického období vzniku regionu		pozorování a porovnávání při vycházkách a terénních projektech - prvohory, druhohory, třetihory, čtvrtohory
porovnává důsledky vlivu podnebí a počasí na život organismů		organismy v regionu
seznamuje se s příklady systémů organismů - společenstva, ekosystémy a na příkladu je seznámen se základním principem existence živých a neživých složek ekosystému		společenstva, ekosystémy v regionu, živé a neživé složky ekosystému
na příkladu vysvětlí podstatu potravního řetězců v ekosystémech regionu, dává do souvislosti rostliny jako producenty schopné přeměňovat anorganické látky v látky organické. Je si vědom, že ostatní organismy (konzumenti), jsou na rostlinách závislí.		potravní řetězce, společenstva, ekosystémy, producenti, konzumenti
uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí		pozorování a porovnávání při vycházkách a terénních projektech v regionu
seznamuje se zásadami morálního a etického přístupu člověka k přírodě		pozorování a porovnávání při vycházkách a terénních projektech v regionu, diskuse o problému, simulace

Člověk a příroda	7. ročník	
aplikuje praktické metody poznávání přírody		praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchytu některých živočichů, jednoduché zařazování rostlin a živočichů do taxonomickch skupin, ekosystémy v regionu, podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka
k vědnímu oboru přiřadí významné osobnosti a zdůvodní význam jejich objevů		významní biologové a jejich objevy
volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin		základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, úrodnost a hnojení půdy, nakládání s bioodpadem v komunitě a regionu, ochrana půdy; projekt přírodní učebna
pěstuje a využívá květiny pro výzdobu; prokáže základní znalosti i dovednosti z hlediska pěstování rostlin		osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů v regionu tradičních hospodářských plodin; pěstování vybraných druhů zeleniny; okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin; ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování; léčivé rostliny, koření – pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie
používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu		pěstování rostlin
prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty		chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty
dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty		poučení o bezpečném chování a praktická aplikace při pěstování rostlin a chovu domácích mazlíčků
Nepřiřazené učivo		
		základní struktura života – buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy; nižší rostliny a houby (kolonie, stélka, výtrusnice a výtrusy), vyšší rostliny (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod), bezobratlí živočichové a obratlovci (tkáně, orgány, orgánové soustavy)
		poučení o bezpečném chování
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
• nejběžnější nemoci, příznaky a prevence		

Člověk a příroda	7. ročník	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
• strunatci (pláštěnci, bezlebeční a obratlovci), obratlovci (kruhoústí, paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
• pozorování a porovnávání při vycházkách a terénních projektech - určování vzorků • praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchytu některých živočichů, jednoduché zařazování rostlin a živočichů do taxonomických skupin		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, úrodnost a hnojení půdy, nakládání s bioodpadem v komunitě a regionu, ochrana půdy; projekt přírodní učebna		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
• diskuse se žáky, praktické ukázky • základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, úrodnost a hnojení půdy, nakládání s bioodpadem v komunitě a regionu, ochrana půdy; projekt přírodní učebna		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
• základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, úrodnost a hnojení půdy, nakládání s bioodpadem v komunitě a regionu, ochrana půdy; projekt přírodní učebna		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
• základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, úrodnost a hnojení půdy, nakládání s bioodpadem v komunitě a regionu, ochrana půdy; projekt přírodní učebna		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
• osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů v regionu tradičních hospodářských plodin; pěstování vybraných druhů zeleniny; okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin; ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování; léčivé rostliny, koření – pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
společenstva, ekosystémy v regionu, živé a neživé složky ekosystému osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů v regionu tradičních hospodářských plodin; pěstování vybraných druhů zeleniny; okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin; ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování; léčivé rostliny, koření – pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie		

Člověk a příroda	7. ročník	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
• přechod organismů na souš; dědičnost v praktickém životě - nižší rostliny, mechorosty, plavuně a přesličky, nahosemenné a krytosemenné rostliny, strunatci (pláštěnci, bezlebeční a obratlovci) • význam rostlin v přírodě, využití hospodářsky významných zástupců; druhy léčivé, druhy ohrožující zdraví člověka (jedovaté, vyvolávající alergie, způsobující závislost na drogách) • strunatci (pláštěnci, bezlebeční a obratlovci), obratlovci (kruhoústí, paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci) • organismy v regionuFspolečenstva • pozorování a porovnávání při vycházkách a terénních projektech v regionu, diskuse o problému, simulace • významní biologové a jejich objevy • chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
• přechod organismů na souš; dědičnost v praktickém životě - nižší rostliny, mechorosty, plavuně a přesličky, nahosemenné a krytosemenné rostliny, strunatci (pláštěnci, bezlebeční a obratlovci) • význam rostlin v přírodě, využití hospodářsky významných zástupců; druhy léčivé, druhy ohrožující zdraví člověka (jedovaté, vyvolávající alergie, způsobující závislost na drogách) • strunatci (pláštěnci, bezlebeční a obratlovci), obratlovci (kruhoústí, paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci) • organismy v regionu • pozorování a porovnávání při vycházkách a terénních projektech v regionu • významní biologové a jejich objevy • chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
• pozorování a porovnávání při vycházkách a terénních projektech v regionu, diskuse o problému, simulace • osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů v regionu tradičních hospodářských plodin; pěstování vybraných druhů zeleniny; okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin; ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování; léčivé rostliny, koření – pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie		

Člověk a příroda	8. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**

Člověk a příroda	8. ročník	
seznamuje se s přehledem vývoje organismů; nejen na základě zprostředkovaných informací, ale také při vlastním "výzkumu" regionu sleduje, rozlišuje a zobecňuje projevy a podmínky života vybraných organismů		bakterie a sinice, houby, rostliny i živočichové
rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů		terénní pozorování rostlin a živočichů; biologie člověka - orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídící)
třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek		bakterie a sinice, houby, rostliny, živočichové - včetně člověka
vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti		dědičnost (genetika) a proměnlivost organismů (pohlavní a nepohlavní rozmnožování) – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací; geny, křížení, mutace
uvede příklady dědičnosti u člověka - vybere příklady pozitivního vlivu prostředí na vývoj člověka, ale také příklady negativních důsledků vlivu prostředí na dědičné vlastnosti		dědičné vlastnosti člověka i dědičné nemoci
odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí		etologie, ekologie, rozšíření zvířat (zoogeografické oblasti, areál, migrační prostor)
zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy		etologie, ekologie, hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů
určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy		anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídící), vyšší nervová činnost, hygiena duševní činnosti
zobecňuje fylogenetické vazby mezi živočichy		ekologie, člověk
objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří		rozmnožování a ontogeneze člověka
rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby; objasní význam zdravého způsobu života		nemoci a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka, úrazy, závažná poranění, epidemie, život ohrožující stavy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při poskytování první pomoci
pozoruje a porovnává nerosty a horniny při zkoumání krajiny, rozpozná v okolí školy běžné nerosty a horniny		pozorování a porovnávání při vycházkách a terénních projektech - určování vzorků nerostů a hornin
		pozorování a porovnávání při vycházkách a terénních projektech - prvohory, druhohory, třetihory, čtvrtohory
pozoruje v krajině důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody		pozorování a porovnávání při vycházkách a terénních projektech - zvětrávání a eroze

Člověk a příroda	8. ročník	
pozoruje v regionu vliv půdotvorných činitelů na vznik půdy a její úrodnost (obsah živin)		pozorování a porovnávání při vycházkách a terénních projektech - humus, hospodářský význam pro společnost, nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady rekultivace
při terénním výzkumu zařazuje geologický vývoj regionu do geologického období vzniku regionu		organismy v regionu
porovnává důsledky vlivu podnebí a počasí na život organismů		organismy v regionu
uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi		ekosystémy v regionu, podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka
objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému		organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému
vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam		potravní řetězce v různých ekosystémech
uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému		pozorování regionu
vysvětlí důležitost morálního a etického přístupu člověka k přírodě		ochrana rostlin a živočichů a zachování jejich rozmanitosti, organizace zabývající se ochranou přírody, ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území
aplikuje praktické metody poznávání přírody		praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení sbírek, ukázky odchytu některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů
dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody		poučení o bezpečném chování
k vědnímu oboru přiřadí významné osobnosti a zdůvodní význam jejich objevů		významní biologové a jejich objevy
posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví		podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví
usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví		tělesná a duševní hygiena – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, význam pohybu pro zdraví, vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota

Člověk a příroda	8. ročník	
vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí		celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie
dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky		zdravá výživa, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, pohybový režim
uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc		ochrana před přenosnými chorobami – základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty; ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci
projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce		výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy; podpora zdraví v komunitě – programy podpory zdraví
respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví		dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny
respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování		sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost; promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity
uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým		auto-destruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu
vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi		sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení
projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc		dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)

Člověk a příroda	8. ročník	
uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí		ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí
samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím		podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví
		zdravá výživa, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, pohybový režim
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
• bakterie a sinice, houby, rostliny i živočichové (cvičení smyslového vnímání) • etologie, ekologie, rozšíření zvířat, zoogeografické oblasti, areál, migrační prostor (cvičení smyslového vnímání) • pozorování a porovnávání při vycházkách a terénních projektech - určování vzorků (cvičení smyslového vnímání) • pozorování regionu • poučení o bezpečném chování (cvičení smyslového vnímání)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
• anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídící), vyšší nervová činnost, hygiena duševní činnosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
• nemoci a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
• ochrana rostlin a živočichů a zachování jejich rozmanitosti, organizace zabývající se ochranou přírody, ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
• nemoci a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka (problémy v seberegulaci) • ochrana rostlin a živočichů a zachování jejich rozmanitosti, organizace zabývající se ochranou přírody, ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území (problémy v seberegulaci) • poučení o bezpečném chování (problémy v seberegulaci)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		

Člověk a příroda	8. ročník	
• etologie, ekologie, hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
• ochrana rostlin a živočichů a zachování jejich rozmanitosti, organizace zabývající se ochranou přírody, ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území • poučení o bezpečném chování		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
• etologie, ekologie, rozšíření zvířat, zoogeografické oblasti, areál, migrační prostor • ochrana rostlin a živočichů a zachování jejich rozmanitosti, organizace zabývající se ochranou přírody, ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
• ekologie, člověk • ochrana rostlin a živočichů a zachování jejich rozmanitosti, organizace zabývající se ochranou přírody, ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
• ekologie, člověk • ochrana rostlin a živočichů a zachování jejich rozmanitosti, organizace zabývající se ochranou přírody, ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
• potravní řetězce v různých ekosystémech		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity		
• ochrana rostlin a živočichů a zachování jejich rozmanitosti, organizace zabývající se ochranou přírody, ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
• etologie, ekologie, hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů • nemoci a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka • organismy v regionu • potravní řetězce v různých ekosystémech		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		

Člověk a příroda	8. ročník	
• ochrana rostlin a živočichů a zachování jejich rozmanitosti, organizace zabývající se ochranou přírody, ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
• etologie, ekologie, rozšíření zvířat, zoogeografické oblasti, areál, migrační prostor • potravní řetězce v různých ekosystémech		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
• etologie, ekologie, hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů • nemoci a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka • organismy v regionu • potravní řetězce v různých ekosystémech		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení		
• nemoci a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka • ochrana rostlin a živočichů a zachování jejich rozmanitosti, organizace zabývající se ochranou přírody, ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
• nemoci a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka • ochrana rostlin a živočichů a zachování jejich rozmanitosti, organizace zabývající se ochranou přírody, ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
• nemoci a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		
• ochrana rostlin a živočichů a zachování jejich rozmanitosti, organizace zabývající se ochranou přírody, ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		

Člověk a příroda	8. ročník	
• ochrana rostlin a živočichů a zachování jejich rozmanitosti, organizace zabývající se ochranou přírody, ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území		

Člověk a příroda	9. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů		přehled vývoje organismů na Zemi, projevy a podmínky vývoje života na Zemi, rozmanitost života na Zemi
uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů		vznik života, vývoj života, vývoj člověka
orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka		fylogeneze člověka
rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek		nerosty a horniny – vznik (vyvřelé, usazené, přeměněné), vlastnosti důležité pro praktické využití, určování vzorků - především z regionu; stručně principy krystalografie, vědy o Zemi
rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody		Země – vznik a stavba Země, vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky (pohyb kontinentů, tektonika, sopečná činnost a zemětřesení, zvětrávání a eroze, koloběh hmoty a prvků, stručná charakteristika geologických období (prahory, starohory, prvohory, druhohory, třetihory, čtvrtohory) - geologický vývoj Země, vývoj života a přizpůsobování organismů měnícím se podmínkám; geologický vývoj a stavba území ČR (Český masív, Karpaty)
aplikuje praktické metody poznávání přírody		praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchytu některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů
k vědnímu oboru přiřadí významné osobnosti a zdůvodní význam jejich objevů		významní biologové a jejich objevy
porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin		krajinná sféra, přírodní sféra, příroda, socio-ekonomická sféra; prvky a složky krajiny, struktura, okolí, funkce a role krajiny, vzhled krajiny; místní krajina
uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)		přírodní a kulturní krajinné prvky a složky; přírodní, společenské a životní prostředí; krajinotvorní činitelé a procesy; revoluční a evoluční změny krajiny; typy krajin: kulturní a přírodní krajiny
uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí		společenské prostředí a jeho vztah k přírodnímu prostředí; složky a aspekty společenského prostředí (lidé, lidská kultura, jazyk, tradice, aj.) využívání přírodních zdrojů a energií; globální civilizační, environmentální a ekologické

Člověk a příroda	9. ročník	
		problémy lidstva; udržitelnost života - celosvětový mezinárodní environmentální program a politika; ochrana životního prostředí
planetu Zemi vnímá jako výjimečnou planetu s podmínkami vhodnými pro život; také jako živý organismus, který doposud řídil své podnebí		planeta Země – náš domov ve vesmíru; teorie Gaia - britský vědec James Lovelock
hledá cesty, jak šetřit energii a surovinové zdroje; hledá možnosti náhrady neobnovitelných zdrojů zdroji obnovitelnými		přírodní zdroje - obnovitelné a neobnovitelné; energie (vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, alternativní zdroje, přírodní zdroje v okolí)
objasní význam vody pro zajištění stability podnebí i stability krajiny		voda na Zemi; vodní ekosystémy - důležitost pro krajinnou ekologii (region Vyškovska - prameny, mokřady, zaniklé rybníky, zdroje pitné vody);
je si vědom, že současné složení atmosféry (ovzduší) je výsledkem dlouhodobého vývoje, vysvětlí vliv člověka na složení atmosféry		ovzduší (atmosféra), princip předběžné opatrnosti
zdůvodní, proč půda je jednou ze základních podmínek života na Zemi		půda (zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace, lánové hospodaření, meze, kolektivizace, meliorace)
uvede příklady, jak biodiverzita, neboli druhová rozmanitost, ovlivňuje přírodní rovnováhu		biodiverzita (význam biodiverzity, ohrožování a ochrana), přírodní rovnováha
ekosystém vnímá jako složitý vzájemně provázaný celek, který zahrnuje organismy a prostředí, které tyto organismy obývají		ekosystémy a jejich funkce; čtení v krajině
rozpozná nejvýznamnější funkce lesa, zdůvodní vliv tropických deštných lesů na podnebí		les (produkční a mimoprodukční význam lesa);
objasní vliv světového oceánu na podnebí Země; na příkladech objasní důsledky znečištění moří		moře a tropický deštný les - globální význam, biosféra
srovnává množství energie, které je třeba na udržení umělých ekosystémů		umělý ekosystém - ekosystém vytvořený člověkem; ekosystémy kulturní krajiny v regionu i na Zemi; kulturní krajina - ovlivnění přírody v průběhu civilizace až po dnešek; louka a pole, lidské sídlo - město - vesnice aj.
uvědomuje si příčiny i důsledky proměn krajiny		krajina a její proměny, vliv zemědělství a průmyslu na krajinu; kulturní krajina - ovlivnění přírody v průběhu civilizace až po dnešek;
uvědomuje si, že kvalitu životního prostředí mohou ovlivnit nejen výrobci, ale do jisté míry také spotřebitelé		vliv zemědělství a průmyslu na krajinu a zdraví člověka
pozoruje a vyvozuje, jak doprava zatěžuje životní prostředí		doprava a životní prostředí - negativní dopady osobní automobilové dopravy (vypouštěním škodlivých látek do ovzduší, hluk, vibrace a zábor ploch); upřednostňování dopravy veřejné, případně pěší chůze či jízdy na kole

Člověk a příroda	9. ročník	
v praxi aplikuje základní principy nakládání s odpady		principy hospodaření s odpady - vzniku odpadů se snažíme předcházet, teprve potom je třídit a recyklovat
porovnává nerovnoměrné rozmístění lidí, jejich aktivit, celosvětového bohatství a životní úrovně na Zemi; vysvětlí, proč nerovnoměrnost může do budoucna představovat velké nebezpečí		nerovnoměrnost života na Zemi, rozvojová a humanitární pomoc; terorismus, lidská solidarita; rovnocennost všech etnických skupin a kultur - odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost
je seznámen s principy udržitelného rozvoje, snaží se je uvádět do praktického života		náš životní styl, ekologická stopa, udržitelný rozvoj; multikulturarita současného světa jako prostředek vzájemného obohacování;
je si vědom, že lidské zdraví ovlivňuje okolní prostředí i životospráva		prostředí a zdraví
uvede příklady a vysvětlí - výhody, ale i nevýhody globalizace		globalizace a její dopady na životní prostředí, mezinárodní spolupráci a globalizace; evropské krajiny; mezinárodní setkávání a projekty
respektuje principy ochrany přírody - ochrana přírody je zajišťována státem, mezinárodním dohodami, neziskovými organizacemi apod.		ochrana přírody a krajiny, ekologie a environmentalistika; region a kořeny evropské civilizace; mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů udržitelného rozvoje regionu
zajímá se o region, aktivně se zapojuje do ochrany přírody		naše obec (přírodní zdroje a jejich původ, řešení odpadového hospodářství, příroda v regionu a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v regionu - instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady); aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, Místní Agenda 21; místa a události v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; lidová slovesnost, zvyky a tradice regionu v návaznosti na Evropu
uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi		podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka; mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi
uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému		suroviny - budoucnost a vliv na životní prostředí
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
• praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchytu některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů (cvičení smyslového vnímání)		

Člověk a příroda	9. ročník	
• přírodní zdroje - obnovitelné a neobnovitelné; energie (vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, alternativní zdroje, přírodní zdroje v okolí) - cvičení smyslového vnímání		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
• přírodní zdroje - obnovitelné a neobnovitelné; energie (vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, alternativní zdroje, přírodní zdroje v okolí) - vzájemné poznávání ve skupině		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
• přírodní zdroje - obnovitelné a neobnovitelné; energie (vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, alternativní zdroje, přírodní zdroje v okolí)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
• přírodní zdroje - obnovitelné a neobnovitelné; energie (vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, alternativní zdroje, přírodní zdroje v okolí)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
• přírodní zdroje - obnovitelné a neobnovitelné; energie (vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, alternativní zdroje, přírodní zdroje v okolí)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
• přírodní zdroje - obnovitelné a neobnovitelné; energie (vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, alternativní zdroje, přírodní zdroje v okolí)		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
• přírodní zdroje - obnovitelné a neobnovitelné; energie (vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, alternativní zdroje, přírodní zdroje v okolí)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
• přírodní zdroje - obnovitelné a neobnovitelné; energie (vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, alternativní zdroje, přírodní zdroje v okolí)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
• praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchytu některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů • přírodní zdroje - obnovitelné a neobnovitelné; energie (vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, alternativní zdroje, přírodní zdroje v okolí)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		

Člověk a příroda	9. ročník	
• praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchytu některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů (problémy v regulaci) • přírodní zdroje - obnovitelné a neobnovitelné; energie (vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, alternativní zdroje, přírodní zdroje v okolí) - problémy v seberegulaci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
• praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchytu některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů • přírodní zdroje - obnovitelné a neobnovitelné; energie (vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, alternativní zdroje, přírodní zdroje v okolí)		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
• přírodní zdroje - obnovitelné a neobnovitelné; energie (vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, alternativní zdroje, přírodní zdroje v okolí)		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Formy participace občanů v politickém životě		
• přírodní zdroje - obnovitelné a neobnovitelné; energie (vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, alternativní zdroje, přírodní zdroje v okolí)		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
• přírodní zdroje - obnovitelné a neobnovitelné; energie (vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, alternativní zdroje, přírodní zdroje v okolí)		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		
• přírodní zdroje - obnovitelné a neobnovitelné; energie (vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, alternativní zdroje, přírodní zdroje v okolí)		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
• přírodní zdroje - obnovitelné a neobnovitelné; energie (vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, alternativní zdroje, přírodní zdroje v okolí)		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
• přírodní zdroje - obnovitelné a neobnovitelné; energie (vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, alternativní zdroje, přírodní zdroje v okolí)		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
• přírodní zdroje - obnovitelné a neobnovitelné; energie (vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, alternativní zdroje, přírodní zdroje v okolí)		

Člověk a příroda	9. ročník	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
• přírodní zdroje - obnovitelné a neobnovitelné; energie (vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, alternativní zdroje, přírodní zdroje v okolí)		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
• přírodní zdroje - obnovitelné a neobnovitelné; energie (vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, alternativní zdroje, přírodní zdroje v okolí)		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
• přírodní zdroje - obnovitelné a neobnovitelné; energie (vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, alternativní zdroje, přírodní zdroje v okolí)		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity		
• přírodní zdroje - obnovitelné a neobnovitelné; energie (vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, alternativní zdroje, přírodní zdroje v okolí)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
• přírodní zdroje - obnovitelné a neobnovitelné; energie (vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, alternativní zdroje, přírodní zdroje v okolí)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
• přehled vývoje organismů na Zemi, projevy a podmínky vývoje života na Zemi, rozmanitost života na Zemi • přírodní zdroje - obnovitelné a neobnovitelné; energie (vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, alternativní zdroje, přírodní zdroje v okolí)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
• půdotvorní činitelé, půdní typy a půdní druhy, význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost, nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady rekultivace • významní biologové a jejich objevy • společenské prostředí a jeho vztah k přírodnímu prostředí; složky a aspekty společenského prostředí (lidé, lidská kultura, jazyk, tradice, aj.) využívání přírodních zdrojů a energií; globální civilizační, environmentální a ekologické problémy lidstva; udržitelnost života - celosvětový mezinárodní environmentální program a politika; ochrana životního prostředí • přírodní zdroje - obnovitelné a neobnovitelné; energie (vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, alternativní zdroje, přírodní zdroje v okolí)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		

Člověk a příroda	9. ročník	
• přírodní zdroje - obnovitelné a neobnovitelné; energie (vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, alternativní zdroje, přírodní zdroje v okolí)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
• přírodní zdroje - obnovitelné a neobnovitelné; energie (vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, alternativní zdroje, přírodní zdroje v okolí)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
• vznik života, vývoj života, vývoj člověka • významní biologové a jejich objevy • společenské prostředí a jeho vztah k přírodnímu prostředí; složky a aspekty společenského prostředí (lidé, lidská kultura, jazyk, tradice, aj.) využívání přírodních zdrojů a energií; globální civilizační, environmentální a ekologické problémy lidstva; udržitelnost života - celosvětový mezinárodní environmentální program a politika; ochrana životního prostředí • přírodní zdroje - obnovitelné a neobnovitelné; energie (vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, alternativní zdroje, přírodní zdroje v okolí)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení		
• přírodní zdroje - obnovitelné a neobnovitelné; energie (vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, alternativní zdroje, přírodní zdroje v okolí)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Stavba mediálních sdělení		
• přírodní zdroje - obnovitelné a neobnovitelné; energie (vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, alternativní zdroje, přírodní zdroje v okolí)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		
• přírodní zdroje - obnovitelné a neobnovitelné; energie (vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, alternativní zdroje, přírodní zdroje v okolí)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
• přírodní zdroje - obnovitelné a neobnovitelné; energie (vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, alternativní zdroje, přírodní zdroje v okolí)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		
• přírodní zdroje - obnovitelné a neobnovitelné; energie (vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, alternativní zdroje, přírodní zdroje v okolí)		

5.13 Estetická výchova

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
3	3	4	4	3	3	3	0	0	23
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný			

Název předmětu	Estetická výchova
Oblast	Člověk a svět práce, Umění a kultura
Charakteristika předmětu	Předmět Estetická výchova je součástí vzdělávací oblasti Rozvoj osobnosti. Vyučován je ve všech ročnících 1. stupně a v 6. a 7. ročníku druhého stupně ZŠ. Na prvním stupni je předmět vytvořen integrací vzdělávacích oborů Výtvarná výchova (vzdělávací obsah: Rozvíjení smyslové citlivosti, Uplatňování subjektivity, Ověřování komunikačních účinků), Hudební výchova (vzdělávací obsah: Vokální činnosti, Instrumentální činnosti, Hudebně pohybové činnosti, Poslechové činnosti) a vzdělávací oblasti Člověk a svět práce (vzdělávací obsah: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Příprava pokrmů, Pěstitelské práce). Dále jsou v něm uplatňovány prvky doplňujícího vzdělávacího oboru Dramatická výchova. Na druhém stupni je předmět vytvořen integrací vzdělávacích oborů Výtvarná výchova a Hudební výchova a zároveň z velké části naplňuje vzdělávací obsah tematického okruhu Osobnostní rozvoj průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova: Rozvoj hudebních a výtvarných schopností, rozvoj dalších složek osobnosti za pomocí hudebních a výtvarných činností. Do tohoto vyučovacího předmětu jsme zařadili také některé tématické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Multikulturní výchova. Výtvarné a hudební činnosti se dle potřeby střídají, popřípadě kombinují. Jestliže jsou personální podmínky školy optimální, pak je upřednostňovanou formou realizace tohoto předmětu výuka ve dvouhodinových či hodinových blocích, kde jsou propojovány prvky hudební, výtvarné, pracovní i dramatické výchovy. Pedagog má možnost začleňovat do výuky krátkodobé či střednědobé projekty, které se komplexně dotýkají všech integrovaných oborů. Tím vytváříme vhodné podmínky pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Výuka probíhá v klasické třídě, v přírodní učebně, taktéž při vycházkách do okolí. Nedílnou součástí výuky

Název předmětu	Estetická výchova
	je návštěva hudebních koncertů a rozmanitých výstav, dále pak hudební vystoupení v rámci akcí školy i obce a prezentace výtvarných prací.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	
Integrace předmětů	• Člověk a svět práce • Výtvarná výchova • Hudební výchova
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení:** Při hudebních a výtvarných činnostech umožňujeme osvojení poznatků prožitkem a činnostním učením. Snažíme se, aby žák získával zkušenosti i při praktické činnosti (výroba předmětů, kresba, malba, pěvecké dovednosti, účast na pěveckých soutěžích apod.) Zařazujeme skupinovou práci, při níž učíme žáky pružně reagovat na změnu a spolupracovat s týmem (výtvarné projekty, skupinová práce na školním políčku aj.). Škola nabízí žákovi dostatek příležitostí k rozvoji talentu a zájmové činnosti. (zájmové kroužky, důraz na individuální projev, atp.) Snažíme se zařazovat atraktivní praktické činnosti vedoucí k získání informací a osvojení dovedností (práce s netradičním materiálem, návštěvy divadel, muzeí, koncerty, projekty). Žáci pracují s přiměřeným učivem = diferenciace žáků. Žáky motivujeme formou kladného hodnocení. Vytváříme situace, při nichž žáci poznávají pozitivní vzory; uvádíme příklady významných osobností (ilustrátoři knih, autorské výstavy, návštěvy koncertů, aj.). Organizujeme nebo se účastníme programů zaměřených na porovnání dovedností a vědomostí žáků školy i žáků více škol. Žáci průběžně hodnotí výkony svých spolužáků i své vlastní. Žákovi umožňujeme pracovat multimediální technikou, aktivně vyhledávat a zpracovávat informace. Dáváme žákovi dostatečný prostor k samostatnému myšlení a vyjádření názoru; žák zpracovává samostatné práce, které prezentuje na veřejnosti.
	Kompetence k řešení problémů: Zařazujeme do výuky praktické činnosti zaměřené na řešení problémových úkolů formou herních aktivit. Žáci se mohou zapojit do dalších aktivit a nabízených soutěží (výzdoba školy, výstavy, pěvecká soutěž, aj.)

Název předmětu	Estetická výchova
	Žáci dostávají úkoly přiměřené věku, vědomostem a schopnostem. Zařazujeme do výuky praktické činnosti zaměřené na skupinové i individuální řešení problémů.
	Kompetence komunikativní: Do výuky zařazujeme nácvik komunikačních dovedností (samostatný projev, práce s hlasem, výrazové prvky), dbáme na dobrou výslovnost, srozumitelný a spisovný projev Zařazujeme práci ve skupinách a následnou prezentaci různými formami (výstavy, ukázky prací, soutěže ve zpěvu, pozvánky na připravený pokrm, apod.) Žáky vedeme k dodržování zásad etiky při projevu. Vychováváme příkladem (kultivovaný projev pedagoga). Vyhledáváme možnosti zapojení školy i žáků do mezinárodních projektů (Sokrates) – tvořivé soutěže
	Kompetence sociální a personální: Do výuky je pravidelně zařazená práce v týmu, po ukončení práce je prováděn rozbor a hodnocení práce a komunikace v týmu Žáci mají možnost prezentovat výsledky práce (výstavy,soutěže, apod.) Žáci se účastní prezentací prací svých spolužáků. Žáci mají možnost vyzkoušet si různé skupinové role.
	Kompetence občanské: Děti pečují o kulturní a přírodní dědictví regionu (např. čištění studánky, výzdoba informační tabule, účast na regionálních akcích – Advent, Den Země, apod.) Žáci sbírají starý papír, pomerančovou kůru, byliny, třídí odpadové suroviny aj. Organizujeme pro žáky exkurze do místních podniků a firem, žáci navštěvují kulturní a přírodní pamětihodnosti. Při praktické činnosti usilujeme o to, aby žák měl dobrý pocit z vlastní užitečné práce. V každodenním životě školy je uplatňována přiměřená pochvala i trest, žáci přijímají odpovědnost. Žáci jsou vedeni k vnímání tradice a kulturního i historického dědictví, aktivně se zapojují do kulturního dění.
	Kompetence pracovní: Žákům nabízíme v rámci výuky praktické činnosti. Při pracovních činnostech si žáci mají možnost vyzkoušet některé základní dovednosti související s reálným životem (práce v dílně, v keramické dílně, na zahradě, v kuchyni, apod.). Žáky zapojujeme do organizace soutěží, akcí školy i Barvínku.

Název předmětu	Estetická výchova
	Žáky vedeme k dodržování zásad bezpečnosti práce, ke kázni a udržování pořádku na pracovišti. Žákům nabízíme kroužky rozvíjející jejich talent a manuální zručnost. Při libovolné činnosti jsou žáci vedeni k tomu, aby nejdříve promysleli postup práce, konzultovali alternativní metody, posléze práci hodnotili a svoje výsledky prezentovali.
	Kompetence digitální: Žáci používají digitální zařízení. Žáci získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah. Žáci vytváří a upravuje digitální obsah. Žáci předcházejí situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednají eticky.

Estetická výchova	**1. ročník**	
ŠVP výstupy		**Učivo**
vytváří jednoduchými postupy s pomocí učitele různé předměty z tradičních i netradičních materiálů		jednoduché pracovní postupy a operace (stříhání, lepení, skládání), vlastnosti materiálů
pracuje podle slovního návodu spojeného s demonstrací		jednoduché pracovní postupy a operace
při různých činnostech se seznamuje s místními lidovými tradicemi a zvyky		lidové zvyky, tradice, řemesla
seznamuje se s vhodnými pracovními pomůckami, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu		pracovní pomůcky a nástroje
s pomocí pedagoga udržuje pořádek na pracovním místě		organizace práce
rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (barvy a základní tvary)		barvy, tvary
v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, výtvarné prožívání zážitků, rozvíjení dětské vnímavosti, rozvoj barevné škály		malby, kresba
vnímá události různými smysly, získává základní zkušenosti při používání různých materiálů a nástrojů		modelování, materiály - modelovací hmoty, papír, drobný materiál, karton
interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření		malby, kresba, modelování, interpretace vlastního výtvor
využívá prvků výtvarného umění v sociální komunikaci a v sebepoznávání		skupinová tvorba, interpretace vlastního výtvoru

Estetická výchova	1. ročník	
správně dýchá, provádí hlasová a dechová cvičení, intonuje zahrané tóny na hudební nástroj		dýchání, výslovnost, sjednocování hlasového rozsahu (c1 - a1), ukolébavka, vokální a instrumentální hry s rytmickou a melodickou ozvěnou, rytmizace a melodizace slov a krátkých textů
seznámí se s pojmem nota, rozlišuje tón a zvuk, rozlišuje dlouhé a krátké tóny		tón - zvuk, tón dlouhý - krátký, tón - nota
učí se používat dětské hudební nástroje k rytmickým cvičením a hudebnímu doprovodu, rozlišuje klavír, kytaru, flétnu, dřívka, triangl, bubínek		hra nejjednodušších doprovodů na nástroje orffovského instrumentáře, rozlišování klavíru, kytary, flétny, dřívka, trianglu a bubínku v jednoduchých skladbách pro děti
rozpozná jednotlivé sloky a refrén		pojmy sloka - refrén - repetice
rozliší rychlé a pomalé tempo, hlasitou na tichou melodii		rozlišování rychlého a pomalého tempa v proudu skladby, v jednoduchých písních zaznamenat rychlé a pomalé pasáže
pozná a pojmenuje klavír, kytaru, flétnu, nástroje Orffova instrumentáře		rozlišení kytary, flétny a nástrojů Orffova instrumentáře v proudu hudební skladby pro děti
drží správně tělo, ovládá chůzi v rytmu, jednoduché taneční hry, pochod		pohyb podle hudby na místě, vpřed a vzad (ve 2/4 taktu), hra "na tělo" (ve 2/4 a 3/4 taktu), pohybové vyjádření vlastností tónu a emocionálního zážitku z hudby
rytmizuje a melodizuje jednoduché texty		zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně"
pohybem ztvární jednoduchou hudební skladbu		pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima
rytmicky doprovodí dle svých dispozic jednoduché písně		reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod.
seznamuje se s elementárními dovednostmi a činnosti při práci se stavebnicemi		stavebnice
pracuje podle slovního návodu spojeneho s demonstrací		práce montážní a demontážní
seznamuje se se zásadami udržení čistoty a pořádeku na svém pracovišti		organizace práce
provádí pozorování přírody		rostliny pokojové a venkovní
s pomocí pedagoga udržuje pořádek a čistotu na pracovišti		organizace práce
s pomocí pedagoga dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování		pravidla správného chování
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
• stavebnice (cvičení smyslového vnímání)		

Estetická výchova	1. ročník	
• rostliny pokojové a venkovní (cvičení smyslového vnímání) • jednoduché pracovní postupy a operace (stříhání, lepení, skládání), vlastnosti materiálů (cvičení smyslového vnímání) • jednoduché pracovní postupy a operace (cvičení smyslového vnímání) • lidové zvyky, tradice, řemesla (cvičení smyslového vnímání) • pravidla správného chování • barvy, tvary • modelování, materiály - modelovací hmoty, papír, drobný materiál, karton		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
• malby, kresba, modelování, interpretace vlastního výtvor • skupinová tvorba, interpretace vlastního výtvoru		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
• lidové zvyky, tradice, řemesla • malby, kresba		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
• dýchání, výslovnost, sjednocování hlasového rozsahu (c1 - a1), ukolébavka, vokální a instrumentální hry s rytmickou a melodickou ozvěnou, rytmizace a melodizace slov a krátkých textů		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
• stavebnice • jednoduché pracovní postupy a operace (stříhání, lepení, skládání), vlastnosti materiálů • jednoduché pracovní postupy a operace • lidové zvyky, tradice, řemesla		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
• stavebnice • jednoduché pracovní postupy a operace (stříhání, lepení, skládání), vlastnosti materiálů • jednoduché pracovní postupy a operace • lidové zvyky, tradice, řemesla • malby, kresba		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		

Estetická výchova	1. ročník	
• rostliny pokojové a venkovní		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
• lidové zvyky, tradice, řemesla		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
• malby, kresba, modelování, interpretace vlastního výtvor		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		
• lidové zvyky, tradice, řemesla		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
• rostliny pokojové a venkovní		

Estetická výchova	2. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
vytváří jednoduchými postupy s pomocí učitele různé předměty z tradičních i netradičních materiálů		jednoduché pracovní postupy a operace (stříhání, lepení, skládání, řezání příborovým nožem), vlastnosti materiálů
pracuje podle slovního návodu spojeného s demonstrací		jednoduché pracovní postupy a operace
při různých činnostech se seznamuje s místními lidovými tradicemi a zvyky		lidové zvyky, tradice, řemesla
udržuje pořádek na pracovním místě		pracovní pomůcky a nástroje
seznamuje se s vhodnými pracovními pomůckami, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu		pracovní pomůcky a nástroje
rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (tvary, barvy, objekty) porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ		barvy, tvary
v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, pozorování všedních i zvláštních podob světa přírody a věcí, pokouší se o nové způsoby vyjadřování, například formou společné práce na velký formát		malby, kresba
vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly, rozvíjení zkušeností pro používání materiálů a nástrojů, výtvarná experimentace přináší zdroj výtvarného poznávání		modelování, materiály - modelovací hmoty, papír, drobný materiál, karton
interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření		malby, kresba, modelování, interpretace vlastního výtvor
využívá prvků výtvarného umění v sociální komunikaci a v sebehodnocení		skupinová tvorba, interpretace vlastního výtvoru

Estetická výchova	2. ročník	
rozlišuje rytmus pomalý a rychlý,melodii stoupavou a klesavou, zeslabování a zesilování		melodie stoupavá a klesavá - sledování obrysu melodie v notovém zápisu, zrychlování a zpomalování rytmu, zeslabování a zesilování
pracuje s pojmy nota, notová osnova, houslový klíč		notová osnova, nota a její postavení v notové osnově, houslový klíč, vyšší a nižší nota, grafický obrys melodie pomocí not
pozná a rozlišuje hudební nástroje podle zvuku - klavír, trubka, housle, užívá hudební nástroje		rozlišování hudebních nástrojů podle zvuku (klavír, trubka, housle) rozpoznání uvedených nástrojů v poslechových skladbách, jednoduché rytmické doprovody v rozmezí 1. - 5. stupně
rozlišuje jednoduchou písňovou formu A - B		zpěv a rozbor písní písňové formy A - B
rozlišuje jednotlivé kvality tónů, tempové a dynamické změny		poslechové činnosti, hudební výrazové prostředky a hudební prvky
sluchově rozlišuje housle, kontrabas, trubku, klavír, flétnu		poslechové činnosti, hudební výrazové prostředky a hudební prvky
pohybově vyjadřuje hudbu, zpěv s tancem, při tanci tleská a dupe v rytmu		pohybové vyjádření tempa, dynamiky a emocionálního zážitku z hudby, poskočný krok, držení rukou při tanečním pohybu (v bok, vedle sebe a proti sobě)
jednoduchý text ztvární rytmicky (báseň), vymyslí melodii, improvizuje jednoduché hudební formy		rytmizace, melodizace a stylizace
vyjadřuje pohybem tempo, dynamiku, směr melodie		pohybová improvizace s využitím tanečních kroků
provádí elementární hudební improvizace		hudební improvizace – tvorba předeher, meziher a doher
s pomocí pedagoga zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi		stavebnice
pracuje podle slovního návodu spojeneho s demonstrací		práce montážní a demontážní
s pomocí pedagoga udržuje čistotu a pořádek na svém pracovišti		organizace práce
provádí pozorování přírody, jednoduchý záznam		rostliny pokojové a venkovní
udržuje pořádek a čistotu na pracovišti		organizace práce
s pomocí pedagoga dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování		pravidla správného chování
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
• rozlišování hudebních nástrojů podle zvuku (klavír, trubka, housle) rozpoznání uvedených nástrojů v poslechových skladbách, jednoduché rytmické doprovody v rozmezí 1. - 5. stupně		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
• stavebnice • jednoduché pracovní postupy a operace (stříhání, lepení, skládání, řezání příborovým nožem), vlastnosti materiálů		

Estetická výchova	2. ročník	
• jednoduché pracovní postupy a operace • lidové zvyky, tradice, řemesla		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
• lidové zvyky, tradice, řemesla • malby, kresba		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
• stavebnice • jednoduché pracovní postupy a operace (stříhání, lepení, skládání, řezání příborovým nožem), vlastnosti materiálů • jednoduché pracovní postupy a operace • lidové zvyky, tradice, řemesla • barvy, tvary • malby, kresba • modelování, materiály - modelovací hmoty, papír, drobný materiál, karton • malby, kresba, modelování, interpretace vlastního výtvor		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
• malby, kresba, modelování, interpretace vlastního výtvor • skupinová tvorba, interpretace vlastního výtvoru		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
• melodie stoupavá a klesavá - sledování obrysu melodie v notovém zápisu, zrychlování a zpomalování rytmu, zeslabování a zesilování • stavebnice • rostliny pokojové a venkovní • jednoduché pracovní postupy a operace (stříhání, lepení, skládání, řezání příborovým nožem), vlastnosti materiálů • jednoduché pracovní postupy a operace • lidové zvyky, tradice, řemesla		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
• malby, kresba, modelování, interpretace vlastního výtvor		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
• rostliny pokojové a venkovní		

Estetická výchova	2. ročník	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
• rostliny pokojové a venkovní		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
• pohybové vyjádření tempa, dynamiky a emocionálního zážitku z hudby, poskočný krok, držení rukou při tanečním pohybu (v bok, vedle sebe a proti sobě)		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
• lidové zvyky, tradice, řemesla		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		
• lidové zvyky, tradice, řemesla		

Estetická výchova	3. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů		jednoduché pracovní postupy a operace (stříhání, lepení, skládání, řezání), vlastnosti materiálů
pracuje podle slovního návodu a jednoduché předlohy		jednoduché pracovní postupy a operace
při různých činnostech se seznamuje s místními lidovými tradicemi a zvyky		lidové zvyky, tradice, řemesla
udržuje pořádek na pracovním místě		pracovní pomůcky a nástroje
s pomocí volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu		pracovní pomůcky a nástroje
rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty, porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ		barvy a jejich kombinace, míchání barev, barevný kontrast, tvary
v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace		malba, kresba, tisk, modelování
vnímání události různými smysly a vyzuálně je vyjadřuje		smyslové vnímání a vztahy mezi smysly
interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností		malba, kresba, modelování, interpretace vlastního výtvoru, ilustrace k textu, koláž
na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil		skupinová tvorba, interpretace vlastního výtvoru
zpívá v jednohlase		práce s nejméně 10 písněmi v durové i mollové tónině, hlasová hygiena, zpěv odlišné dynamiky, rozšiřování hlasového rozsahu (c1 - c2), jednoduchý kánon

Estetická výchova	3. ročník	
pojmenovává notovou osnovu, rozlišuje a přečte z notového zápisu jednotlivé takty, délky not		notový zápis jako opora pro realizaci písně
		noty c1, d1, e1, f1, g1, a1, notová osnova, taktovací čára, nota celá, půlová, čtvrťová a osminová, takt 2/4, 3/4 a 4/4
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře		tempo a dynamika hudby
analyzuje ostatní písňové formy		analyzování písňových forem A - B, A - B - A, intonace písní uvedených forem
rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné, tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby		taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt
		tempo a dynamika hudby
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální		hudební nástroje
při hudebně pohybových hrách využívá tanečních prvků a kroků (valčík, polka)		hudebně pohybové hry
rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem		hudební improvizace
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie		hudebně pohybové hry
vytváří jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace		tempo a dynamika hudby
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi		stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční)
pracuje podle slovního návodu spojeneho s demonstrací		práce montážní a demontážní
udržuje čistotu a pořádek na svém pracovišti		organizace práce
provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování		rostliny pokojové a venkovní
pečuje o nenáročné rostliny, s pomocí učitele volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní		pečuje o nenáročné rostliny, s pomocí učitele volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
připraví jednoduchou tabuli pro stolování		úprava stolu
chová se vhodně při stolování		pravidla správného chování
doprovází na rytmické nástroje		reprodukce jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů Orffova instrumentáře hudební improvizace
rozpozná durovou a molovou tóninu		sluchové rozlišení durové a mollové tóniny, durový a mollový akord, durové a mollové písně
sluchově rozlišuje nástroje smyčcové, dechové a bicí, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální		práce s poslechovými skladbami, sluchové rozlišování jednotlivých skupin nástrojů, odlišení hudby vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Estetická výchova	3. ročník	
ovládá polkové a valčíkové kroky, jednoduché prvky moderního tance		taktování v 2/4 a 3/4 taktu, pohybový doprovod znějící hudby v uvedených taktech, pohybové vyjádření melodie
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
• práce s poslechovými skladbami, sluchové rozlišování jednotlivých skupin nástrojů, odlišení hudby vokální, instrumentální a vokálně instrumentální		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
• stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční) • jednoduché pracovní postupy a operace (stříhání, lepení, skládání, řezání), vlastnosti materiálů • jednoduché pracovní postupy a operace • lidové zvyky, tradice, řemesla • barvy a jejich kombinace, míchání barev, barevný kontrast, tvary • malba, kresba, tisk, modelování		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
• stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční) • jednoduché pracovní postupy a operace (stříhání, lepení, skládání, řezání), vlastnosti materiálů • jednoduché pracovní postupy a operace • lidové zvyky, tradice, řemesla		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
• malba, kresba, modelování, interpretace vlastního výtvoru, ilustrace k textu, koláž • skupinová tvorba, interpretace vlastního výtvoru		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
• lidové zvyky, tradice, řemesla • malba, kresba, tisk, modelování		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
• práce s nejméně 10 písněmi v durové i mollové tónině, hlasová hygiena, zpěv odlišné dynamiky, rozšiřování hlasového rozsahu (c1 - c2), jednoduchý kánon • sluchové rozlišení durové a mollové tóniny, durový a mollový akord, durové a mollové písně • stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční) • rostliny pokojové a venkovní		

Estetická výchova	3. ročník	
• jednoduché pracovní postupy a operace (stříhání, lepení, skládání, řezání), vlastnosti materiálů • jednoduché pracovní postupy a operace • lidové zvyky, tradice, řemesla • smyslové vnímání a vztahy mezi smysly		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
• lidové zvyky, tradice, řemesla		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
• taktování v 2/4 a 3/4 taktu, pohybový doprovod znějící hudby v uvedených taktech, pohybové vyjádření melodie		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
• malba, kresba, modelování, interpretace vlastního výtvoru, ilustrace k textu, koláž		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
• rostliny pokojové a venkovní • pečuje o nenáročné rostliny, s pomocí učitele volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
• rostliny pokojové a venkovní • pečuje o nenáročné rostliny, s pomocí učitele volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		
• lidové zvyky, tradice, řemesla		

Estetická výchova	4. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
vytváří složitějšími postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů, zapojuje svoji fantazii		vytváří jednoduchými pracovními postupy a jejich kombinacemi různé předměty z tradičních a netradičních materiálů, vlastnosti materiálů
		rostliny pokojové a venkovní
pracuje podle jednoduchého pracovního návodu		jednoduché pracovní postupy a operace
využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic		lidové zvyky, tradice, řemesla
s pomocí volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu		pracovní pomůcky a nástroje

Estetická výchova	4. ročník	
udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce		pracovní pomůcky a nástroje
		jednoduchá úprava stolu, hygiena práce
při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření a porovnává je na základě svých zkušeností		barvy a jejich kombinace, míchání barev, barevný kontrast, tvary
užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy		malba, kresba, tisk
osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření a experimentuje při vyjadřování jemu nových pocitů a sám si volí prostředky vyjádření		experiment, malba, kresba, tisk, malba, kresba, modelování, interpretace vlastního výtvoru, ilustrace k textu, koláž
nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě		smyslové vnímání a vztahy mezi smysly
na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil		skupinová tvorba, interpretace vlastního výtvoru
do vizuálně obrazného vyjádření vkládá své vlastní zkušenosti, výtvor používá jako prostředek neverbální komunikace		skupinová tvorba, interpretace vlastního výtvoru
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, snaží se o dvojhlas, zpívá další písně, dbá na správné dýchání		práce s nejméně 10 písněmi v durové i mollové tónině, nácvik dvojhlasého zpívání, kánon, prodlužování tónů, vázání tónů, sjednocování hlasového rozsahu (c1 - d2)
pracuje s pojmy repetice, houslový klíč, rozlišuje délky not a umí je zapsat, zná stupnici C dur (názvy not)		orientace ve stupnici C dur, znalost not uvedené stupnice, houslový klíč, taktová čára, noty a pomlky, dynamická znaménka
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře a reprodukci jednoduchých motivů, skladeb a písní		hra jednoduchých lidových písní na nástroje Orffova instrumentáře, hra meziher a dohry
analyzuje ostatní písňové formy		analyzování písňových forem A - B, A - B - A
sluchově rozpozná tempové, rytmické, dynamické změny		rozlišování v proudu znějící hudby zrychlování a zpomalování, zesilování a zeslabování
rozpozná vybrané smyčcové, dechové a klávesové nástroje		orientace v poslechových skladbách, rozlišování jednotlivých skupin nástrojů (dechové, smyčcové a klávesové)
vytváří pohybové improvizace, ztvárňuje hudbu pohybem		pohybové vyjádření hudby - pantomima a pohybová improvizace
vyjádří zpěvem, hrou, tancem jednoduchou melodii či píseň		jednoduché lidové tance
		hudebně pohybové hry, napodobování tanečních pohybů, pohybová improvizace
vyjadřuje pohybem metrum, tempo, dynamiku, směr melodie		hudebně pohybové hry, napodobování tanečních pohybů, pohybová improvizace

Estetická výchova	4. ročník	
zahraje na rytmické nástroje jednoduchou předehru, dohru		hra jednoduchých lidových písní na nástroje Orffova instrumentáře, hra meziher a dohry
provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž		stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů
pracuje podle slovního návodu, jednoduchého náčrtu		práce montážní a demontážní
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce		organizace práce
		organizace práce, používá bezpečně pomůcky a nástroje
provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování, provádí jednoduché pěstitelské pokusy a činnosti		rostliny pokojové a venkovní
ošetřuje a pěstuje pokojové i jiné rostliny		podmínky pro pěstování rostlin, pěstování rostlin ze semene
s pomocí učitele volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní		pomůcky, nástroje, náčiní, práce na školním pozemku
dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování		pravidla správného stolování
připraví samostatně jednoduchý pokrm		výběr, nákup a skladování potravin, příprava jednoduchých pokrmů
orientuje se v základním vybavení kuchyně		seznamuje se se základním vybavením kuchyně
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
• stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů • experiment, malba, kresba, tisk, malba, kresba, modelování, interpretace vlastního výtvoru, ilustrace k textu, koláž • skupinová tvorba, interpretace vlastního výtvoru		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
• lidové zvyky, tradice, řemesla • malba, kresba, tisk		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
• hra jednoduchých lidových písní na nástroje Orffova instrumentáře, hra meziher a dohry • pohybové vyjádření hudby - pantomima a pohybová improvizace		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
• stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů • vytváří jednoduchými pracovními postupy a jejich kombinacemi různé předměty z tradičních a netradičních materiálů, vlastnosti materiálů • jednoduché pracovní postupy a operace		

Estetická výchova	4. ročník	
• lidové zvyky, tradice, řemesla • malba, kresba, tisk		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
• stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů • vytváří jednoduchými pracovními postupy a jejich kombinacemi různé předměty z tradičních a netradičních materiálů, vlastnosti materiálů • jednoduché pracovní postupy a operace • lidové zvyky, tradice, řemesla		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
• práce s nejméně 10 písněmi v durové i mollové tónině, nácvik dvojhlasého zpívání, kánon, prodlužování tónů, vázání tónů, sjednocování hlasového rozsahu (c1 - d2) • stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů • rostliny pokojové a venkovní • vytváří jednoduchými pracovními postupy a jejich kombinacemi různé předměty z tradičních a netradičních materiálů, vlastnosti materiálů • jednoduché pracovní postupy a operace • lidové zvyky, tradice, řemesla • barvy a jejich kombinace, míchání barev, barevný kontrast, tvary • smyslové vnímání a vztahy mezi smysly		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
• rostliny pokojové a venkovní • podmínky pro pěstování rostlin, pěstování rostlin ze semene		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
• rostliny pokojové a venkovní • podmínky pro pěstování rostlin, pěstování rostlin ze semene		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
• experiment, malba, kresba, tisk, malba, kresba, modelování, interpretace vlastního výtvoru, ilustrace k textu, koláž		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
• skupinová tvorba, interpretace vlastního výtvoru		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		

Estetická výchova	4. ročník	
• lidové zvyky, tradice, řemesla		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		
• lidové zvyky, tradice, řemesla		

Estetická výchova	5. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu		tvorba různých předmětů z tradičních a netradičních materiálů pomocí jednoduchých pracovních postupů, volba vhodné kombinace pracovních postupů, vlastnosti materiálů
pracuje podle jednoduchého pracovního návodu		jednoduché pracovní postupy a operace
využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic		lidové zvyky, tradice, řemesla
volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu		pracovní pomůcky a nástroje - funkce, využití
udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu		přípra pracoviště, organizace práce, úklid pracoviště, bezpečné používáńí pomůcek a nástrojů, poskytnutí první pomoci, přivolání pomoci
při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)		barvy a jejich kombinace, míchání barev, barevný kontrast, tvary
užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model		malba, kresba, tisk, prostorové vytváření
osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky		experiment, malba, kresba, tisk, malba, kresba, modelování, interpretace vlastního výtvoru, ilustrace k textu, koláž
nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě		smyslové vnímání a vztahy mezi smysly
nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil ; porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace		skupinová tvorba, interpretace vlastního výtvoru

Estetická výchova	5. ročník	
porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace		skupinová tvorba, interpretace vlastního výtvoru
při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností		skupinová tvorba, interpretace vlastního výtvoru
zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti		upevňování vokálních dovedností osvojených v nižších ročnících, sjednocování hlasového rozsahu (h - d2), počátky dvojhlasu (lidový dvojhlas), zpěv české hymny, práce s nejméně 10 písněmi v durové i mollové tónině
orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby apodle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje		orientace v notovém zápisu - takt, tempová a dynamická znaménka, grafický záznam melodie, realizace písně nebo skladby na základě rozboru
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní		hra na hudební nástroje Orffova instrumentáře, reprodukce motivů, jednoduchých skladbiček, hudební improvizace
rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby		malá a velká písňová forma, rondo, variace
rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků		metrorytmické, tempové, dynamické a harmonické změny v poslechových skladbách
rozpozná vybrané smyčcové, dechové a klávesové nástroje a jejich podskupiny		barvy a jejich kombinace, míchání barev, barevný kontrast, tvary
		hudební nástroje
ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace		skupinové pohybové vyjádření hudby, pohybové projevy odvozené z rytmické složky hudby populární, vyjádření charakteru poslouchané hudby a emocionálního zážitku z ní pohybem
realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not		orientace v notovém zápisu - takt, tempová a dynamická znaménka, grafický záznam melodie, realizace písně nebo skladby na základě rozboru
vyjadřuje pohybem metrum, tempo, dynamiku, směr melodie u náročnějších skladeb		skupinové pohybové vyjádření hudby, pohybové projevy odvozené z rytmické složky hudby populární, vyjádření charakteru poslouchané hudby a emocionálního zážitku z ní pohybem
provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž		stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů
pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu		práce montážní a demontážní
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu		samostatná organizace práce, poskytnutí první pomoci, přivolání pomoci při úrazu
provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování		rostliny pokojové a venkovní, jedovaté, rostliny jako drogy, alergie
ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny		základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa roslin, osivo, pěstování rostlin ze semene v místnosti a na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina, aj.), pokojové rostliny

Estetická výchova	5. ročník	
volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní		pomůcky, nástroje, náčiní
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu		samostatná organizace práce, poskytnutí první pomoci, přivolání pomoci při úrazu
		organizace práce, používá bezpečně pomůcky a nástroje
		praktické ukázky poskytnutí první pomoci
dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování		pravidla správného stolování
připraví samostatně jenoduchý pokrm		výběr, nákup a skladování potravin, příprava jednoduchého pokrmu
orientuje se v základním vybavení kuchyně		základní vybavení kuchyně, technika v kuchyni - historie a význam
udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni		jednoduchá úprava stolu, hygiena práce
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální		rozlišování jednotlivých skupin nástrojů, hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální
vytváří jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace		hudební improvizace
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
• upevňování vokálních dovedností osvojených v nižších ročnících, sjednocování hlasového rozsahu (h - d2), počátky dvojhlasu (lidový dvojhlas), zpěv české hymny, práce s nejméně 10 písněmi v durové i mollové tónině • stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů • tvorba různých předmětů z tradičních a netradičních materiálů pomocí jednoduchých pracovních postupů, volba vhodné kombinace pracovních postupů, vlastnosti materiálů • jednoduché pracovní postupy a operace • lidové zvyky, tradice, řemesla • barvy a jejich kombinace, míchání barev, barevný kontrast, tvary • smyslové vnímání a vztahy mezi smysly		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
• stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů • experiment, malba, kresba, tisk, malba, kresba, modelování, interpretace vlastního výtvoru, ilustrace k textu, koláž • skupinová tvorba, interpretace vlastního výtvoru • skupinová tvorba, interpretace vlastního výtvoru		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		

Estetická výchova	5. ročník	
• stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů • tvorba různých předmětů z tradičních a netradičních materiálů pomocí jednoduchých pracovních postupů, volba vhodné kombinace pracovních postupů, vlastnosti materiálů • jednoduché pracovní postupy a operace • lidové zvyky, tradice, řemesla		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
• výběr, nákup a skladování potravin, příprava jednoduchého pokrmu		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
• pravidla správného stolování • výběr, nákup a skladování potravin, příprava jednoduchého pokrmu		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
• stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů • tvorba různých předmětů z tradičních a netradičních materiálů pomocí jednoduchých pracovních postupů, volba vhodné kombinace pracovních postupů, vlastnosti materiálů • jednoduché pracovní postupy a operace • lidové zvyky, tradice, řemesla • malba, kresba, tisk, prostorové vytváření		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
• rostliny pokojové a venkovní, jedovaté, rostliny jako drogy, alergie • výběr, nákup a skladování potravin, příprava jednoduchého pokrmu		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
• rostliny pokojové a venkovní, jedovaté, rostliny jako drogy, alergie • základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa roslin, osivo, pěstování rostlin ze semene v místnosti a na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina, aj.), pokojové rostliny		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
• skupinové pohybové vyjádření hudby, pohybové projevy odvozené z rytmické složky hudby populární, vyjádření charakteru poslouchané hudby a emocionálního zážitku z ní pohybem		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
• metrorytmické, tempové, dynamické a harmonické změny v poslechových skladbách		

Estetická výchova	5. ročník	
• lidové zvyky, tradice, řemesla		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
• lidové zvyky, tradice, řemesla • malba, kresba, tisk, prostorové vytváření		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
• rostliny pokojové a venkovní, jedovaté, rostliny jako drogy, alergie • základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa roslin, osivo, pěstování rostlin ze semene v místnosti a na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina, aj.), pokojové rostliny		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
• experiment, malba, kresba, tisk, malba, kresba, modelování, interpretace vlastního výtvoru, ilustrace k textu, koláž		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
• skupinová tvorba, interpretace vlastního výtvoru		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		
• lidové zvyky, tradice, řemesla		

Estetická výchova	6. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
dle svých individuálních hudebních schopností a dovedností reprodukuje před třídou části skladeb, využívá své individuální hudební schopnosti při hudebních aktivitách, improvizuje		pěvecký a mluvní projev - rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnosta některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách; hudební rytmus - odhalování vzájemných souvislostí, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu; intonace a vokální improvizace - improvizace jednoduchých hudebních forem
má povědomí o možnosti využití získaných pěveckých dovedností a návyků v běžném životě; oceňuje kvalitní vokální projev druhého		reflexe vokálního projevu - vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)
má povědomí o některých tancích různých stylových období		pohybový doprovod znějící hudby - taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění; orientace v prostoru - pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách

Estetická výchova	6. ročník	
orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky		rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti - reprodukce tónů, převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy, zachycování rytmu popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí notového (grafického) záznamu; hra na hudební nástroje - nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat,písní, jednoduchých skladeb), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy); vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje - představy rytmické, melodické, tempové, dynamické, formáln
má povědomí o stylech hudby vzhledem ke slohové a stylové příslušnosti		hudební dílo a jeho autor - hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost); hudební styly a žánry - chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům; interpretace znějící hudby - slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.), vytváření vlastních soudů a preferencí
orientuje se v různých stylech umění, má povědomí o postavení umění v životě člověka		postavení umění v životě člověka
má povědomí o zápise písní		orientace v notovém (grafickém) záznamu melodie, reprodukce zapsané melodie; záznam hudby - noty, a další způsoby záznamu hudby
vybírá, a vytváří co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření		prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření; typy vizuálně obrazných vyjádření - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry
užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly		smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě; reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických)
užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích		uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu - vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní,

Estetická výchova	6. ročník	
		barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření
vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření		prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností -manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace
interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření		osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování; komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace; proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti; přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
• postavení umění v životě člověka		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
• postavení umění v životě člověka		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
• postavení umění v životě člověka		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
• prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
• postavení umění v životě člověka		

Estetická výchova	6. ročník	
• prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
• postavení umění v životě člověka		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
• postavení umění v životě člověka		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
• osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování; komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace; proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti; přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
• postavení umění v životě člověka • osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování; komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace; proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti; přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
• postavení umění v životě člověka		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
• postavení umění v životě člověka		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
• postavení umění v životě člověka		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
• postavení umění v životě člověka		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity		

Estetická výchova	6. ročník	
• postavení umění v životě člověka		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
• postavení umění v životě člověka		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
• postavení umění v životě člověka		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		
• prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností -manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace		

Estetická výchova	7. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
dle svých individuálních hudebních schopností a dovedností reprodukuje před třídou části skladeb; volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace; využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách; improvizuje		pěvecký a mluvní projev - rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách; hudební rytmus - odhalování vzájemných souvislostí, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu; intonace a vokální improvizace - improvizace jednoduchých hudebních forem
má povědomí o možnosti využití získaných pěveckých dovedností a návyků v běžném životě; oceňuje kvalitní vokální projev druhého; dle svých dispozic je schopen rozlišit intonační čistotu a rytmickou přesnost v jednohlase		reflexe vokálního projevu - vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)
má povědomí o některých tancích různých stylových období; na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu		pohybový doprovod znějící hudby - taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění
		orientace v prostoru - pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách"
orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky		rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti - reprodukce tónů, převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy, zachycování rytmu popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí notového (grafického) záznamu; hra na hudební nástroje - nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat,písní, jednoduchých skladeb), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy);

Estetická výchova	7. ročník	
		vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje - představy rytmické, melodické, tempové, dynamické, formální
má povědomí o stylech hudby vzhledem ke slohové a stylové příslušnosti		hudební dílo a jeho autor - hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost); hudební styly a žánry - chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům; interpretace znějící hudby - slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.), vytváření vlastních soudů a preferencí
orientuje se v různých stylech umění, má povědomí o postavení umění v životě člověka ; vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění		postavení umění v životě člověka
orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje		orientace v notovém (grafickém) záznamu melodie, reprodukce zapsané melodie
		záznam hudby - noty, a další způsoby záznamu hudby
vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků		prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření; typy vizuálně obrazných vyjádření - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry
užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly		smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě; reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických)
užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích		uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu - vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření
vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření		prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností -manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace

Estetická výchova	7. ročník	
interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti		osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování; komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace; proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti; přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech
porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření		osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování; komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace; proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti; přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
• postavení umění v životě člověka • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností -manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
• postavení umění v životě člověka • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností -manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace		

Estetická výchova	7. ročník	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
• postavení umění v životě člověka • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností -manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
• postavení umění v životě člověka • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností -manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
• prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností -manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
• postavení umění v životě člověka • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností -manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
• postavení umění v životě člověka • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností -manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
• postavení umění v životě člověka • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností -manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
• prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností -manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
• postavení umění v životě člověka		

Estetická výchova	7. ročník	
• prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností -manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
• postavení umění v životě člověka • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností -manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
• postavení umění v životě člověka		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
• postavení umění v životě člověka		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
• postavení umění v životě člověka		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
• postavení umění v životě člověka		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity		
• postavení umění v životě člověka		

5.14 Rozvoj osobnosti

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	0	0	2	1	3
							Povinný	Povinný	

Název předmětu	Rozvoj osobnosti
Oblast	Umění a kultura
Charakteristika předmětu	Předmět Rozvoj osobnosti je součástí vzdělávací oblasti Rozvoj osobnosti. Vyučován je v 8. a 9. ročníku. Svým zaměřením navazuje na předmět Estetická výchova (v 1. až 7. ročníku). Předmět je vytvořen integrací vzdělávacích oborů Výtvarná výchova (vzdělávací obsah: Rozvíjení smyslové citlivosti, Uplatňování subjektivity, Ověřování komunikačních účinků), Hudební výchova (vzdělávací obsah: Vokální činnosti, Instrumentální činnosti, Hudebně pohybové činnosti, Poslechové činnosti) a Výchova ke zdraví se zaměřením na vzdělávací obsah Osobnostní a sociální rozvoj. Do tohoto vyučovacího předmětu jsme zařadili také některé tématické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Multikulturní výchova. Výtvarné a hudební činnosti se dle potřeby střídají, popřípadě kombinují. Jestliže jsou personální podmínky školy optimální, pak je upřednostňovanou formou realizace tohoto předmětu výuka ve dvouhodinových či hodinových blocích, kde jsou propojovány prvky hudební, výtvarné i dramatické výchovy. Pedagog má možnost začleňovat do výuky krátkodobé či střednědobé projekty, které se komplexně dotýkají všech integrovaných oborů. Tím vytváříme vhodné podmínky pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Výuka probíhá v klasické třídě, v přírodní učebně, taktéž při vycházkách do okolí. Nedílnou součástí výuky je návštěva hudebních koncertů a rozmanitých výstav, dále pak hudební vystoupení v rámci akcí školy i obce a prezentace výtvarných prací.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	
Integrace předmětů	• Výchova ke zdraví • Výtvarná výchova

Název předmětu	Rozvoj osobnosti
	• Hudební výchova
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení:** Při hudebních a výtvarných činnostech umožňujeme osvojení poznatků prožitkem a činnostním učením. Žáci průběžně hodnotí výkony svých spolužáků i své vlastní. Žákovi umožňujeme pracovat multimediální technikou, aktivně vyhledávat a zpracovávat informace. Zařazujeme skupinovou práci, při níž učíme žáky pružně reagovat na změnu a spolupracovat s týmem. Dáváme žákovi dostatečný prostor k samostatnému myšlení a vyjádření názoru; žák zpracovává samostatné práce, které prezentuje na veřejnosti. Snažíme se zařazovat atraktivní praktické činnosti vedoucí k získání informací a osvojení dovedností. Žáky motivujeme formou kladného hodnocení. Vytváříme situace, při nichž žáci poznávají pozitivní vzory; uvádíme příklady významných osobností.
	Kompetence komunikativní: Do výuky zařazujeme nácvik komunikačních dovedností (diskuze, samostatný projev), práce s hlasem, výrazové prvky. Při prezentaci prací trénujeme dovednosti zaměřené na rétoriku a rozvoj komunikace. Dbáme na dobrou výslovnost, srozumitelný a spisovný projev. Zařazujeme práci ve skupinách a následnou prezentaci různými formami.
	Kompetence sociální a personální: Do výuky je pravidelně zařazená práce v týmu, po ukončení práce je prováděn rozbor a hodnocení práce a komunikace v týmu. Žáci mají možnost prezentovat výsledky práce na školních výstavách a při kulturních akcích školy. Žáci se účastní prezentací prací svých spolužáků. Žáci mají možnost vyzkoušet si různé skupinové role.
	Kompetence občanské: Žáci jsou vedeni k vnímání tradice a kulturního i historického dědictví, aktivně se zapojují do kulturního dění.
	Kompetence pracovní: Při libovolné činnosti jsou žáci vedeni k tomu, aby nejdříve promysleli postup práce, konzultovali alternativní metody, posléze práci hodnotili a svoje výsledky prezentovali.
	Kompetence digitální: Žáci používají digitální zařízení.

Název předmětu	Rozvoj osobnosti
	Žáci získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah. Žáci vytváří a upravuje digitální obsah. Žáci předcházejí situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednají eticky.

Rozvoj osobnosti	**8. ročník**	
ŠVP výstupy		**Učivo**
reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace; cíleně rozvíjí své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách		pěvecký a mluvní projev - rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách; hudební rytmus - odhalování vzájemných souvislostí, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu; intonace a vokální improvizace - improvizace jednoduchých hudebních forem
má povědomí o možnosti využití získaných pěveckých dovedností a návyků v běžném životě; oceňuje kvalitní vokální projev druhého; dle svých dispozic je rozlišuje intonační čistotu a rytmickou přesnost ve vícehlase		reflexe vokálního projevu - vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)
rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě		pohybový doprovod znějící hudby - taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění; orientace v prostoru - pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách
orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky		rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti - reprodukce tónů, převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy, zachycování rytmu popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí notového (grafického) záznamu; hra na hudební nástroje - nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní, jednoduchých skladeb), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy); vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje - představy rytmické, melodické, tempové, dynamické, formální; orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby - postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užité ve skladbě (zvukomalba, dušemalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla

Rozvoj osobnosti	8. ročník	
zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období		hudební dílo a jeho autor - hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost); hudební styly a žánry - chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům; interpretace znějící hudby - slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.), vytváření vlastních soudů a preferencí
vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění		postavení umění v životě člověka
vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků		prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření; typy vizuálně obrazných vyjádření - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry"
užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie		smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě; reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických)"
užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace		uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu - vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření
vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření		prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace ; tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy; pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla - pantomima, improvizace; pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby - tempové, dynamické rytmicko- metrické, harmonické"
interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků; porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného		osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování; komunikační obsah

Rozvoj osobnosti	8. ročník	
vyjádření; vysvětluje své postoje k nim; ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku a v rovině subjektivního účinku		vizuálně obrazných vyjádření - utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace; proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti; přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech
respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů		vztahy ve dvojici - kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství; vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity - rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek; mezilidské vztahy, komunikace a kooperace - respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích;
vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu		vztahy ve dvojici - kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství; vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity - rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek; mezilidské vztahy, komunikace a kooperace - respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích;
vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím		stres a jeho vztah ke zdraví - kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti; celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci - složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie
využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k předcházení stresovým situacím		sebepoznání a sebepojetí - vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity, dopad vlastního jednání a chování; seberegulace a sebeorganizace činností a chování - cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chován; psychohygiena - sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		

Rozvoj osobnosti	8. ročník	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
• prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace ; tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy; pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla - pantomima, improvizace; pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby - tempové, dynamické rytmicko- metrické, harmonické"		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
• postavení umění v životě člověka • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace ; tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy; pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla - pantomima, improvizace; pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby - tempové, dynamické rytmicko- metrické, harmonické"		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
• postavení umění v životě člověka • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace ; tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy; pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla - pantomima, improvizace; pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby - tempové, dynamické rytmicko- metrické, harmonické"		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
• postavení umění v životě člověka • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace ; tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy; pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla - pantomima, improvizace; pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby - tempové, dynamické rytmicko- metrické, harmonické"		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
• postavení umění v životě člověka • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace ; tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy; pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla - pantomima, improvizace; pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby - tempové, dynamické rytmicko- metrické, harmonické"		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
• postavení umění v životě člověka		

Rozvoj osobnosti	8. ročník	
• prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace ; tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy; pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla - pantomima, improvizace; pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby - tempové, dynamické rytmicko- metrické, harmonické"		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
• postavení umění v životě člověka • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace ; tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy; pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla - pantomima, improvizace; pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby - tempové, dynamické rytmicko- metrické, harmonické"		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
• postavení umění v životě člověka • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace ; tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy; pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla - pantomima, improvizace; pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby - tempové, dynamické rytmicko- metrické, harmonické"		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
• postavení umění v životě člověka • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace ; tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy; pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla - pantomima, improvizace; pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby - tempové, dynamické rytmicko- metrické, harmonické"		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
• postavení umění v životě člověka • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace ; tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy; pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla - pantomima, improvizace; pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby - tempové, dynamické rytmicko- metrické, harmonické"		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
• postavení umění v životě člověka		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		

Rozvoj osobnosti	8. ročník	
• postavení umění v životě člověka • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace ; tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy; pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla - pantomima, improvizace; pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby - tempové, dynamické rytmicko- metrické, harmonické"		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
• osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování; komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace; proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti; přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
• postavení umění v životě člověka		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
• postavení umění v životě člověka		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
• postavení umění v životě člověka		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity		
• postavení umění v životě člověka		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		
• osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování; komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace; proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti; přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech		

Rozvoj osobnosti	9. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**

Rozvoj osobnosti	9. ročník	
reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace		pěvecký a mluvní projev - rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách; hudební rytmus - odhalování vzájemných souvislostí, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu; intonace a vokální improvizace - improvizace jednoduchých hudebních forem
využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách		pěvecký a mluvní projev - rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách; hudební rytmus - odhalování vzájemných souvislostí, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu; intonace a vokální improvizace - improvizace jednoduchých hudebních forem
uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase		vlastní vokální projev
rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě		pohybový doprovod znějící hudby - taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění; orientace v prostoru
orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku		rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti - reprodukce tónů, převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy, zachycování rytmu popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí notového (grafického) záznamu; hra na hudební nástroje - nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat,písní, jednoduchých skladeb), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy); vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje - představy rytmické, melodické, tempové, dynamické, formální; orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby - postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užité ve skladbě (zvukomalba, dušemalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla
zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období		hudební dílo a jeho autor - hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost); hudební styly a žánry

Rozvoj osobnosti	9. ročník	
		- chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům; interpretace znějící hudby - slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.), vytváření vlastních soudů a preferencí
vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění		postavení umění v životě člověka
vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků		prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření; typy vizuálně obrazných vyjádření - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry"
zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie		smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě; reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických)"
zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace		uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu - vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření
vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření		prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace; tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy; pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla - pantomima, improvizace; pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby - tempové, dynamické rytmicko- metrické, harmonické
interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků		osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování; komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace; proměny komunikačního

Rozvoj osobnosti	9. ročník	
		obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti; přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech
ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření		osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování; komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace; proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti; přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech
rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku		osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování; komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace; proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti; přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech
respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě		vztahy ve dvojici - kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství; vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity - rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek; mezilidské vztahy, komunikace a kooperace - respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování

Rozvoj osobnosti	9. ročník	
		podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích;
vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví		vztahy ve dvojici - kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství; vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity - rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek; mezilidské vztahy, komunikace a kooperace - respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích;
vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví		stres a jeho vztah ke zdraví - kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti; celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci - složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie
samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím		sebepoznání a sebepojetí - vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity, dopad vlastního jednání a chování; seberegulace a sebeorganizace činností a chování - cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chován; psychohygiena - sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
• postavení umění v životě člověka • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace; tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy; pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla - pantomima, improvizace; pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby - tempové, dynamické rytmicko- metrické, harmonické		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
• postavení umění v životě člověka • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace; tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy; pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla - pantomima, improvizace; pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby - tempové, dynamické rytmicko- metrické, harmonické		

Rozvoj osobnosti	9. ročník	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
• postavení umění v životě člověka • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace; tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy; pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla - pantomima, improvizace; pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby - tempové, dynamické rytmicko- metrické, harmonické		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
• postavení umění v životě člověka • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace; tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy; pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla - pantomima, improvizace; pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby - tempové, dynamické rytmicko- metrické, harmonické		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
• postavení umění v životě člověka • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace; tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy; pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla - pantomima, improvizace; pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby - tempové, dynamické rytmicko- metrické, harmonické		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
• prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace; tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy; pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla - pantomima, improvizace; pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby - tempové, dynamické rytmicko- metrické, harmonické		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
• postavení umění v životě člověka • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace; tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy; pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla - pantomima, improvizace; pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby - tempové, dynamické rytmicko- metrické, harmonické		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
• postavení umění v životě člověka		

Rozvoj osobnosti	9. ročník	
• prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace; tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy; pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla - pantomima, improvizace; pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby - tempové, dynamické rytmicko- metrické, harmonické		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
• postavení umění v životě člověka • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace; tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy; pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla - pantomima, improvizace; pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby - tempové, dynamické rytmicko- metrické, harmonické		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
• postavení umění v životě člověka • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace; tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy; pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla - pantomima, improvizace; pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby - tempové, dynamické rytmicko- metrické, harmonické		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
• postavení umění v životě člověka • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace; tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy; pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla - pantomima, improvizace; pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby - tempové, dynamické rytmicko- metrické, harmonické		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
• postavení umění v životě člověka		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
• postavení umění v životě člověka		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		
prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace; tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy; pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla - pantomima, improvizace; pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby - tempové, dynamické rytmicko- metrické, harmonické		

Rozvoj osobnosti	9. ročník	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
• postavení umění v životě člověka		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
• postavení umění v životě člověka		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity		
• postavení umění v životě člověka		

5.15 Tělesná výchova

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
2	2	2	2	2	2	2	2	2	18
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Tělesná výchova
Oblast	Člověk a zdraví
Charakteristika předmětu	Předmět Tělesná výchova je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Vyučován je jako samostatný předmět ve všech ročnících. Předmět Tělesná výchova naplňuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Tělesná výchova: Činnosti ovlivňující zdraví, Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností, Činnosti podporující pohybové učení. Směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Ve vyučovacím předmětu Tělesná výchova jsou realizována tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, Multikulturní výchova, Mediální výchova. Upřednostňovanou formou realizace tohoto předmětu je hodina, vyžaduje-li to obsah výuky, pak i vícehodinové bloky, výjimečně půldenní i vícedenní soustředění, a to zejména talentovaných žáků (nejčastěji při sportovních soutěžích). Do 1., 2., 3. a 4. ročníku je zařazen základní kurz plavání, který probíhá v plaveckém bazénu formou vícehodinových bloků. Výuka probíhá s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě a počasí v tělocvičně, na školním hřišti, ve volné přírodě.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	
Integrace předmětů	• Tělesná výchova
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení:** Užíváním správného tělocvičného názvosloví vedeme žáky k jeho postupnému osvojení. Osvojování teoretických vědomostí vždy spojujeme s pohybovou aktivitou, prožitkem. Žáka vedeme k průběžnému sebehodnocení, stanovení dílčích cílů, výkony porovnáváme s předchozími.

Název předmětu	Tělesná výchova
	Nadaným žákům nabízíme dostatek příležitostí k rozvoji talentu formou nadstavbového učiva i aktivit. Zařazujeme atraktivní pohybové činnosti vedoucí k osvojení dovednosti. Žáky pohybově zatěžujeme přiměřeně, individuálně. Učitel motivuje žáky vlastním pozitivním přístupem k pohybové aktivitě. Organizujeme a účastníme se soutěží zaměřených na porovnávání pohybových dovedností žáků.
	Kompetence k řešení problémů: Při nácviku některých náročných pohybových dovedností se žáci dostávají do problémových situací, při jejichž překonávání se učí standardní postupy pro řešení problémů. Žáci jsou motivováni k řešení problémů vzniklých při nácviku pohybových dovedností formou herních aktivit. Zvládnutí dané pohybové dovednosti předkládáme žákům jako výzvu. Vlastním příkladem učíme žáky adekvátně reagovat v situaci úraz. Řešíme problémy v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím, oblečením i nářadím. Volíme metodické řady nácviku přiměřeně věku.
	Kompetence komunikativní: Žáci spolupracují při týmových pohybových činnostech a soutěžích, učí se vzájemně si naslouchat. Učíme žáky reagovat na pokyny a povely verbální i neverbální. Seznamujeme žáky s činností rozhodčích.
	Kompetence sociální a personální: Upozorňujeme na potřebu spolupráce ve sportovním týmu, důležitost rolí, které žák v týmu plní. Zařazujeme aktivity, při kterých žáci spolupracují. Umožňujeme každému žákovi zažít úspěch. Vedeme žáky k jednání v duchu fair-play, k respektování opačného pohlaví.
	Kompetence občanské: Vlastním příkladem, pochvalou a povzbuzením podněcujeme u žáků pravidelnou potřebu pohybové činnosti (doporučujeme i činnosti TJ v obcích), vůli po zlepšení své zdatnosti. Příjemnými prožitky při pohybových hrách spojujeme pohybovou činnost se zdravím, dobrou náladou.
	Kompetence pracovní: Vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při pohybových činnostech Pravidelným cvičením a nácvikem pohybových dovedností umožňujeme zvyšovat fyzickou výkonnost a

Název předmětu	Tělesná výchova
	odolnost. Zvyšujeme zručnost a pracovní dovednosti tím, že učíme žáky užívat tělocvičné nářadí a náčiní.

Tělesná výchova	**1. ročník**	
ŠVP výstupy		**Učivo**
využívá nabízené příležitosti ke každodenní pohybové činnosti		příprava před pohybovou činností, pohybový režim žáků, správné držení těla,význam pohybu pro zdraví, pohybové hry, rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly, rytmická a kondiční cvičení, turistika a pobyt v přírodě, hry na sněhu
účastní se tělovýchovných chvilek zaměřených na odstranění únavy		význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, pohybové hry, rytmické a kondiční cvičení
provádí v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině		pohybové hry, základy sportovních her, základy gymnastiky, základy atletiky
poznává hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy		hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech, vhodné oblečení, obutí
účastní se jednoduchých týmových pohybových činností a soutěží		organizace, pravidla pohybových činností
seznamuje se se základními pokyny a povely k osvojované činnosti		komunikace v TV, organizace při TV
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
• význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, pohybové hry, rytmické a kondiční cvičení,		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
• organizace, pravidla pohybových činností • komunikace v TV, organizace při TV		

Tělesná výchova	**2. ročník**	
ŠVP výstupy		**Učivo**
spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti		příprava před pohybovou činností, pohybový režim žáků, správné držení těla,význam pohybu pro zdraví, pohybové hry, turistika a pobyt v přírodě, hry na sněhu
účastní se tělovýchovných chvilek zaměřených na odstranění únavy		význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, pohybové hry, rytmické a kondiční cvičení

Tělesná výchova	2. ročník	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině		pohybové hry, základy sportovních her, základy gymnastiky, základy atletiky
poznává hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy		hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech, vhodné oblečení, obutí
osvojuje si tělocvičné názvosloví		komunikace v TV, organizace při TV
účastní se jednoduchých týmových pohybových činností a soutěží		organizace, pravidla pohybových činností
reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizac		komunikace v TV, organizace při TV
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
• komunikace v TV, organizace při TV		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
• význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, pohybové hry, rytmické a kondiční cvičení		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
• komunikace v TV, organizace při TV		

Tělesná výchova	3. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti		příprava před pohybovou činností, pohybový režim žáků, správné držení těla,význam pohybu pro zdraví, pohybové hry,rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, koordinace pohybu, turistika a pobyt v přírodě, hry na sněhu
účastní se tělovýchovných chvilek zaměřených na odstranění únavy		význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, pohybové hry, rytmické a kondiční cvičení
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení		pohybové hry, základy sportovních her, základy gymnastiky, základy atletiky,základní plavecké dovednosti
porovnává své výkony s předchozími výsledky		měření a posuzování pohybových dovedností
uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy		hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech, vhodné oblečení, obutí, manipulace s nářadím a náčiním
osvojuje si tělocvičné názvosloví		komunikace v TV, organizace při TV
spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích		organizace, pravidla pohybových činností
reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci		komunikace v TV, organizace při TV

Tělesná výchova	3. ročník	
uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy		příprava před pohybovou činností, pohybový režim žáků, správné držení těla,význam pohybu pro zdraví, pohybové hry,rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, koordinace pohybu, turistika a pobyt v přírodě, hry na sněhu
zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením		speciální cvičení související s oslabením
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
• význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, pohybové hry, rytmické a kondiční cvičení		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
• komunikace v TV, organizace při TV • organizace, pravidla pohybových činností		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
• organizace, pravidla pohybových činností		

Tělesná výchova	4. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti		příprava před pohybovou činností, pohybový režim žáků, správné držení těla,význam pohybu pro zdraví, pohybové hry,rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, koordinace pohybu, turistika a pobyt v přírodě, hry na sněhu
zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží		význam pohybu pro zdraví,délka a intenzita pohybu, posilovací a protahovací cvičení, zdravotně zaměřené činnosti, kondiční cvičení, plavání
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti		pohybové hry, základy sportovních her, základy gymnastiky, základy atletiky,základní plavecké dovednosti
spolupracuje při měření základních pohybových výkonů a porovná je s předchozími výsledky		měření a posuzování pohybových dovedností
jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví		pohybové hry, základy sportovních her, pravidla jednoduchých her, soutěží, závodů, komunikace, organizace při TV
uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka		hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech, vhodné oblečení, obutí, manipulace s nářadím a náčiním
užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví		základní tělocvičné názvosloví, povely, signály
zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy		pravidla a organizace pohybových činností, her, závodů, soutěží

Tělesná výchova	4. ročník	
reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti		komunikace v TV
využívá informační zdroje o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště		zdroje informací o pohybových činnostech
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
• příprava před pohybovou činností, pohybový režim žáků, správné držení těla,význam pohybu pro zdraví, pohybové hry,rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, koordinace pohybu, turistika a pobyt v přírodě, hry na sněhu		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
• význam pohybu pro zdraví,délka a intenzita pohybu, posilovací a protahovací cvičení, zdravotně zaměřené činnosti, kondiční cvičení, plavání		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
• hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech, vhodné oblečení, obutí, manipulace s nářadím a náčiním		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
• pravidla a organizace pohybových činností, her, závodů, soutěží		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
• základní tělocvičné názvosloví, povely, signály • pravidla a organizace pohybových činností, her, závodů, soutěží • komunikace v TV		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
• pohybové hry, základy sportovních her, základy gymnastiky, základy atletiky,základní plavecké dovednosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
• význam pohybu pro zdraví,délka a intenzita pohybu, posilovací a protahovací cvičení, zdravotně zaměřené činnosti, kondiční cvičení, plavání		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
• zdroje informací o pohybových činnostech		

Tělesná výchova	5. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti		příprava před pohybovou činností, pohybový režim žáků, správné držení těla,význam pohybu pro zdraví, pohybové hry,rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, koordinace pohybu, turistika a pobyt v přírodě, hry na sněhu

Tělesná výchova	5. ročník	
zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží		význam pohybu pro zdraví,délka a intenzita pohybu, posilovací a protahovací cvičení, zdravotně zaměřené činnosti, kondiční cvičení, plavání
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her		pohybové hry, základy sportovních her, základy gymnastiky, základy atletiky,základní plavecké dovednosti
spolupracuje při měření základních pohybových výkonů a porovná je s předchozími výsledky		měření a posuzování pohybových dovedností
jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví		pohybové hry, základy sportovních her, pravidla jednoduchých her, soutěží, závodů, komunikace, organizace při TV
uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka		hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech, vhodné oblečení, obutí, manipulace s nářadím a náčiním
užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení		základní tělocvičné názvosloví, povely, signály
zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy		pravidla a organizace pohybových činností, her, závodů, soutěží
jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti		komunikace v TV
orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace		zdroje informací o pohybových činnostech
zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování		význam pohybu pro zdraví,délka a intenzita pohybu, posilovací a protahovací cvičení, zdravotně zaměřené činnosti, kondiční cvičení, plavání
zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele		příprava před pohybovou činností, pohybový režim žáků, správné držení těla,význam pohybu pro zdraví, pohybové hry,rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, koordinace pohybu, turistika a pobyt v přírodě, hry na sněhu
		význam pohybu pro zdraví,délka a intenzita pohybu, posilovací a protahovací cvičení, zdravotně zaměřené činnosti, kondiční cvičení, plavání
upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením		význam pohybu pro zdraví,délka a intenzita pohybu, posilovací a protahovací cvičení, zdravotně zaměřené činnosti, kondiční cvičení, plavání
změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky		měření a posuzování pohybových dovedností
adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti		plavecký výcvik
zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti		plavecký výcvik
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		

Tělesná výchova	5. ročník	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
• základní tělocvičné názvosloví, povely, signály • pravidla a organizace pohybových činností, her, závodů, soutěží		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
• příprava před pohybovou činností, pohybový režim žáků, správné držení těla,význam pohybu pro zdraví, pohybové hry,rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, koordinace pohybu, turistika a pobyt v přírodě, hry na sněhu		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
• pohybové hry, základy sportovních her, základy gymnastiky, základy atletiky,základní plavecké dovednosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
• hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech, vhodné oblečení, obutí, manipulace s nářadím a náčiním		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
• význam pohybu pro zdraví,délka a intenzita pohybu, posilovací a protahovací cvičení, zdravotně zaměřené činnosti, kondiční cvičení, plavání		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
• pravidla a organizace pohybových činností, her, závodů, soutěží		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
• význam pohybu pro zdraví,délka a intenzita pohybu, posilovací a protahovací cvičení, zdravotně zaměřené činnosti, kondiční cvičení, plavání		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
• zdroje informací o pohybových činnostech		

Tělesná výchova	6. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně		význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců
posuzuje vlastní pohybovou zdatnost, zdůvodní důležitost pohybové zdatnosti pro plnohodnotný život, odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím		zdravotně orientovaná zdatnost - rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením, životospráva, doplňky stravy
pod vedením se připraví před pohybovou činností		prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení

Tělesná výchova	6. ročník	
odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím		zdravotně orientovaná zdatnost - rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením, životospráva, doplňky stravy
usiluje o vhodné a bezpečném chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu		hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je při sportovních činnostech		pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a activitygymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí; estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem - základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance; atletika - rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí; sportovní hry (basketbal, florbal) - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie; turistika a pobyt v přírodě - příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla; zimní sporty - běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku
posoudí provedení osvojované pohybové činnosti		pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a activitygymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí; estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem - základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance; atletika - rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí; sportovní hry (basketbal, florbal) - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie; turistika a pobyt v přírodě - příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla; zimní sporty - běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku

Tělesná výchova	6. ročník	
užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence		komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech, zásady komunikace v družstvu
dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji		komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech, zásady komunikace v družstvu
soupeří čestně, pomáhá slabším a handicapovaným, respektuje při sportovních aktivitách opačné pohlaví, při sportovních aktivitách se chová šetrně ke svému prostředí		zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech
rozlišuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče a diváka		zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech
sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony		nácvik gymnastických, atletických a herních pohybových dovedností
zorganizuje v týmu jednoduché sportovní soutěže, zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci		organizace drobných sportovních aktivit - měření, evidence, vyhodnocování pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží
zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci		organizace drobných sportovních aktivit - měření, evidence, vyhodnocování pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA		
• pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a activitygymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí; estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem - základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance; atletika - rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí; sportovní hry (basketbal, florbal) - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie; turistika a pobyt v přírodě - příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla; zimní sporty - běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku • zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
• pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a activitygymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí; estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem - základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance; atletika - rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí; sportovní hry (basketbal, florbal) - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie; turistika a pobyt v přírodě - příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu,		

Tělesná výchova	6. ročník	
táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla; zimní sporty - běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku • zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech		

Tělesná výchova	7. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně		význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců
posuzuje vlastní pohybovou zdatnost, zdůvodní důležitost pohybové zdatnosti pro plnohodnotný život, odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím		zdravotně orientovaná zdatnost - rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením, životospráva, doplňky stravy
pod vedením se připraví před pohybovou činností		prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení
odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím		zdravotně orientovaná zdatnost - rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením, životospráva, doplňky stravy
usiluje o vhodné a bezpečném chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu		hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je při sportovních činnostech		pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a activitygymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí; estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem - základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance; atletika - rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí; sportovní hry (basketbal, florbal) - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie; turistika a pobyt v přírodě - příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla; zimní sporty - běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku

Tělesná výchova	7. ročník	
posoudí provedení osvojované pohybové činnosti		pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a activitygymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí; estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem - základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance; atletika - rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí; sportovní hry (basketbal, florbal) - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie; turistika a pobyt v přírodě - příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla; zimní sporty - běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku
užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence		komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech, zásady komunikace v družstvu
dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji		komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech, zásady komunikace v družstvu
soupeří čestně, pomáhá slabším a handicapovaným, respektuje při sportovních aktivitách opačné pohlaví, při sportovních aktivitách se chová šetrně ke svému prostředí		zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech
rozlišuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče a diváka		zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech
sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony		nácvik gymnastických, atletických a herních pohybových dovedností
zorganizuje v týmu jednoduché sportovní soutěže, zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci		organizace drobných sportovních aktivit - měření, evidence, vyhodnocování pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží
zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci		organizace drobných sportovních aktivit - měření, evidence, vyhodnocování pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA		
• pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a activitygymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí; estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem - základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance; atletika -		

Tělesná výchova	7. ročník	
rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí; sportovní hry (basketbal, florbal) - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie; turistika a pobyt v přírodě - příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla; zimní sporty - běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku • zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
• pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a activitygymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí; estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem - základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance; atletika - rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí; sportovní hry (basketbal, florbal) - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie; turistika a pobyt v přírodě - příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla; zimní sporty - běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku • zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech		

Tělesná výchova	8. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem		význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců
		činnosti podporující pohybové učení
usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program, odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší		zdravotně orientovaná zdatnost - rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením, životospráva, doplňky stravy
samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností -zatěžovanými svaly		prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení
		činnosti podporující pohybové učení
odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší		zdravotně orientovaná zdatnost - rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením, životospráva, doplňky stravy
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost		hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného

Tělesná výchova	8. ročník	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech		pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí; estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem - základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance; atletika - rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí; sportovní hry (basketbal, florbal) - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie; turistika a pobyt v přírodě - příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla; zimní sporty - běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku
posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny		pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí; estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem - základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance; atletika - rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí; sportovní hry (basketbal, florbal) - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie; turistika a pobyt v přírodě - příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla; zimní sporty - běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku
užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu		komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech, zásady komunikace v družstvu
naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlavní, ochranu přírody při sportu		zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech

Tělesná výchova	8. ročník	
rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora		zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech
dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji		komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech, zásady komunikace v družstvu
sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí		Nácvik gymnastických, atletických a herních pohybových dovedností
zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže		organizace drobných sportovních aktivit - měření, evidence, vyhodnocování pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží
zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci		organizace drobných sportovních aktivit - měření, evidence, vyhodnocování pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
• pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí; estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem - základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance; atletika - rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí; sportovní hry (basketbal, florbal) - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie; turistika a pobyt v přírodě - příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla; zimní sporty - běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku • zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
• pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí; estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem - základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance; atletika - rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí; sportovní hry (basketbal, florbal) - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie; turistika a pobyt v přírodě - příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla; zimní sporty - běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku • zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
• pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí; estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem - základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance; atletika -		

Tělesná výchova	8. ročník	
rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí; sportovní hry (basketbal, florbal) - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie; turistika a pobyt v přírodě - příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla; zimní sporty - běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku • zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech		

Tělesná výchova	9. ročník
ŠVP výstupy	**Učivo**
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců
usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program, odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	zdravotně orientovaná zdatnost - rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením, životospráva, doplňky stravy
samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností -zatěžovanými svaly	prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení
odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	zdravotně orientovaná zdatnost - rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením, životospráva, doplňky stravy
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí; estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem - základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance; atletika - rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí; sportovní hry (basketbal, florbal) - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie; turistika a pobyt v přírodě - příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla; zimní sporty - běžecké

Tělesná výchova	9. ročník	
		lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku
posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny		pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí; estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem - základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance; atletika - rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí; sportovní hry (basketbal, florbal) - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie; turistika a pobyt v přírodě - příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla; zimní sporty - běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku
užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu		komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech, zásady komunikace v družstvu
naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlavní, ochranu přírody při sportu		zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech
rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora		zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech
dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji		komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech, zásady komunikace v družstvu
sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí		nácvik gymnastických, atletických a herních pohybových dovedností
zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže		organizace drobných sportovních aktivit - měření, evidence, vyhodnocování pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží
zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci		organizace drobných sportovních aktivit - měření, evidence, vyhodnocování pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží
uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení		zdravotně orientovaná zdatnost - rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením, životospráva, doplňky stravy

Tělesná výchova	9. ročník	
zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení		prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení
aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení		prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA		
• pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí; estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem - základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance; atletika - rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí; sportovní hry (basketbal, florbal) - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie; turistika a pobyt v přírodě - příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla; zimní sporty - běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
• pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí; estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem - základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance; atletika - rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí; sportovní hry (basketbal, florbal) - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie; turistika a pobyt v přírodě - příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla; zimní sporty - běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku		

5.16 Svět práce

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	0	0	1	1	2
							Povinný	Povinný	

Název předmětu	Svět práce
Oblast	Člověk a svět práce
Charakteristika předmětu	Předmět Svět práce je součástí vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Předmět je určen pro 8. a 9. ročník. Vzdělávací obsah předmětu povede žáky k pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu výsledků práce. Předmět je určen všem žákům, tedy chlapcům i dívkám. Žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření. Seznámí se s různými obory lidské činnosti, s formami fyzické i duševní práce a osvojí si potřebné poznatky a dovednosti významné pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci. Koncepce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a v širších souvislostech. V předmětu Svět práce jsou realizována průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Environmentální výchova, Multikulturní výchova, Výchova demokratického občana. Upřednostňovanou formou realizace tohoto předmětu je výuka ve dvouhodinových blocích. Žáci pracují samostatně i ve skupinách – týmech, řeší problémové úkoly.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	
Integrace předmětů	• Člověk a svět práce
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení:** vedeme žáky k průběžnému sebehodnocení vedeme žáky k plánování strategie k přípravě na přijímací řízení předkládáme dostatečné množství informací o SŠ a SOU nabízíme návštěvy místních podniků, hotelového zařízení, zemědělského družstva

Název předmětu	Svět práce
	společně navštívíme IPS a veletrh pracovních příležitostí, tzv. burzu škol vedeme je k pochopení potřeby celoživotního vzdělávání
	Kompetence k řešení problémů: vytváříme situace, ve kterých by mohli aplikovat naučené způsoby řešení simulujeme situace, jak řešit např. momentální svoji nezaměstnanost, jak zažádat o práci, jak napsat strukturovaný životopis, jak se chovat při přijímacím řízení do zaměstnání apod.
	Kompetence komunikativní: vedeme je k účinné komunikaci při přijímacím pohovoru do zaměstnání využíváme informační a komunikační prostředky jako nástroje poznání vykládáme pojmy související s volbou povolání předkládáme dostatek podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci žáka na veřejnosti
	Kompetence sociální a personální: navozujeme dostatek situací, které vedou k vědomí odlišnosti a jedinečnosti každého povolání, ale jejich vzájemné provázanosti rozvíjíme pozitivní sebedůvěru a vědomí vlastních možností, při volbě povolání vytváříme dostatek situací k poznání potřeby vzájemného respektu i pomoci v otázkách souvisejících s volbou povolání
	Kompetence občanské: nabízíme žákům dostatek příležitostí k pochopení práv a povinností souvisejících s budoucím pracovním poměrem, ale i práva a povinnosti zaměstnavatelů poskytujeme jim základní informace ze Zákoníku práce a z Občanského zákoníku vedeme je k tvořivému přístupu k plnění zadaných projektů souvisejících se světem práce
	Kompetence pracovní: vedeme je k přesvědčení, že provedená práce musí být v co nejlepší kvalitě předkládáme srovnání různých postupů přípravy na budoucí povolání, (kombinace učebních oborů s maturitou, vyučení a následné večerní studium, absolvování střední školy a další rozšíření vzdělání na vyšších odborných nebo jazykových školách aj.) vedeme je k vyhledávání možných rizik při různých pracovních činnostech a hledání cest k jejich minimalizaci na simulovaných podnikatelských aktivitách je učíme, jak postupovat od záměru až po jeho realizaci vytváříme prostor pro přijímání promyšlených rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesní orientaci

Název předmětu	Svět práce
	Kompetence digitální: Žáci používají digitální zařízení. Žáci získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah. Žáci vytváří a upravuje digitální obsah. Žáci předcházejí situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednají eticky.

Svět práce	**8. ročník**	
ŠVP výstupy		**Učivo**
popíše činnosti ve vybraných profesích		povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností
přemýšlí o svých možnostech při rozhodování a volbě svého budoucího povolání		sebepoznávání
vyhledává profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělání		náplň učebních a studijních oborů, návštěva veletrhů středních škol a učilišť, popř. IPS
předvede v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce		způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnance
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
• povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
• sebepoznávání • způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnance		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
• způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnance		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
• sebepoznávání • způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnance		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		

Svět práce	8. ročník	
• povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností • způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnance		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
• povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností • způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnance		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
• povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
• náplň učebních a studijních oborů, návštěva veletrhů středních škol a učilišť, popř. IPS		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
• povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností		

Svět práce	9. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí		požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní, rovnost příležitostí na trhu práce
posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy		vlivy na volbu profesní orientace, sebehodnocení
využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělání		práce s profesními informacemi, využívání poradenských služeb, návštěva IPS a veletrhu středních škol a učilišť
prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce		problémy nezaměstnanosti, úřady práce, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů, nejčastější formy podnikání
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
• vlivy na volbu profesní orientace, sebehodnocení		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
• požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní, rovnost příležitostí na trhu práce		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity		
• problémy nezaměstnanosti, úřady práce, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů, nejčastější formy podnikání		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		

Svět práce	9. ročník	
• problémy nezaměstnanosti, úřady práce, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů, nejčastější formy podnikání		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
• požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní, rovnost příležitostí na trhu práce		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
• požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní, rovnost příležitostí na trhu práce		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
• vlivy na volbu profesní orientace, sebehodnocení		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
• vlivy na volbu profesní orientace, sebehodnocení • práce s profesními informacemi, využívání poradenských služeb, návštěva IPS a veletrhu středních škol a učilišť		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
• vlivy na volbu profesní orientace, sebehodnocení • práce s profesními informacemi, využívání poradenských služeb, návštěva IPS a veletrhu středních škol a učilišť		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		
• požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní, rovnost příležitostí na trhu práce		

5.17 Náboženství

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
Nepovinný	Nepovinný	Nepovinný	Nepovinný	Nepovinný	Nepovinný	Nepovinný	Nepovinný	Nepovinný	

Název předmětu	Náboženství
Oblast	Nepovinné předměty
Charakteristika předmětu	Předmět náboženská výchova rozvíjí a podporuje základní předpoklady křesťanského životního postoje a jednání. Nabízí pomoc v orientaci v tomto světě a umožňuje přístup k biblickému poselství, ke křesťanské tradici a k nabídce křesťanského způsobu života.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	

Náboženství	**1. ročník**	
ŠVP výstupy		**Učivo**
základní znalost obsahů legend českých a některých světových světců, povědomí o liturgickém roce a znalost zvyků, které jsou spjaty s různými obdobími		děti se seznamují s křesťanskými svátky (Dušičky, advent, Vánoce…) a osobnostmi (svatí Ludmila, Václav, Martin...). Cílem je, aby děti rozuměly událostem, se kterými se během roku setkávají a poskytnout jim vzory pro jejich rozvoj a chování.

Náboženství	**2. ročník**	
ŠVP výstupy		**Učivo**
základní znalost obsahů legend českých a některých světových světců, povědomí o liturgickém roce a znalost zvyků, které jsou spjaty s různými obdobími		děti se seznamují s křesťanskými svátky (Dušičky, advent, Vánoce…) a osobnostmi (svatí Ludmila, Václav, Martin...). Cílem je, aby děti rozuměly událostem, se kterými se během roku setkávají a poskytnout jim vzory pro jejich rozvoj a chování.

Náboženství	**3. ročník**	
ŠVP výstupy		**Učivo**
znalost Desatera Božích přikázání a jeho aplikace v konkrétních životních situacích.		Desatero Božích přikázání, děti se formou příběhů a s pomocí pracovních listů učí proč je dobré podle desatera žít, Jsou povzbuzovány ke konání dobrých skutků a k vytváření hezkých vzájemných vztahů

Náboženství	4. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
získání povědomí o Bibli jako souboru různých knih, znalost některých základních postav a příběhů (stvoření světa, Adam a Eva, potopa světa, Abraham, osudy jeho rodiny, Ježíš a příběhy spjaté s jeho působením...)		příběhy Starého a Nového zákona, děti dostávají pracovní listy, které vyplňují a ze kterých jim zůstane na památku učebnice biblických příběhů

Náboženství	5. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
získání povědomí o Bibli jako souboru různých knih, znalost některých základních postav a příběhů (stvoření světa, Adam a Eva, potopa světa, Abraham, osudy jeho rodiny, Ježíš a příběhy spjaté s jeho působením...)		příběhy Starého a Nového zákona, děti dostávají pracovní listy, které vyplňují a ze kterých jim zůstane na památku učebnice biblických příběhů

Náboženství	6. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
znalost základních hlavních světových náboženství a pojmů s nimi spjatých (například názvy modliteben, duchovních, základní knihy, vznik a rozšíření...		světová náboženství, prohlubování znalosti Desatera a křesťanské kultury a víry

Náboženství	7. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
znalost základních hlavních světových náboženství a pojmů s nimi spjatých (například názvy modliteben, duchovních, základní knihy, vznik a rozšíření...		světová náboženství, prohlubování znalosti Desatera a křesťanské kultury a víry

Náboženství	8. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
znalost základních hlavních světových náboženství a pojmů s nimi spjatých (například názvy modliteben, duchovních, základní knihy, vznik a rozšíření...		světová náboženství, prohlubování znalosti Desatera a křesťanské kultury a víry

Náboženství	9. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
znalost základních hlavních světových náboženství a pojmů s nimi spjatých (například názvy modliteben, duchovních, základní knihy, vznik a rozšíření...		světová náboženství, prohlubování znalosti Desatera a křesťanské kultury a víry

5.18 Environmentální praktikum

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	2	0	0	0	0	2
				Povinný					

Název předmětu	Environmentální praktikum
Oblast	
Charakteristika předmětu	Předmět Environmentální praktikum je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, vyučován je v 5. ročníku. Propojuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět (RVP), a to zejména tematické okruhy: Místo, kde žijeme, Rozmanitost přírody, Lidé kolem nás, Lidé a čas, se všemi průřezovými tématy, především s Environmentální výchovou a s Výchovou k myšlení v evropských a globálních souvislostech. Vnímáním krajiny domova, seznamováním dětí s místy, která mají „duši“ (tzv. „genius loci“ – duch místa), pěstujeme u žáků citovou vazbu k rodnému kraji - neformální a nekomerční vztah, založený na prostém neokázalém „mám rád“. U dětí se snažíme probouzet vědomí: „Mám-li rád, mám se vždy kam vracet; co mám rád, to nemohu ničit a zneužívat k vlastnímu prospěchu.“ Cílem předmětu Environmentální praktikum je rozvíjet osobnost žáka v oblasti postojů a hodnot, proto frontální výuka je zařazována jen výjimečně. Prioritou je skupinová práce, týmová spolupráce, výzkum a pozorování, besedy a dialog, prezentace výsledků na veřejnosti. Při těchto aktivitách si žáci uvědomují podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Zařazená průřezová témata: Environmentální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Výchova demokratického občana, Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Multikulturní výchova. Upřednostňovanou formou realizace tohoto předmětu jsou vícehodinové až půldenní bloky s pravidelným začleňováním krátkodobých i dlouhodobých projektů. Zařazovány jsou také jednodenní i vícedenní terénní pobyty. Každý blok (v terénu i ve škole) začíná hrou, simulací praktické situace, seznámením s konkrétním problémem nebo jinou činnostní aktivitou. Upřednostňována je výuka v přírodě (za příznivého počasí), poznávání, pozorování a zkoumání rodného kraje a vyhledávání specifik Drahanské vrchoviny.

Název předmětu	Environmentální praktikum
	Shromážděné informace jsou po každé aktivitě vyhodnocovány, zpracovány a ústní či písemnou formou prezentovány spolužákům či veřejnosti.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení:** Simulujeme reálné situace, při nichž žák využívá získané poznatky (přírodní učebna = zahrada rodinného domu, řešení ekologického problému regionu, globálního problému, první pomoc při nehodě, aj.) Umožňujeme osvojení poznatků prožitkem a činnostním učením (pozorování přírody, pěstování rostlin, chov drobných živočichů, pokusy, výzkum lokality, aj.) Vedeme žáka k aktivnímu řešení problémových situací (např. podíl na budování přírodní učebny aj.), stanovení dílčích cílů, jejich průběžné vyhodnocení; sebehodnocení. Žákovi umožňujeme pracovat s počítačem a na internetu, s multimediální technikou, aktivně vyhledávat a zpracovávat informace. Zařazujeme skupinovou práci, při níž učíme žáky pružně reagovat na změnu a spolupracovat s týmem. Při projektech dáváme žákovi dostatečný prostor k samostatnému myšlení a vyjádření názoru; žák zpracovává samostatné práce, které prezentuje na veřejnosti. Podporujeme realizaci vlastních nápadů, např. žáci realizují projekty, které prezentují mladším spolužákům. Talentům je věnována individuální péče. Žáci mají k dispozici informační centrum s odbornou, doplňkovou a regionální literaturou; s přírodovědným softwarem. Snažíme se zařazovat atraktivní praktické činnosti vedoucí k získání informací a osvojení dovedností. Organizujeme společné aktivity v přírodě se žáky jiných škol, s rodiči, s veřejností. Děti pečují o zajímavé lokality regionu, jako např. o studánku, o přírodní rezervaci (např. provádějí inventarizaci chráněných druhů rostlin). Informace zjišťují od seniorů, členů místních samospráv apod. Žáci pracují s odborným textem, talentovanější žáci pomáhají spolužákům. Pochvala je vhodným prostředkem k motivaci. Vytváříme situace, při nichž žáci poznávají pozitivní vzory; uvádíme příklady významných osobností. Organizujeme nebo se účastníme programů zaměřených na porovnání dovedností a vědomostí žáků školy i žáků více škol.

Název předmětu	Environmentální praktikum
	Kompetence k řešení problémů: Žáci jsou motivováni k řešení problému formou herních aktivit, simulací reálných situací. Zadaný problém předkládáme žákům jako výzvu. Žáci dostávají úkoly přiměřené věku, vědomostem a schopnostem. Žáci řeší úkoly výzkumného typu (experimentují, provádějí terénní výzkum, laboratorní práce aj.) Žáci se učí a zvnitřňují si standardní postupy při řešení problémů. Při neúspěchu se žáci snaží pojmenovat chyby a vyvarovat se jich v budoucnu. Vedeme žáky k porovnávání odborných názorů, mediálních tvrzení (noviny, časopisy, film, rozhlasová a televizní zpravodajství) a vlastních praktických zkušeností; k vyvozování optimálních praktických postupů v rámci možností.
	Kompetence komunikativní: Do výuky zařazujeme nácvik komunikačních dovedností (práce ve skupinách, diskuze, kulaté stoly, prezentace na veřejnosti, jiný samostatný projev, e-mail, internet aj.), práci s hlasem a jinými výrazovými prvky. Dbáme na dobrou výslovnost, srozumitelný a spisovný projev. Dáváme žákům prostor k přiměřené argumentaci a obhajobě názoru. Žáky vedeme k dodržování zásad etiky při projevu. Simulujeme různá prostředí a komunikaci v nich (principy Místní agendy 21). Vychováváme příkladem (kultivovaný projev pedagoga). Vyhledáváme možnosti zapojení školy i žáků do mezinárodních projektů s přírodovědnou tématikou (např. Sokrates). Vyhledáváme možnosti zapojení žáků do korespondenčních a tvořivých soutěží.
	Kompetence sociální a personální: Do výuky je pravidelně zařazena práce v týmu, po ukončení práce je prováděn rozbor a hodnocení práce a komunikace v týmu. Umožňujeme žákovi podílet se na práci týmu v rozmanitých skupinových rolích, na vytváření pravidel pro práci ve skupině. Žáci mají možnost prezentovat výsledky práce. Žáci se účastní prezentací prací svých spolužáků. Týmové soutěžní programy využíváme k vytváření příjemné atmosféry mezi žáky ve třídě a následně i v celé škole. Při řešení úkolů žáci spolupracují se seniory, menšinami a veřejností.
	Kompetence občanské: Zařazujeme simulační hry zaměřené na pochopení života různých kultur, řešení problémů občanského života, jako např. prosazování sobeckých komerčních zájmů v regionu a řešení globálních problémů. V simulacích nacvičují zvládání situací ohrožujících život a zdraví člověka. Děti pečují o kulturní a přírodní dědictví regionu, získávají zkušenosti v různých životních rolích. Osvojují si principy demokratické

Název předmětu	Environmentální praktikum
	společnosti a občanské statečnosti. Žáci sbírají starý papír, pomerančovou kůru, byliny, aj. a třídí odpadové suroviny. Organizujeme pro žáky exkurze, žáci navštěvují kulturní a přírodní pamětihodnosti, zejména v regionu. Vedeme žáka k solidaritě, k odpovědnosti za zdraví své i jiných.
	Kompetence pracovní: Žákům nabízíme v rámci výuky praktické činnosti (ve třídě, v přírodní učebně, v terénu). Při praktické činnosti usilujeme o to, aby žák přijal odpovědnost a po ukončení „díla“ měl dobrý pocit z vlastní užitečné práce. Při libovolné činnosti jsou žáci vedeni k tomu, aby nejdříve promysleli postup práce, konzultovali alternativní metody, posléze práci hodnotili a svoje výsledky prezentovali. Žáky vedeme k dodržování zásad bezpečnosti práce, ke kázni a udržování pořádku na pracovišti. Rozvíjíme jejich talent a manuální zručnost.

Environmentální praktikum	**5. ročník**	
ŠVP výstupy		**Učivo**
citlivě přistupuje k přírodě, přírodnímu a kulturnímu dědictví regionu; vnímá zdravý patriotismus k rodnému kraji		naše obec a náš region - přírodní a kulturní dědictví; místo, které mám rád - "genius loci"
pozoruje ekosystémy v regionu, vyvozuje vztahy mezi organismy i organismy a prostředím, pečuje o přírodní zajímavosti a koutky přírody ve škole		lesy na Drahanské vrchovině; vodní zdroje - studánky, potoky, rybníky i zaniklé rybníky a mokřady; koutky živé přírody (např. akvárium, terárium, aj.)
osvojuje si základní principy "čtení v krajině"		krajina dříve a dnes - vliv osídlování na krajinu regionu, zaniklé středověké osady, průmysl a jeho "stopy" v krajině regionu
uvědomuje si souvislosti mezi lidskými aktivitami a problémy životního prostředí; pěstuje, rozpozná i prakticky používá typické plodiny Drahanské vrchoviny		lánové hospodaření x dnešní zemědělství; význam vody v krajině; plodiny Drahanské vrchoviny: obiloviny, len, léčivé byliny, okrasné květiny, brambory aj.
uvědomuje si nutnost šetrného hospodaření s přírodními zdroji		využívání energie, větrná energie a jiné alternativní zdroje, možnosti a způsoby šetření; odpady - třídění ve škole a doma, recyklace, možnosti, jak předcházet vytváření odpadů
v přírodě se chová tiše, obezřetně; naslouchá zvukům denní i noční krajiny; respektuje zásady bezpečného pobytu a pohybu v přírodě		zásady pohybu člověka v přírodě, stopy zvěře, lovec x střelec (myslivost, etika lovu)
uvážlivě si vybírá domácí "mazlíčky"; dobře o ně pečuje; zná zásady péče o ptactvo v zimě i v létě		domestikace: psi, kočky aj.; přikrmování ptactva v zimě, jak vyrobit ptačí budku apod.

Environmentální praktikum	5. ročník	
zachovává tradice regionu, aktivně se zapojuje do jejich obnovy		tradiční stavební materiály regionu, odrůdy starých ovocných dřevin; adventní, velikonoční a jiné zvyky; stromy u domu a v krajině
pomáhá s péčí o přírodní a kulturní památky		studánky, přírodní rezervace a jiná zajímavá místa v regionu; regionální pověsti
osvojil si zásady přežití ve volné přírodě (léto, zima, déšť, horký den apod.) - sám je schopen připravit si zavazadlo, rozlišuje nutné a nadbytečné vybavení zavazadla, v přírodě založí bezpečné ohniště, za kažého počasí rozdělá oheň a sám si připraví "jednoduché jídlo"		obsah zavazadla - podle účelu, pobyt v přírodě
komunikuje se seniory, zástupci místních samospráv apod., aktivity prezentuje spolužákům ve třídě, ve školním časopisu nebo v regionálním tisku		lidské aktivity a problémy životního prostředí z hlediska regionu i globálních problémů
uvědomuje si možnosti a způsoby řešení regionálních ekologických problémů		simulace reálných situací, diskuze na téma - aktuální ekologický problém regionu

5.19 Práce s technickými materiály

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
					Povinný				

Název předmětu	Práce s technickými materiály
Oblast	
Charakteristika předmětu	Předmět Práce s technickými materiály je součástí vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Je vyučován v 6. ročníku. Vzdělávací obsah předmětu povede žáky k pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu výsledků práce. Předmět je určen všem žákům, tedy chlapcům i dívkám. Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. V předmětu jsou realizována průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova a Environmentální výchova. Upřednostňovanou formou realizace tohoto předmětu je výuka ve dvouhodinových blocích.

Práce s technickými materiály	**6. ročník**	
ŠVP výstupy		**Učivo**
provádí jednoduché práce s technickými materiály, dodržuje technologickou kázeň		vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty)
řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí		pracovní pomůcky,nářadí a nástroje pro ruční opracování
organizuje a plánuje svoji pracovní činnost		jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce
užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku		technické náčrty, výkresy a návody
dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu		úloha techniky v životě člověka, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla, zásady bezpečnosti při práci, první pomoc
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
pracovní pomůcky,nářadí a nástroje pro ruční opracování (pracovní aktivity ve prospěch životního prostředí)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
úloha techniky v životě člověka, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla, zásady bezpečnosti při práci, první pomoc		

5.20 Volitelné předměty pro 6. a 7. tř.

5.20.1 Dramatická výchova

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
					Volitelný				

Název předmětu	Dramatická výchova
Oblast	
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět dramatická výchova čerpá ze vzdělávací oblasti Doplňující vzdělávací obory, které nejsou povinnou součástí základního vzdělávání, jeho vzdělávací obsah pouze doplňují a rozšiřují. Očekávané výstupy uvedené v Doplňujících vzdělávacích oborech nestanovují závaznou úroveň a jsou pouze doporučené pro formulování výstupů v učebních osnovách v ŠVP. Předmět je vyučován v 6. třídě jako volitelný.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení:**
	Kompetence k řešení problémů:
	Kompetence komunikativní:
	Kompetence sociální a personální:
	Kompetence pracovní:

Dramatická výchova	6. ročník	
ŠVP výstupy		**Učivo**
uplatňuje kultivovaný mluvený a pohybový projev, dodržuje základy hlasové hygieny a správného držení těla		psychosomatické dovednosti – práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla, verbální a neverbální komunikace

Dramatická výchova	6. ročník	
propojuje somatické dovednosti při verbálním a neverbálním vyjádření, na příkladech doloží souvislosti mezi prožitkem a jednáním u sebe i druhých		herní dovednosti – vstup do role, jevištní postava; strukturace herní a jevištní situace
		sociálně komunikační dovednosti – komunikace v běžných životních situacích, v herních situacích a v situacích skupinové inscenační tvorby, prezentace, reflexe a hodnocení, spolupráce, organizace tvůrčí skupinové práce
rozvíjí, variuje a opakuje herní situace (samostatně, s partnerem, ve skupině), přijímá herní pravidla a tvořivě je rozvíjí		náměty a témata v dramatických situacích – jejich nalézání a vyjadřování
		práce na postavě – charakter, motivace, vztahy
prozkoumává témata z více úhlů pohledu a pojmenovává hlavní téma a konflikt; uvědomuje si analogie mezi fiktivní situací a realitou		konflikt jako základ dramatické situace – řešení konfliktu jednáním postav
		dramatická situace, příběh – řazení situací v časové a příčinné následnosti, dramatizace literární předlohy
přistupuje k dramatické a inscenační tvorbě jako ke společnému tvůrčímu procesu, ve kterém přijímá a plní své úkoly, přijímá zodpovědnost za společnou tvorbu a prezentaci jejího výsledku		inscenační tvorba – dramaturgie, režie, herecká práce, scénografie, scénická hudba a zvuk
		komunikace s divákem – prezentace, sebereflexe
		základní stavební prvky dramatu – situace, postava, konflikt, téma, vrchol, gradace
		základní dramatické žánry – komedie, tragédie, drama
rozpozná ve vlastní dramatické práci i v dramatickém díle základní prvky dramatu; pozná základní divadelní druhy a dramatické žánry a jejich hlavní znaky; kriticky hodnotí dramatická díla i současnou mediální tvorbu		základní divadelní druhy – činohra, loutkové divadlo, opera, opereta, muzikál, balet, pantomima
		současná dramatická umění a média – divadelní, filmová, televizní, rozhlasová a multimediální tvorba
		vybrané etapy a typy světového a českého divadla
		výrazné osobnosti české a světové dramatické tvorby

5.20.2 Psaní na počítači

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
					Volitelný				

Název předmětu	Psaní na počítači
Oblast	
Charakteristika předmětu	Volitelný předmět Psaní na počítači je součástí vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie. Předmět naplňuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie: Základy práce s počítačem a zpracování informací. Předmět si mohou žáci vybrat z nabídky volitelných předmětů v 6. až 7. ročníku. Obsahem předmětu je nácvik psaní deseti prsty na počítači. Žáci si osvojí techniku psaní, zásady držení rukou na klávesnici, prstoklad, hygienické návyky při psaní na počítači (držení těla, správné sezení apod.). V druhém pololetí budou připojeny dovednosti spojené s psaním úředních dopisů, písemností různého druhu aj.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení:** • Umožňujeme osvojení poznatků činnostním učením. Převažuje praktická práce na počítači a plnění samostatných úkolů. • Žákovi umožňujeme pracovat s počítačem a na internetu, s multimediální technikou, aktivně vyhledávat a zpracovávat informace. • Dáváme žákovi dostatečný prostor k samostatnému myšlení a vyjádření názoru; žák zpracovává samostatné práce, které prezentuje na veřejnosti. • Výuka je individualizována, žáci, kteří zvládají základní učivo, pracují na svém dalším vzdělávání formou řešení nadstavbových úkolů. • Snažíme se zařazovat atraktivní praktické činnosti vedoucí k získání informací a osvojení dovedností.

Název předmětu	Psaní na počítači
	Kompetence k řešení problémů: • Žáci se učí a zvnitřňují si standardní postupy při řešení problémů. • Základní dovednosti se neustále opakují při většině činností.
	Kompetence pracovní: • Žákům nabízíme v rámci výuky praktické činnosti, zaměřené na dovednosti využitelné v zaměstnání. • Při libovolné činnosti jsou žáci vedeni k tomu, aby nejdříve promysleli postup práce, konzultovali alternativní metody, posléze práci hodnotili a svoje výsledky prezentovali. • Žáky vedeme k dodržování zásad bezpečnosti práce, ke kázni a udržování pořádku na pracovišti.
	Kompetence digitální: Žáci používají digitální zařízení. Žáci získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah. Žáci vytváří a upravuje digitální obsah. Žáci předcházejí situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednají eticky.

Psaní na počítači	**6. ročník**	
ŠVP výstupy		**Učivo**
ovládá práci s textovými editory, má povědomí o základních estetických a typografických pravidlech		textový editor, dokument, formátování textu, vkládání objektů
		nácvik psaní na klávesnici deseti prsty

6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6.1 Způsoby hodnocení

Hodnocení žáka ve škole
Hodnocení žáka se bude soustředit na individuální pokrok každého žáka, respektive na hodnocení naplnění předem stanovených požadavků na žáka. Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, prostřednictvím níž získá informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybuje. Nedílnou součástí hodnocení je i návod, jak má žák postupovat, aby přetrvávající nedostatky odstranil.
Z hlediska eliminace negativních dopadů na žáka považujeme za vhodné, aby hodnocení probíhalo pokud možno neveřejně. Výsledky písemných prací, ani známku ústního zkoušení není nutno oznamovat před celou třídou. Rodiče mohou získat informace o tom, jak si jejich dítě stojí v rámci třídního srovnání, ale nemusí tuto informaci sdílet s ostatním rodiči.
Jedním z hlavních cílů je v naší škole oslabování vnější motivace žáků – motivace prostřednictvím známek, a naopak posilování motivace vnitřní - vede k navozování sebevzdělávacích potřeb žáka.

Základní východiska pro hodnocení a klasifikaci žáků
Hodnocení se vztahuje především k dosahování očekávaných výstupů v jednotlivých vzdělávacích předmětech, a současně s tím i k utváření klíčových kompetencí (osvojení klíčových kompetencí je podmíněno dosažením očekávaných výstupů ze všech předmětů zahrnutých do povinného vzdělávání na konci 9. ročníku).
Pravidla pro hodnocení žáků jsou vytvářena ve spolupráci všech pedagogů školy (v souladu se společně formulovanými metodami a formami práce – vzdělávacími strategiemi školy) a stávají se pro ně závaznými. Způsoby hodnocení si škola určuje podle vlastních podmínek a záměrů. Vedle hodnocení známkou – klasifikací lze využít hodnocení slovní, bodové nebo procentuální apod.

V naší škole používáme především hodnocení pomocí klasifikace, které může být doplněno hodnocením slovním.

Hodnocení prospěchu a chování žáků se řídí těmito zásadami:

- Kritéria pro hodnocení jsou jasně stanovena klasifikačním řádem.
- Žáci se účastní hodnotícího procesu, „míru a formu“ stanoví pedagog.
- Pedagog hodnotí osobní pokrok žáka bez srovnávání s ostatními.

Základní pravidla pro použití slovního hodnocení

- Slovní hodnocení se bude soustředit na popis toho, co se žák naučil (co dokázal), eventuelně jaké nedostatky by měl odstranit (a jak).
- Učitel hodnotí osobní pokrok žáka, porovnává jeho aktuální výkon s předchozími výsledky.
- Po dohodě s rodiči jsou slovně hodnoceni žáci v 1. a 2. ročníku, případně i žáci dalších ročníků, zejména pokud se jedná o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, jejichž slovní hodnocení bylo doporučeno odborníky (například pedagogicko-psychologickou poradnou).
- Krátké slovní (motivační - tedy zejména pochvalné) hodnocení používá učitel podle vlastního uvážení při hodnocení aktuálního výkonu žáka (např. při hodnocení písemné práce). Krátké slovní hodnocení doplňuje známku, ale může ji zcela nahradit (např. v situaci, kdy žák prokázal výrazný posun, ale z hlediska klasifikace by měl dostat špatnou známku).

Základní pravidla pro použití klasifikace

- Známka z vyučovacího předmětu nezahrnuje hodnocení žákova chování.
- Klasifikujeme jen probrané a procvičené učivo.
- Učitel vyváženě promítá do hodnocení a klasifikace: vědomosti, dovednosti, postup při řešení problému, práci s informacemi, týmovou spolupráci, komunikační schopnosti i tvořivost (oborové i klíčové kompetence).
- Při klasifikaci používá učitel pěti klasifikačních stupňů.
- Písemné práce komplexního charakteru jsou zakládány.
- Písemné práce (shrnující, opakovací apod.) jsou žákům včas oznámeny, aby žáci měli dostatek času se na ně připravit.
- Tradiční ústní zkoušení před třídou může být pedagogem nahrazeno efektivnějším způsobem zjišťování vědomostí a dovedností.
- Respektujeme právo žáka dělat chybu. Vedeme ho k tomu, že uvědomění si chyby je cesta k tomu, zvládnout problém příště lépe.

6.2 Kritéria hodnocení

Kritéria pro hodnocení ústní prezentace
Jednotlivá kritéria jsou hodnocena stupni 1 až 4: téměř vždy, často, někdy, zřídka.

- Žák hovoří v celých větách, používá bohaté jazykové prostředky.
- Žákův projev není monotónní, vhodně pracuje s hlasem.
- Prezentace je plynulá, písemný text používá jako „berličku“, nikoliv ke čtení.
- Žákovi se daří udržet pozornost posluchačů.
- Na žákovi nejsou patrné známky trémy.

Kritéria pro hodnocení kompetence sociální a personální (práce ve skupině)

Jsou rozklíčovaná pro jednotlivá období vzdělávání. Hodnocena jsou stupni 1 až 4: téměř vždy, často, někdy, zřídka.

1. období (1. až 3. třída)

A. Spolupracuje ve skupině

- Spoluvytváří pravidla a snaží se je dodržovat ve třídním kolektivu.
- Střídá různé role ve skupině.
- Hledá s pomocí učitele své místo ve skupině.
- Snaží se požádat o pomoc a sám ji nabídnout.
- Učí se naslouchat názorům druhých.
- Začíná si uvědomovat svoji zodpovědnost za spolužáky.
- Aktivně pracuje ve skupině.
- Rozeznává pod vedením nedostatky ve skupinové práci.
- Chová se kamarádsky, spolupracuje.

B. Pracuje na svém osobnostním růstu a rozvoji skupiny

- Pokouší se o sebehodnocení.
- Vítá nápady členů skupiny pro řešení zadaných úkolů.
- Přináší jednoduché informace adekvátní svým čtenářským dovednostem.
- Diskutuje o vhodných modelech chování v malé skupině.
- Poznává pravidla soužití ve skupině.

2. období (4. až 5. třída)

A. Spolupracuje ve skupině

- Spoluvytváří pravidla a dodržuje je ve třídním kolektivu.
- Přijímá roli žáka a respektuje roli učitele.
- Hledá s pomocí učitele své místo ve skupině.
- Požádá o pomoc a sám ji nabídne.
- Učí se respektovat názory a zkušenosti druhých.
- Snaží se podřídit osobní potřeby potřebám skupiny.
- Aktivně pracuje ve skupině, a ví, že svou činností ovlivňuje dění uvnitř skupiny.
- Rozeznává pod vedením nedostatky ve skupinové práci, odstraňuje je.
- Chová se kamarádsky, spolupracuje.

B. Pracuje na svém osobnostním růstu a rozvoji skupiny

- Pokouší se o sebehodnocení.
- Snaží se přicházet s nápady k zadaným úkolům, vítá nápady členů skupiny.
- Přináší jednoduché informace k zadaným úkolům.
- Diskutuje o vhodných modelech chování ve skupině.
- Svým chováním a jednáním reprezentuje skupinu.
- Uvědomuje si sounáležitost všech členů skupiny.

3. období (6. až 9. třída)

A. Spolupracuje ve skupině

- Spoluvytváří pravidla a dodržuje je.
- Přijímá a respektuje roli nadřízeného i podřízeného.
- Je si vědom své role ve skupině.
- Požádá o pomoc a sám ji nabídne.
- Respektuje názory a zkušenosti druhých.
- Podřizuje osobní potřeby potřebám skupiny.
- Přijímá spoluzodpovědnost za dění ve skupině.
- Zaujímá kritický postoj k činnosti skupiny.
- Je kolegiální a empatický.

B. Pracuje na svém osobnostním růstu a rozvoji skupiny

- Sám se nepodceňuje ani nepřeceňuje.
- Přichází s nápady, vítá nápady členů skupiny.
- Přináší informace.
- Spoluvytváří přátelskou pozitivní atmosféru.

- Svým chováním a jednáním reprezentuje skupinu.
- Není mu lhostejná prestiž skupiny.

K udržení vnitřní motivace žáků přispívá, kromě smysluplnosti činnosti, také příležitost spolupracovat a rozhodovat nebo alespoň spolurozhodovat o různých aspektech této činnosti. Proto považujeme za důležité, aby do procesu tvorby kritérií byli zapojeni i žáci.

Při individuálním přístupu k žákům jsou možné např. písemné smlouvy mezi učitelem a žákem, které se týkají zvládnutí většího obsahového celku (např. v důsledku dlouhodobé omluvené absence žáka). Ve smlouvě lze např. stanovit mezicíle, časový harmonogram, práva a povinnosti obou stran, možnost individuální konzultace aj. Tento přístup vytváří u žáka návyk, že se může podílet na rozhodování, ale domluvené učivo musí zvládnout, stanovené úkoly splnit.